

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції І Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Ковто: П. К. О. Львів 501 060.
Банку Чеських Леґіон.
Прага „Діло“.
Рукописів не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 8.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 КОТ.

Купони англійські

продає просто консументам

ФАБРИКА ОДЯГІВ

Рот і Рудерфер

Львів, Леґіонів 3/І. п.
(над кіном Палас)

Італія приступила до японсько-німецького протибольшевицького пакту?

„Таймс“ звертає увагу, що німецький амбасадор з Лондону Рібентроп та японський з Берліна Музакаї, які підписали свого часу японсько-німецький протибольшевицький договір, тепер виїхали до Риму. З того „Таймс“ вносить, що оба дипломати мають обговорити питання, чи Італія не приступила би до того договору.

Японський щоденник „Ніші-Ніші“ подекуди потверджує це припущення. Він подає за добрим джерелом, що Італія порозумілася з Японією щодо участі у брюсельській конференції сигнатарів договору 9-ох, що „Ніші-Ніші“ вважає важною і характеристичною подією.

Чого китайці сподіваються від брюсельської конференції?

Китайське товариство прихильників Ліги Націй вислало міжнародному союзові товариства Ліги телеграму, в якій дякує Зборам Ліги та просить об'єднати в союзі товариства і об'єднані організації, щоб вони вплинули на свої праці щодо приспіння брюсельської конфе-

ренції. Товариство хотіло би, щоб конференція довела до 1) евакуації японців, 2) взаємних зобов'язань неагресії, 3) медіації для поладки основних питань конфлікту. Якщо Японія спараліжує праці конференції, треба проти неї виступити з господарськими санкціями.

Завзятий китайський наступ під Шангаєм.

Вчора досвіта китайські війська розвинули новий наступ на всіх відтинках шангайського фронту; китайські літаки тричі збомбардували японські становища, японські кораблі обстрілюють Путун. Метою наступу було вбити клин в японські становища — це подекуди пощастило.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІКАТИ

Китайський штаб повідомляє, що у вчорашню наступі китайці зліквідували виліт у їх-

ніх становищах, спричинений японським наступом від каналу Вентсіанан. Наступи і протинаступи йдуть по собі без перерви, втрати по обох боках дуже великі. Японці обстрілюють Чапей, китайці Тонку та японські кораблі.

ПЕРЕРИВАЮТЬ ТАМИ.

Райтер подає з Пекіну, що китайці знищили таму на ріці Тугай, щоб спинити японський наступ. Доколичні села залиті водою.

Галицька Каса Ощадности у Львові

ОСНОВАНА В 1843 Р.
ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ З ГАРАНТІЄЮ ДЕРЖАВИ

Рахунки чеків. — Біжучі рахунки. — Дисконт римес. — Позички векселеві і гіпотечні. — Купно продажі і льомбард вартісних паперів. — Інкасо. — Депозити.

Наради генеральних штабів балканської антанти.

В найближчих днях відбудеться в Анкарі конференція шефів генеральних штабів держав балканської антанти (Туреччини, Греції, Югославії та Румунії).

ПЕРЕД ЧИСТКОЮ В РУМУНСЬКОМУ СТАРШИНСЬКОМУ КОРПУСІ.

Току, що в румунській армії є за багато старшин, зокрема вищих, король Карло видав

учорі декрет, що дозволить відмолодити старшинський корпус. Від тепер переноситимуть у стан супочинку старшин, які 3 до 5 разів (залежно від ступня) дістали негативну річну оцінку. Введено нові межі віку: для молодших старшин 47 літ, для штабових 49, для генералів 57 до 61. Деяких старшин, що не відповідають службовим вимогам, перенесуть у стан супочинку вже 31. ц. м.

Чесько-словацька умова у Пітебургу неважна?

ОБУРЕННЯ СЛОВАКІВ.

Словацька преса пригадує, що чехословацький президент Масарик заявив був свого часу в гасло до провідників словаків о. Галіки, що чехословацька умова підписана в Пітебургу є фальсифікатом, бо при підписанні її зайшли деякі неформальності. Заяву Масарика підхопили деякі центральні і доказують, що Словацька умова, яка в імені словаків підписана в Пітебургу, не існувала, бо не була зареєстрована в ніякому уряді; тому умову підписану тою людиною, називають неважною.

Словацька преса п'ятує таке становище чеських централістів і доказує, що Слов. Ліга існувала від 1907 року; а згідно з американськими законами реєстрація товариства не є конечна. „Словак“ пригадує, що теперішній президент Бенеш прийняв від словаків 55.000 доларів, донька президента прийняла від них 70.000 дол. на Червоний Хрест, а сам Масарик прийняв раз 10 тисяч, другий раз 200 тисяч доларів і т. д. Тоді американських словаків чехи не вважали за „фальсифікованих документів“.

ОЦІНКА ВАРТОСТИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ мешкальних і господарських будинків є тепер така низька, що не доходить навіть до половини дійсної вартости будинків, тому необхідним доповненням цього забезпечення є безпека господарського знаряддя, хатньої обстанови, паш і збіжжя, що і під найкориснішими умовами переводить

ТОВАРИСТВО ВЗАІМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„Дністер“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові,
вул. Третього Мая 15.

приймає вилашки ощадности і як центральна кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу.

Консолідація чи диференціяція?

Львів, 23. жовтня 1937.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Контот: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Чеських Леслов.
Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місечно 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 КОТ.

Купони англійські
продає просто консументам

ФАБРИКА ОДЯГІВ

Рот і Рудерфер

Львів, Леґіонів 3/1. п.
(над кіном Палас)

Італія приступила до японсько-німецького протибольшевицького пакту?

„Таймс“ звертає увагу, що німецький амба-
сатор у Лондоні Рібентроп та японський з
Берліна Мукаї, які підписали свого часу япон-
сько-німецький протибольшевицький договір,
тепер виїхали до Риму. З того „Таймс“ вносить,
що оба дипломати мають обговорити питання,
чи Італія не приступила би до того договору.

Японський щоденник „Ніші-Ніші“ подекуди
потверджує це припущення. Він подає за доб-
рим джерелом, що Італія порозумілася з Японією
щодо участі у брюссельській конференції сигна-
тарів договору 9-ох, що „Ніші-Ніші“ вважає
важною і характеристичною подією.

Чого китайці сподіваються від брюссельської конференції?

Китайське товариство прихильників Ліги
нашло вистало міжнародному союзові това-
риств Ліги телеграму, в якій дякує Зборам Лі-
ги та просить об'єднати в союзі товариства і
міжнародні організації, щоб вони вплинули на свої
праці щодо приспівання брюссельської конфе-

ренції. Товариство хотіло би, щоб конференція
довела до 1) евакуації японців, 2) взаємних зо-
бавязань неагресії, 3) медіації для полагоди
основних питань конфлікту. Якщо Японія спа-
ралізує праці конференції, треба проти неї ви-
студити з господарськими санкціями.

Завзятий китайський наступ під Шангаєм.

Вчора досвіта китайські війська розвинули
інтенсивний наступ на всіх відтинках шангайського
фронту; китайські літаки тричі збомбардували
японські становища, японські кораблі обстрілю-
ють Пугуя. Метою наступу було збити клин в
японські становища — це подекуди пошастило.

ніх становищах, спричинений японським насту-
пом від каналу Вентейонан. Наступи і протина-
ступи йдуть по собі без перерви, втрати по обох
боках дуже великі. Японці обстрілюють Чапей,
китайці Тонку та японські кораблі.

ПЕРЕРИВАЮТЬ ТАМИ.

Райтер подає з Пекіну, що китайці знищили
таму на ріці Тугай, щоби спинити японський
наступ. Доколичні села залиті водою.

Галицька Каса Ощадності у Львові

ОСНОВАНА В 1843 Р.
ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ З ГАРАНТІЄЮ ДЕРЖАВИ

Рахунки чекові. — Біжучі рахунки. — Дисконт рimes. — Позички вексельні і гіпотечні. — Купно
продажа і льомбард вартісних паперів. — Інкасо. — Депозити.

Наради генеральних штабів балканської антанти.

В найближчих днях відбудеться в Анкарі
конференція шефів генеральних штабів держав
балканської антанти (Туреччини, Греції, Юго-
славії та Румунії).

ПЕРЕД ЧИСТКОЮ В РУМУНСЬКОМУ СТАР- ШИНСЬКОМУ КОРПУСІ.

Тому, що в румунській армії є за багатьох
старшин, зокрема вищих, король Карло видав

учорі декрет, що дозволить відмолодити стар-
шинський корпус. Від тепер перенеситимуть у
стан супочинку старшин, які 3 до 5 разів (зале-
жно від ступня) дістали негативну рішну оцінку.
Введено нові межі віку: для молодших старшин
47 літ, для штабових 49, для генералів 57 до 61.
Деяких старшин, що не відповідають службо-
вим вимогам, перенесуть у стан супочинку вже
31. ц. м.

Чесько-словацька умова у Петебургу неважна?

ОБУРЕННЯ СЛОВАКІВ.

Словацька преса пригадує, що чехословаць-
кий президент Масарик заявив був свого часу
як до провідника словаків о. Глінки, що
чехословацька умова підписана в Петебургу
є фальсифікатом, бо при підписанні її зайшли
лише неформальності. Заяву Масарика підхопи-
ли чеські центральні і доказують, що Словаць-
ка Ліга в Америці, яка в імені словаків підписа-
ла ту умову, не існувала, бо не була зареєстро-
вана в чеському уряді; тому умову підписав тою
Лігою, належить вважати неважною.

Словацька преса п'янує таке становище чесь-
ких централістів і доказує, що Слов. Ліга існу-
вала від 1907 року; а згідно з американськими
законами реєстрація товариств не є кончена.
„Словак“ пригадує, що теперішній президент
Бенеш прийняв від словаків 55.000 доларів, донь-
ка президента прийняв від них 70.000 дол. на
Червоний Хрест, а сам Масарик прийняв раз 10
тисяч, другий раз 200 тисяч доларів і т. д. Тоді
американських словаків чехи не вважали за
„фальсифікованих документів“.

ОЦІНКА ВАРТОСТИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ мешкаль-
них і господарських будинок є тепер
така низька, що не доходить навіть до
половини дійсної вартості будинків,
тому необхідним доповненням цього
обезпечення є безпека господарського
знання, хатньої обстанови, паш й
збіжжя, що її під найкориснішими умо-
винами переводить

ТОВАРИСТВО ВЗАІМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„Дністер“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові,
вул. Третього Мая 15.

приймає вклади ощадності і як централь кредит-
ова для українських кооператив усіх видів дає
кредити на піднесення господарства і промислу.

Консолідація чи диференціяція?

Львів, 23. жовтня 1937.

Про відносини у польському суспільно-полі-
тичному таборі можна сказати латинським збо-
ротом „рес інститута порро трактатур“, що а
нашій мові звучить далеко коротше — „далі бу-
де“ чи просто „продовження“. Продовження —
без швидкого закінчення. Те, що ми писали
кілька тижнів тому: „польський хаос продовжу-
ється“ — зберігає свою вартість і надалі, з тією
різницею, що всетаки у польському міжпартій-
ному укладі сна поволі вистають наверх деякі
виразніші обрисі.

У польських журналістичних і політичних
колах існує сьогодні загальний погляд на роль,
яку вже відіграла голосна у своєму часі ідеоло-
гічна декларація полк. Коца, яка формально за-
ініціювала акцію ОЗН: та декларація, яка мала
на меті сконсолідувати політично польське гро-
мадянство — причинилась покищо до консолі-
дації різних опозиційних груп та до дифере-
нціяції колишнього єдинісного табору (55). Мо-
же в отій характеристиці не трохи зловби, а про-
те вона відповідає фактичному станові річей.
Коли сьогодні говориться про „декомпозицію“,
то коаний поляк і неполяк думє передусім про
декомпозицію у тому таборі, який перейняв
спадщину 1926 року, себто втримав себе при
владі і своїми людьми зберігає режим, формаль-
но опертій на конституцію і виборчу ордина-
цію. І хоч полк. Ковалевський, шеф штабу ОЗН,
показував недавно представникові „Фелькштер
Беобахтер-у“ ману широко розбужованої ор-
ганізаційної сітки ОЗН у цілій державі, то проте
мабути і він сам, людина з великим організацій-
ним досвідом, знає собі справу, що не кожна
шпилька з колірною голівкою, застромлена у
стіну ману, має однакову питому вагу, та що
неодна з них є на ділі позицією мертвою, ба на-
віть фіктивною. Особливо важко казати про су-
спільницьку вартість і тривку снау такої органі-
зації, до якої істнує чужість і відчуженість органі-

На цьому полягає

ощадне прання!

Довірте своє білля милої
Олень Шіхт. Багата піна
мила Олень Шіхт проми-
ває наскрізь тканину і у-
суває з неї всілякий бруд.

МИЛО
ОЛЕНЬ-ШІХТ
пере ідеально
чисто.

тиці) годі було б на підставі істор. фактів гово-
рити, є в отому Ключі одиниці, що спрваді
своїми іменами вказують на можливість гурту-
вання довкола себе якогось нового польського
демократичного табору. Спроби ендеків відразу
причепити марку тому таборові „масонів“
і медо-не крипто-агентури Комінтерну — аж
надто тенденційні і неповажні.

В останніх кількох днях маємо свіжу подію
— показ Варшавського щоденника „АВЦ“,
колишнього центрального органу ОНР, до всіх
„народовців“ об'єднати у „конфедерації“ на
платформі 10-ти засадничих точок, що їх кож-
ний „народовець“ признає. Ірзична постава
„Варш. Дзєніка Народового“, який зрештою
ту пропозицію промовчує і тільки між рядками
з неї хепкує собі, так само, як виразно негативна
відповідь ендеко-санайної групи Шталя-
Грєбика в останньому „Дзєніку Польським“ не
ворожить успіху тієї ініціативи опозиційних
польських націоналістів.

Таким робом Строніцтво Народове зали-
шиться надалі самостійною опозиційною пар-
тією з власними внутр. ферментами, поруч
із якою є такі вирази і впливові опозиційні
партії: Партія Праці, Строніцтво Людова
і ППС. Нова демократична партія буде б мабуть
координуючим звеном поміж тими трьома пар-
тіями, головною поміж „юдовцями“ і „пєсєсєми“,
з тим, що дивні хадеки й епєтеровці з Партії
Праці стояли б найдалше офіційної ендеції.
Всі інші групи, групки, клєки, котері та навіть
окремі „дєки“ ділячі є саме тим елементом, який
викликає фермент і в нутрі самих отих пар-
тії і в цілому польському громадянстві.

Нєраз уже показалося, що виразна ідеоло-
гічна диференціяція є найкращим шляхом до
консолідації. Можливо, що тим шляхом іде
тепер і польський політичний світ. Але покищо
видно більше проявів — ділитися, ніж об'єдну-
ватися.

Хвиля комунізму у Франції заломана.

ПІСЛЯ ФРАНЦУСЬКИХ КАНТОНАЛЬНИХ ВИБОРІВ.

Париж, 19. жовтня 1937.

Французи голосували проти диктатури. Ви-
слід кантональних (самоуправних) виборів є
найкращим доказом на це.

На 1526 кандидатів комуністи здобули тіль-
ки 41 місце (2,68 відсотків). Сталося це по най-
завзятіших зусиллях комуністичної пропаганди,
яка очевидно відбулася в атмосфері повної полі-
тичної свободи, яку забезпечує французька
конституція (воля преси, воля віч і т. д.) і при
величезних фінансових спроможностях фран-
цузької секції III-го Інтернаціоналу.

Закоханим шляхом дорога до влади є зачи-
нена французьким комуністам волею нації —
стверджує нині французька національна преса.
А про якийнебудь комуністичний замах у Фран-
ції тут ніхто і ніколи не думає (ми не хаємо,
що не писав, бо у Франції все вільно писати, а
французькі пресові і то такі часті „фортіосіма“
роблять передовим велике враження закор-
доном!).

Соціальна французька партія (партія Ля
Рока) і французька людова партія (партія До-
ріота) роблять щойно перші політичні кроки.
Ля Рокові припало 14 мандатів, і Доріотів 2.
Перший володіє сьогодні великим ранішим по-
літичним щоденником „Ле Пті Журналь“, дру-
гий вечірнім щоденником „Ля Ліберте“. В обох
тих націоналістичних партіях є великий ен-
тузіазм та багато членів, але покищо вони не
грають майже ніякої ролі в політичній фран-
цузькій дійсності.

Режим Третьої Республіки стоїть, як досі,
непохитно. Кріза режиму, що заповідалася і по
подіях з 6. лютого 1934-го року, і підчас страй-
кової робітничої хвилі з 1936. року, була тіль-
ки переходовою недугою, а по короткім часі
позичко все вернулось у старе русло.

Ми ще раз пригадаємо дві маркантні події:
упадок уряду Думєрга і упадок уряду Блюма —
оба уряди, які прийшли до влади серед ентузі-
азму правої або лівої юрби. І те права чи ліва
вулиця опісля мовчала, коли парламент ліквіду-
вав тих переходових божків.

Французькі міщанські партії, які на перший
погляд дуже розпорошені, бо мають різні
члєви: радикалів, лівих республіканців і т. д.

і т. д., але творять один блок, не випускають
державної керми зі своїх рук, та зручними ма-
нєрами розбивають кожну спробу диктатури.
Цє їм тим легше вдається, бо за громадянською
свободою є майже ціле суспільство.

Французькі міщанські партії зовсім не про-
тивляться, ба навіть підсичують ненависті
французького робітника до фашизму. Ця не-
нависть до фашизму є їм вигідна на внутріш-
ньому терені, а вона теж і потрібна для націо-
нальної оборони. Нині французьке робітни-
цтво піде до війська, на випадок війни, без най-
меншого опору, бо якщо Франція мала б колись
воювати, то хіба тільки з фашистськими дер-
жавами (так бодай каже географія). Отже злу-
чити соціалізму і національну ненависть в одню,
є в інтересі цілої Франції.

Знову боротьба з комуністичною пропаган-
дою у Франції є вправді зєтяжна, але розмірно
легка з уваги на високий життєвий стандарт
французького робітництва і способу його ду-
мання. Французький робітник є „буржуа“
мішанина у своєму приватному житті. Якщо на-
віть він по партійній приналежності „комуніст“,
то завжди мріє про свою власну хату і городець,
ба навіть дуже часто він є і власником такої по-
сілости. В уяві французького робітника-кому-
ніста-комунізм має йому тільки прискорити
темпо, щоб він став справжнім „буржуа“. А сам
провід французької комуністичної партії не
має нпр. взагалі ніякого соціального еквіва-
ленту — даруйте за цей приклад — між най-
багатшими українцями в Галичині. Якщо ті наші
„багатирі“ зєробляли б по сто тисяч золотих
річно, то менш-більш могли б видержати крок
з тими провідними французькими „пролетар-
ями“!

Франція є величезною буржуазною дій-
сністю без соціальних пропастей між поодинокими
суспільними класами. В тім і П рівновага.
Останні кантональні вибори зєберігли стан по-
сідавших міщанських партій. Дрібні пересуєнення
„на право“ і „на ліво“ — цє завжди буває, і ко-
лесо режиму йде далі втертим шляхом. Пере-
глядаємо цілу французьку пресу: всі задоволені.

Юрій Студинський.

Винахідники нової мови.

РУСОТЯПСЬКА „ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ“ У РОЛІ ФІЛЬОЛОГІЧНОГО СПЕЦА.

Наші галицькі москвофіли мають тепер
знамениту конюнктурку: з одного боку програна
„нормалізація“ дає їм в руку демагогічний ар-
гумент, що ось — моваля — не з Польщею
треба порозуміватися а з Росією, з другого
боку протинаукраїнська наляка польського гро-
мадянства каже їм мерщій до тієї наляки при-
лучатися та ще дужче всіх і вся проти україн-
ського національного табору нацьковувати. Ми
є свідками величезної активізації галицьких
москвофілів, яким іде на руку і краківський
„ІКП“ і вся ендецька та крипто-ендецька пре-
са і місцева адміністрація. Залишаємо на боці
політичний глум таку роботу і П можливі на-
слідки, обмежуємось покищо тільки до ствер-
дження цього факту. Фактом є, що наші га-
лицькі москвофіли піднесли голову, метушаться
і дозволяють собі на речі, на які раніш не
звážувались та яких інколи просто — соро-
милися.

До таких москвофільських випадів з о-
станнього часу належить м. ін. напад „Землі
і Воли“ з 10. п. м. на українські шкільні підруч-
-

ники за їх — українську мову! Нечувана річ:
анонимові піднавчальні стають на котурни,
зодгаються в тогу знавців літературної мови,
горчать теренів на культурні теми, яких кож-
на культурна людина XX. століття повинна
стидатися, і провоюють польську державну
шкільну владу до зміни свого становища су-
проти затверджених шкільних підручників, і то
саме в тих випадках, коли тієї владі пощасти-
ло найти дійсно добрих, совісних і чесних ав-
торів, які і влади не підвели ані з політичного
ані педагогічного боку і не викликають засте-
режень рідного громадянства.

У згаданому числі русотяпської газети по-
явилася атака на „дику українізацію шкільних
підручників в державних школах“, при чому
якийсь анонимовий анальфабет виписав з бу-
кваря „Моя перша читанка“ низку гарних, до-
брих, загально відомих і живих українських
слів, писаних згідно з останнім прийнятим пра-
вописом, ніби, на доказ, що цє „полтавський ді-
алект“, або „новомодні українські мовні ко-
вали“. Землевольському русотяпові не подоба-

Але одночасно метушаться вся опозиція:
і та, що стояла поза санайним табором і та
з колишнього ББ. Хадеція і НГР об'єдналися в
„Партію Праці“, а Юзеф Галлер, як чоловічий
фірманти, має притягати до неї симпатії широ-
кого польського по-ендецьки думуючого гро-
мадянства, головно на Познанщині і Шлєську.
Поза новою партією залишилися колишні ха-
деки, що перейшли до ендеко-санайного та-
бору, як кс. Шидельський чи проф. Туліє. На
терені союму склався „Демократичний Ключ“,
що його „сєрою емієнцією“ є — як апєвняє п.
Маткович зі „Слова“ — колишній директор по-
літичного департаменту і віцеміністр внутр.
справ, Генрих Кавєцький. Поза ним, про якого
демократичний лібералізм (у національній полі-

На цьому полягає

ощадне прання!

Довірте своє білля милові
Олень Шіхт. Багата піна
мила Олень Шіхт проми-
кає наскрізь тканину і у-
суває з неї всякий бруд.

МИЛО
ОЛЕНЬ-ШІХТ
пере ідеально
чисто.

звичай якнебудь зв'язані з державним бюджетом і адміністрації — залежні. Ніде правди діти: ідеологічна вірність грає в таких випадках не завжди головну роль.

Саме на ідеологічному ґрунті ОЗН виявляє покищо все ще мозаїку, в якій годі зорієнтуватись: може це й було саме завданням організаторів, щоб гуртувати людей і групи взаємно дуже різнородні, об'єднані тільки найширшою платформою, а проте у життєвій практиці це не мило для ока мозаїка, тільки какофонія барв і тонів. Про хитання ОЗН поміж лівішею і правішею була вже не раз у нас мова з низкою конкретних прикладів. Остаточно перемогла орієнтація на національну правішу, при чому прийнято її ідеологію, але не зважаючи на її організаційних кадрів. Націоналізм ендеків та ОНР з придбанням щонайвище одиниць з ендецького й ОНР-івського табору та з дальшим існуванням тих груп, як організації і течії, — це мабуть єдиний практичний вислід тієї правої орієнтації ОЗН. До того вислуду доходить: недовдоволення соціальною правою групою консерватистів, які саме кричать про заліз ОЗН-у „радикалами“ (вони мають на увазі „направачів“) та обтяження моральної гіпотези актами насильства, що їх почали доконувати колишні ОНР-івці, тепер члени ОЗН-івського „Зв'язку Млодей Всі“.

Додаймо ще незасоране взяття відношення уряду та ОЗН, подія проурядової преси на преріжні відтинки, гадматіас на терені союму і сенату з відомими престижними амбіціями обох маршалів законодав. палат, — все воно мусить викликати враження хаосу. Тому неначе автоматично вирінула справа передусім авторитетного й центрального пресового органу ОЗН: останні звістки про те, що таким органом стає „Газета Польська“, кажуть не тільки про усунення непорозуміння поміж теперішнім провідом ОЗН і п. Медзінським на ближче невідомій нам платформі (кружляє про це безліч погослосок, які визначають п. Медзінському різні становища в державній ерархії та передбачують різні зміни у провіді ОЗН), але й про щораз яскравіше перетворювання ОЗН на політичну партію за монополістичними впливами на хід державних справ та на персональні справи у державній ерархії. Аваленція п. Коца у президента разом з марш. Сміглім-Ридзом і прем'єром та участь п. Коца у конференції прем'єра з воєводами — видимий знак того процесу. Тому, що прихід нової бюджетової сесії мусить зняснити ситуацію на відтинку самого уряду — мабуть уже дуже швидко ОЗН виступить у новому своєму характері. Якщо до того часу не зміняться ендецький підхід тієї організації до різних актуальних справ польського державного життя, оснований на польському націоналістичному ексклюзивізмі та на утотожнюванні понять польський нарід і польська держава, то прихід ОЗН до безпосередньої влади не буде для нас явищем дуже відрадным, явищем, яке давало б надії, що в сучасній сумній польсько-українській дійсності зміниться щонебудь на краще.

Але одночасно метушиться вся опозиція: і та, що стоїть поза санацийним табором і та з колишнього ББ. Хаденія і НІР об'єдналися в „Партію Праці“, а Юзеф Галлер, як чоловічий фірант, має притягати до неї симпатії широкого польського по-ендецьки думуючого громадянства, головне на Познанщині і Шлезьку. Поза новою партією злилися колишні хадені, що перейшли до ендеко-санацийного табору, як мс. Шидельський чи проф. Туліє. На терені союму склався „Демократичний Клуб“, що його „сирою еміненцією“ є — як вивчає п. Мацкевіч зі „Слова“ — колишній директор політичного департаменту і віце-міністр внутр. справ, Генрих Кавецький. Поза ним, про якого демократичний лібералізм (у національній полі-

тиці) годі було б на підставі істор. фактів говорити, є в отому Клубі одиниці, що справді своїми іменами вказують на можливість гуртування довкола себе якогось нового польського демократичного табору. Спроби ендеків відразу приріптити марку тому таборові „масонів“ і мело-не крипто-агентури Комінтеону — аж надто тенденційні і неповажні.

В останніх кількох днях маємо свіжу подію — помилку варшавського щоденника „АБЦ“, колишнього центрального органу ОНР, до всіх „народовців“ об'єднати у „конфедерації“ на платформі 10-ти засадничих точок, що їх кожний „народовець“ признає. Ірзична постава „Варш. Дзєніка Народового“, який зрештою ту пропозицію промовчує і тільки між рядками з неї хепкує собі, так само, як виразно негативна відповідь ендеко-санацийної групи Штала-Гребика в останньому „Дзєніку Польським“ не ворожить успіху тій ініціативі опозиційних польських націоналістів.

Хвиля комунізму у Франції заломана.

ПІСЛЯ ФРАНЦУСЬКИХ КАНТОНАЛЬНИХ ВИБОРІВ.

Париж, 19. жовтня 1937.

Французи голосували проти диктатури. Вислід кантональних (самоуправних) виборів є найкращим доказом на це.

На 1526 кандидатів комуністи здобули тільки 41 місце (2,68 відсотків). Сталося це по найзавзятіших зусиллях комуністичної пропаганди, яка очевидно відбулася в атмосфері повної політичної свободи, яку забезпечує французька конституція (воля преси, воля віч і т. д.) і при велитєнських фінансових спроможностях французької секції III-го Інтернаціоналу.

Законним шляхом дорога до влади є значена французьким комуністам волею нації — стверджує нині французька національна преса. А про якийнебудь комуністичний замах у Франції тут ніхто і ніколи не думає (ми не кажемо, що не писав, бо у Франції все вільно писати, а французькі пресові і то такі часті „фортіссіма“ роблять передовим велике враження закордоном!).

Соціална французька партія (партія Ля Рока) і французька людова партія (партія Доріота) роблять щойно перші політичні кроки. Ля Рокові припало 14 мандатів, і Доріотові 2. Перший володіє сьогодні великим ранішим політичним щоденником „Ле Пті Журналь“, другий вечірнім щоденником „Ля Ліберте“. В обох тих націоналістичних партіях є великий ентузіазм та багато членів, але покищо вони не грають майже ніякої ролі в політичній французькій дійсності.

Режим Третьої Республіки стоїть, як досі, непохитно. Кріза режиму, що заповідалася і по подіях з 6. лютого 1934-го року, і підчас страйкової робітничої хвилі з 1936. року, була тільки переходною недугою, а по короткім часі покищо все вернулось у отаре русло.

Ми ще раз пригадуємо дві маркєнтні події: упадок уряду Думєрга і упадок уряду Блюма — оба уряди, які прийшли до влади серед ентузіазму правої або лівої юрби. І те права чи ліва вулиця опісля мовчала, коли парламент ліквідував тих переходових божків.

Французькі міщанські партії, які на перший погляд дуже розпорошені, бо мають різні назви: радикалів, лівих республіканців і т. д.

Таким робом Строїніцтво Народове залишиться надалі самостійною опозиційною партією з власними внутр. ферментами, поруч із якою є такі вирази і впливові опозиційні партії: Партія Праці, Строїніцтво Людова і ПІС. Нова демократична партія була б мабуть координуючим звеном поміж тими трьома партіями, головне поміж людовцями і пепесами, а тим, що давні хадені й епєрєвці з Партії Праці стояли б найдальше офіційної ендєші. Всі інші групи, групи, кліки, котері та навіть окремі „ліки“ діячі є саме тим елементом, який викликає фермент і в нутрі самих отих партій і в цілому польському громадянстві.

Не раз уже показалося, що виразна ідеологічна диференція є найкращим шляхом до консолідації. Можливо, що тим шляхом іде тепер і польський політичний світ. Але покищо видно більше проявів — ділитися, ніж об'єднуватися.

і т. д., але творять один блок, не випускають державної керми зі своїх рук, та зручними манєврами розбивають кожну спробу диктатури. Це їм тим легше вдається, бо за громадянською свободою є майже ціле суспільство.

Французькі міщанські партії зовсім не противляться, ба навіть підсичують ненависть французького робітника до фашизму. Ця ненависть до фашизму є їм вигідна на внутрішньому терені, а вона теж і потрібна для національної оборони. Нині французьке робітництво піде до війська, на випадок війни, без найменшого опору, бо якщо Франція мала б колись воювати, то хіба тільки з фашистськими державами (так бодай каже географія). Отже звучити соціалну і національну ненависть в одні, є в інтересі цілої Франції.

Знову боротьба з комуністичною пропагандою у Франції є вправді зтяжна, але розмірно легка з уваги на високий життєвий стандарт французького робітництва і способу його думання. Французький робітник є „буржуа“ мішанина у своєму приватному житті. Якщо навіть він по партійній приналежності „комуніст“, то завжди мріє про свою власну хату і городець, ба навіть дуже часто він є і власником такої посілости. В уяві французького робітника-комуніста комунізм має йому тільки прискорити темп, щоб він став справжнім „буржуа“. А сам провід французької комуністичної партії не має нпр. взагалі ніякого соціального еквіваленту — даруйте за цей приклад — між найбагатшими українцями в Галичині. Якщо ті наші „багатирі“ зробляють по сто тисяч золотих річно, то менш-більш могли б видержати крок з тими провідними французькими „пролетарями“!

Франція є велитєнською буржуазною дійсністю без соціальних пропастей між поодинокими суспільними класами. В тім і П р і в н о в а г а. Останні кантональні вибори зберігли стан поціланих міщанських партій. Дрібні пересунення „на право“ і „на ліво“ — це завжди буває, і колесо режиму йде далі втертим шляхом. Переглядаємо цілу французьку пресу: всі задоволені.

Юрій Студинський.

Винахідники нової мови.

РУСОТЯПСЬКА „ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ“ У РОЛІ ФІЛЬОЛЮГІЧНОГО СПЕЦА.

Наші галицькі москвофіли мають тепер знамениту конюнктурку: з одного боку програна „нормалізація“ дає їм в руку демагогічний аргумент, що ось — мовляв — не з Польщею треба порозуміватись а з Росією, з другого боку протиукраїнська нагілка польського громадянства каже їм мерщій до тієї нагілки прилучатись та ще дужче всіх і вся проти українського національного табору нацьковувати. Ми є свідками величезної активізації галицьких москвофілів, яким іде на руку і краківський „ІКЦ“ і вся ендецька та крипто-ендецька преса і місцева адміністрація. Залишаємо на боці політичний глум над такою роботою і її можливі наслідки, обміжковуємось покищо тільки до ствердження цього факту. Фактом є, що наші галицькі москвофіли піднесли голову, метушаться і дозволяють собі на речі, на які раніш не зважувались та яких інколи просто — соромилось.

До таких москвофільських випадків з останнього часу належить м.ін. напад „Землі і Воли“ з 10. ч. м. на українські шкільні підруч-

ники за їх — українську мову! Нечувана річ: анонімні ліванальфabetи стають на котурни, зодгаються в тогу знавців літературної мови, горочать теренів на культурні теми, яких кож на культурна людина XX. століття повинна стидатись, і провокують польську державну шкільну владу до зміни свого становища супроти затверджених шкільних підручників, і то саме в тих випадках, коли тій владі пощастило найти дійсно добрих, совісних і чесних авторів, які і влади не підвели ані з політичного ані педагогічного боку і не викликають застережень рідного громадянства.

У згаданому числі русотяпської газетки появилася атака на „дику українізацію шкільних підручників в державних школах“, при чому якийсь анонімний анальфabet виписав з букваря „Моя перша читанка“ низку гарних, добрих, загально відомих і вживаних українських слів, писаних згідно з останнім прийнятим правописом, ніби на доказ, що це „полтавський діалект“, або „новомодні українські наїкові ковалі“. Землевольському русотяпові не подоба-

Тільки Діда!

ТУТКИ 150-ТКИ
НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТІ
та спеціальної сорти:

„Білі“

ВИГЛЯТКОВО
ЛАГІДНІ

„Люксові“

НАЙБІЛЬШ
ВИБАГЛИВІ

ються такі слова й граматичні форми та пра-
вис, як „метелик, бджілка, квітня неділя,
справжній, посушеніло, галуззя, ворання, зав-
ади, сьома, стрепіхатий, бажання, колірний,
злогоди, птаха, ввечорі, усі, джерело, один од-
ного, і т. д. і т. п.“, себто загальні сьогодні-
шні та найширше народом уживані слова
„Землі і Воля“ покликується на на-
рід, сама — очевидно — зеленого поняття не
має, про чисту українську народну мову та
народну мову приймаючи власну тарабар-
щину і т. зв. популярно-газетну хлопістину, що
вживають деякі львівські газетарі селянських
колоній, ті, які якраз село, його мову та роз-
мовні тенденції — знають якнайменше!
Який це „спец“ від філології у „Землі
(Воля“, про це найкраще свідчить мова тої га-
зети. Це не мова, а якийсь філологічний ди-
калад, якась диковина, т. зв. волющук, запок-
рижних літературних мов, вульгаристики та
мисливих студерних новотворів, складених всу-
переч духові усіх тих мов, які там помішані.
Ось квіткі з одної тільки сторінки „Землі і Во-
лі“, тої самої, на якій красується та „філоло-
гічна“ стаття:

„сучасний, преувеличений, взглядом,
якоке напруження, можливість, обществен-
ність, ісключительний, постійний, существу-

ючий, сорозмірно, вмісто, взираючий, законо-
дательство, посліоне обстоятельство, в давнім
случаю, значене, представитель...“

Автентичне! Хто сумнівається, хай загляне
до „Землі і Воля“, ч. 39 з дня 10. жовтня 1937
року (після народин Христа, а не зперед Хри-
стової епохи). Нахався бідолеха кепської
російщини, нахався трохи польських слів,
до одних попричіплював українські, до інших
польські, то знову московські кінцівки, і вий-
шла саламаха, яка має посмак деяких доморо-
слих „писаній“ з XVI—XVII століття. Така та-
рабарщина має символізувати „ідеологію“
„єдінства русської культури“: це акуратно та
самісінька ідеологія, якою кермуються мос-
ковсько-большевицькі цензори, які „вичищу-
ють“ українську мову, викидаючи зі словників
та з видань Держвидачу безліч добрих україн-
ських слів та вводючи туди або чисто росій-
ські слова, або виразні москалізми, або слова
чужі, латинського, німецького чи французько-
го походження. „Земля і Воля“ є на найкращій
дорозі до пропаганди таких „руських“ слів, як
„одеколон, парікмакер, бутерброт, ландшафт,
галстук“ та інші „шлакбауми“. Знаємо, що в
капальському перекладі „Ой, не ходи Грицю“
звучить: „Ой не хаді Гріша та на жур фікс, бо
там зліє дівки зроблять тебе кнкс“. Але з того

ще не виходить, щоб такі „сюрпризи“ робити
нашим дітям. Їх можна щонайвище робити по-
між вулицею Бляхарською та Вірменською у
Львові і в канцелярії о. Я. Медведського в Ри-
манові.

Про те, що таке літературна мова, що таке
її розвоєві тенденції, що таке добрі й погані
мовні новотвори, що таке основна засада но-
вітньої педагогіки вчити дітей від найменшого
дитинства літературної мови, який поділ сла-
вянських мов, що таке мова, що її говір та що
говірка, і чим мова різниться від тарабарщи-
ни — цього всього „спец“ від „Землі і Воля“
зеленого поняття не має. Він поняття не має, що
кожний нарід має лише одну літературну мову,
без огляду навіть на найбільшу кількість її го-
ворів та що при складанні словника живої літе-
ратурної мови користуються в усіх культурних
народів тими самими критеріями. Вкінці він вид-
но не знає, що всі шкільні підручники, від бу-
кварів аж до підручників для усіх високих шкіл
— є складані тою самою одною літературною
мовою. Цього всього „спец“ літературної мо-
ви в „Землі і Воля“ не знає. І слушно: навіщо це
йому знати, коли його річ не культура і не
шкільництво, а пропаганда русотяпства, яка на
першому місці ставить собі благородну ціль —
пакостити українцям і українству всіми мож-
ливими способами, серед яких брехня є най-
легшим способом. „Взираючи на обстоятель-
ство данного политического момента следует
возпользовати существующе ісключительне
польско-українське напруження і постійними
ложками очернити українські учебники взглядом
польських власей“ — ось таку сентенцію, як
мotto, повинен виписати автор тієї нікчемної
напасті на добрий шкільний буквар та запле-
скають йому в долоні всі ті, яким узагалі укра-
їнські букварі, решта українських шкіл та й са-
ма українська дітвора є сіллю в оці. Ад майо-
рем Московіє глоріям...

Ветеринарійна порада

для малих звірят

Львів, Новий Світ 15, тел. 222-23,

від 9—1 і від 3—6.

3—3

Д-Р СТЕПАН БАРАН.

На переломі рр. 1919-20 в Кам'янці на поділлі.

ПАМ'ЯТИ МИХАЙЛА КОРЧИНСЬКОГО.

В осінню днину 7. жовтня н. р. у Львові
від нас на завжди один з передових
борців за кращу долю українського народу,
одні зі світозритів і керівників його наційо-
нальної державності і визвольних робітників при-
кметі сірої щоденної творчої національної
праці, що було йому імя: Михайло Агафонович
Корчинський. Ширші теплі згадки про нього
писали вже на сторінках „Діла“ Володимир
Дорошенко і Павло Зайцев, де я дали нарис
тойого як людини і громадянина. Не дивив-
шись вчас про смерть свого покійного приятеля,
як зміг я віддати йому останньої товариської
прислуги, то я уважаю своїм обов'язком до-
дати від себе на цьому місці кілька теплих сло-
вів на його свіжу передчасну могилу.

Особисто пізнав я пок. Михайла Корчи-
нського з кінцем листопада 1919 р. в Кам'янці на
Поділлі, небагом після виїзду звідтам уряду
УНР і галицької диктатури та відходу решток
армії УНР з УГА в напрямі на Деражню й
Ужгород. Виїхав з Кам'янця на північ голодний
і змарнувавши 15. листопада 1919 р. галицький дик-
татор ар. Ежен Петрушевич. З ними виїхали

і їхні найближчі співробітники, а до Кам'янця
в понеділок 17. листопада 1919 р. вміщували
польські військові частини. Як репрезентант
уряду УНР лишився тут у характері його го-
ловноуповаженого міністр віросповідань і рек-
тор кам'янецького університету проф. Іван Огі-
єнко, однак без ближчих інструкцій свого уря-
ду, а навіть довгий час і без зв'язків з ним. У
Кам'янці залишилися численні урядові обох
урядів — наддніпрянського й галицького та
поодинокі члени обох армій та багато галиць-
ких збігців, що в половині липня 1919 р. разом
з галицьким урядом УГА виїхали за Збруч.

Вже у Кам'янці та в цілій прифронтовій
смугі за Збручем, що її заняло польське військо,
опинилась фактично в цілості у польських ру-
ках, при чому командант польських частин,
станціонованих у Кам'янці, майор Борута Спехо-
вич окремими афішами анектував негайно Ка-
м'янець для Польщі. Розпочалися безчисленні
реєстрації, ревізії, накази і заклази, реквізиції
та вивіз українського державного й недержав-
ного майна за Збруч у Галичину і даліше в
Польщу. Зникла численна досі в Кам'янці укра-
їнська преса різного партійного калібру, а не-
високої політичної та публіцистичної вартості;
друкований опісля на жовтій макулатурі один
невеликий український щоденник, обложений
у додатку строгою військовою цензурою не
давав навіть обширнішого інформаційного ма-
теріалу, бо я сам його не мав. Кам'янець з дня
на день прибирав шораз більше зовнішній поль-

ський вигляд і польська окупаційна влада не
рахувалася майже зовсім з потребами місцевого
українського життя.

Але воно не зникло і під окупаційною вла-
дою. Наростаючи шораз-то нові конфлікти ста-
рився по своїм силам усунути або злагіднити
проф. Іван Огієнко, а й саме наше громадянство
не залишило думки та спроб наладити нове
життя у змінених відносинах. Польська влада
слідкувала пильно передовсім за галичанами,
яких по переведенні реєстрації стала арешту-
вати й виселявати в Галичину. В галицькій хар-
чівні і чайні на Старому Пляні було з кожним
днем менше людей, бо по волі й неволі мусіли
вони податися з поворотом на захід. А всеж
залишився там чималий гурток галичан аж до
початків липня 1920 р., до хазяйни, як до Смот-
рича доходили большевицькі загони, і пе-
рейшов назад Збруч шойно під їх напором.

До Кам'янця приїхав я з Відня 31. жовтня
1919 р., на два тижні перед повним провалом
фронту і виїздом української влади з Кам'янця,
тому, що румуни задержали мене разом з транс-
портом Українського Червоного Хреста майже
шість тижнів і тримали довгий час у містечку
Атєки над Дністром у Бесарабії напроти Моги-
леву. В Кам'янці стрінувся я і говорив довше
і з Петлюрою і з Петрушевичем, брав участь у
кількох політичних та військових нарадах гали-
чан і наддніпринців, але це вже було в часі, коли
розвал фронту був відомий. Це й була трагедія
тотрокутника смерті.

Тільки Діда!

ТУТКИ **150**-ТКИ
НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТІ
та спеціальної сорти:

„Білі“

ВИИНЯТКОВО
ЛАГІДНІ

„Люксусові“

НАЙБІЛЬШ
ВИБАГЛИВІ

ються такі слова і граматичні форми та пра-
вис, як „метелик, бджілка, квітня, неділя,
справжній, посушеніло, галуззя, вбрання, зав-
ки, сьома, стрепіхатий, бажання, колірний,
согодні, птаха, ввечері, усі, джерело, один од-
го, і т. д. і т. п.“, себто загально сьогодні
та найширше народом уживані слова
форми. „Земля і Воля“ покликується на на-
рід, сама — очевидно — зеленого поняття не
має про чисту українську народну мову та
народну мову приймаючи власну тарабар-
щину і т. зв. популярно-газетну хлопістину, що
викликають деякі львівські газетарі селянських
масових, ті, які якраз село, його мову та роз-
умні мовні тенденції — знають якнайменше!
Який це „спец“ від філології у „Землі
і Воля“, про це найкраще свідчить мова тої га-
зети. Це не мова, а якийсь філологічний ди-
калад, який диковина, т. зв. волопія, запок-
рених літературних мов, вульгаристики та
звичних штудерних новотворів, складених всу-
переч духові усіх тих мов, які там помішані.
Ось квітки з одної тільки сторінки „Землі і Во-
лі“, тої самої, на якій красується та „філологі-
чна“ стаття:

„сучасний, преувеличений, взглядом,
високе напруження, можливість, обществен-
ість, ісключельний, постійний, существу-

ючий, сорозмірно, вмісто, вззираючий, законо-
дательство, послідне обстоятельство, в данім
случаю, значене, представитель...“

Автентичне! Хто сумнівається, хай загляне
до „Землі і Воля“, ч. 39 з дня 10. жовтня 1937
року (після народин Христа, а не зперед Хри-
стової епохи). Нахатався бідолоха кепської
російщини, нахатався трохи польських слів,
до одних попричіплював українські, до інших
польські, то знову московські кінцівки, і виї-
шла саламаха, яка має посмак деяких доморо-
слих „писаній“ з XVI—XVII. століття. Така та-
рабарщина має символізувати „ідеологію“
„єдінства руской культури“: це акуратно та
самісінька ідеологія, якою кермується мос-
ковсько-большевицькі цензори, які „вичи-
ють“ українську мову, викидаючи зі словників
та з видань Держвидату безліч добрих україн-
ських слів та вводючи туди або чисто росі-
йські слова, або виразні москалізми, або слова
чужі, латинського, німецького чи французько-
го походження. „Земля і Воля“ є на найкращій
дорозі до пропаганди таких „руських“ слів, як
„одеколон, парікмахер, бутерброт, ландшафт,
галстук“ та інші „шлакбауми“. Знаємо, що в
кацапському перекладі „Ой, не ходи Грицю“
звучить: „Ой не хаді Гріша та на жур фікс, бо
там зліє дівки зроблять тебе кнікс“. Але з того

це не виходить, щоб такі „сюрпризи“ робити
нашим дітям. Їх можна щонайвище робити по-
між вулицею Бляхарською та Вірменською у
Львові і в канцелярії о. Я. Медвецького в Ри-
манові.

Про те, що таке літературна мова, що таке
її розвоєві тенденції, що таке добрі а погані
мовні новотвори, що таке основна засада но-
вітньої педагогіки вчити дітей від найменшого
дитинства літературної мови, який поділ сла-
вянських мов, що таке мова, що її говір та що
говірка, і чим мова ріжниться від тарабарщи-
ни — цього всього „спец“ від „Землі і Воля“
зеленого поняття не має. Він поняття не має, що
кожний нарід має лише одну літературну мову,
без огляду навіть на найбільшу кількість її го-
ворів та що при складанні словника живої літе-
ратурної мови користуються в усіх культурних
народів тими самими критеріями. Вкінці він вид-
но не знає, що всі шкільні підручники, від бу-
кварів аж до підручників для усіх високих шкіл
— є складані тою самою одною літературною
мовою. Цього всього „спец“ літературної мо-
ви в „Землі і Воля“ не знає. І слушно: навіщо це
йому знати, коли його річ не культура і не
шкільництво, а пропаганда русоїства, яка на
першому місці ставить собі благородну ціль —
пакостити українцям і українству всіми мож-
ливими способами, серед яких брехня є най-
легшим способом. „Взираючи на обстоятель-
ство данного политического момента следует
возпользовати существующе ісключельне
польско-українске напруженіє і постійними
дожами очернити українські учебники взглядом
польских властей“ — ось таку сентенцію, як
мotto, повинен виписати автор тієї вікчемної
напасти на добрий шкільний буквар та заплес-
кають йому в долоні всі ті, яким узагалі укра-
їнські букварі, решта українських шкіл та й са-
ма українська дитвора є сіллю в оці. Ад майо-
рем Московіє гльоріям...

Ветеринарійна порада для малих звірят

Львів, Новий Світ 15, тел. 222-23,

від 9—1 і від 3—6.

3—3

ДР СТЕФАН БАРАН.

На переломі рр. 1919-20 в Кам'янці на поділлі.

ПАМ'ЯТІ МИХАЙЛА КОРЧИНСЬКОГО.

В осінню днину 7. жовтня ц. р. у Львові
від нас на завжди один з передових
борців за кращу долю українського народу,
одні зі співтворців і керманців його найно-
вішої державності і визначний робітник при-
краси сірої щоденної творчої національної
праці, що було йому імя: Михайло Агафонович
Корчинський. Ширші теплі згадки про нього
написали вже на сторінках „Діла“ Володимир
Дорошенко і Павло Зейцев, де й дали нарис
покійного як людини і громадянина. Не діячав-
ся ж час про смерть свого покійного приятеля,
як зміг я віддати йому останньої товариської
прислуги, то я уважаю своїм обов'язком доки-
нути від себе на цьому місці кілька теплих сло-
в на його свіжу передчасну могилу.

Особисто пізнав я пок. Михайла Корчи-
нського з кінцем листопада 1919 р. в Кам'янці на
Поділлі, небагато після виїзду звідтам уряду
УНР і галицької диктатури та відходу решток
армії УНР з УГА в напрямі на Державну й
Ушину. Виїхав з Кам'янця на північ голозний
потяг Симон Птілора і на південь на Дністер
потяг 15. листопада 1919 р. галицький дик-
татор д-р Євген Петрушевич. З ними виїхали

і їхні найближчі співробітники, а до Кам'янця
в понеділок 17. листопада 1919 р. вміщували
польські військові частини. Як репрезентант
уряду УНР лишився тут у характері його го-
ловноуповаженого міністр віроісповідань і рек-
тор кам'янецького університету проф. Іван Огі-
єнко, однак без ближчих інструкцій свого уря-
ду, а навіть довший час і без зв'язків з ним. У
Кам'янці залишилися численні урядовці обох
урядів — наддніпрянського й галицького та
поодинокі члени обох армій та багато галиць-
ких збігців, що в половині липня 1919 р. разом
з галицьким урядом УГА виїхали за Збруч.

Влада у Кам'янці та в цілій прифронтовій
смугі за Збручем, що її заняло польське військо,
опинилась фактично в цілості у польських ру-
ках, при чому командант польських частин,
стаціонарних у Кам'янці, майор Борута Спехо-
вич окремими афішами анексував негайно Ка-
м'янець для Польщі. Розпочалися безчисленні
реєстрації, ревізії, накази і заходи, ревізії
та вивіз українського державного й недержав-
ного майна за Збруч у Галичину і даліше в
Польщу. Зникла численна досі в Кам'янці укра-
їнська преса різного партійного калібру, а не-
високої політичної та публіцистичної вартості;
друкований опісля на жовтій макулатурі один
невеликий український щоденник, обложений
у додатку строгою військовою цензурою не
давав навіть обширшого інформаційного ма-
теріалу, бо й сам його не мав. Кам'янець з дня
на день прибирав щораз більше зовнішній поль-

ський вигляд і польська окупаційна влада не
рахувалася майже зовсім з потребами місцевого
українського життя.

Але воно не зникло і під окупаційною вла-
дою. Наростаючи щораз-то нові конфлікти сто-
рався по своїм силам усунути або злагіднити
проф. Іван Огієнко, а й саме наше громадянство
не залишило думки та спроб наладити нове
життя у змінених відносинах. Польська влада
слідкувала пильно передовсім за галичанами,
яких по переведенні реєстрації стала арешту-
вати й виселявати в Галичину. В галицькій хар-
чівні і чайні на Старому Плянні було з кожним
днем менше людей, бо по волі й неволі мусіли
вони податися з поворотом на захід. А всеж
залишилася там чималий гурток галичан аж до
початків липня 1920 р., до хвилі, як до Смот-
рича доходили большевицькі загони, і пе-
рейшов назад Збруч щойно під їх напором.

До Кам'янця приїхав я з Відня 31. жовтня
1919 р., на два тижні перед повним провалом
фронту і виїздом української влади з Кам'янця,
тому, що румуни задержали мене разом з транс-
портом Українського Червоного Хреста майже
шість тижнів і тримали довший час у містечку
Атаки над Дністром у Бесарабії напроти Моги-
лева. В Кам'янці стрінувся я і говорив довше
і з Петлюрою і з Петрушевичем, брав участь у
кількох політичних та військових нарадах гали-
чан і наддніпрянців, але це вже було в часі, коли
розвал фронту був відомий. Це я була графедія
зотопкування смерті.

МАГАЗИН ЖІНОЧОЇ КОНФЕКЦІЇ

„Маргот“
Львів, вул. КОПЕРНИКА Ч. 9.**Осінні плащі від зл. 45'—**
Зимові плащі від зл. 70'—
Великий вибір суконь і трикотажу.
Прислуга по українськи.

Співпраця дому і школи.

(БАТЬКІВСЬКИЙ КРУЖОК ПОВИНЕН БУТИ ПРИ КОЖНІЙ ШКОЛІ.)

Проблема виховання молоді дуже складна. Вимагає вона тісної співпраці організованого громадянства і школи.

Цікава історична перспектива виховної проблеми. Впадає вона на перемину з одної крайності в другу. Раз вона є виключним обов'язком і привілеєм родини, то переходить до компетенції громадянства, держави і навпаки.

Нині виховні функції молоді поділені між родиною та державою. Родина забезпечує дитині основи фізичного виховання (існування), а держава взяла на себе обов'язок дбати про духовний і суспільний розвиток молодого громадянина. Ясно, що між тими двома чинниками виховання мусить прийти до порозуміння, до гармонійної співпраці. Повний брак цього порозуміння або велика розбіжність у засобах, методах і цілях мусить спричинити застій в одній діяльній виховання або й підкопати основи цінності виховання.

Давно вже, на кілька десятиліть до війни поширювали педагоги-теоретики погляд, що між родиною і школою мусить прийти до співпраці у вихованні молоді. Цей очевидний правди ніхто не заперечував, але й ніхто не міг певно сказати в чім річ конкретно, в яких формах повинна проявлятися ця співпраця.

Щойно повсюдне лихоліття допомогло практично розв'язати це питання в масовому розумінні. В перших повсюдних роках заповнила шкільні мури безпритульна молодь, безбаченки, голодні, босі, холодні, часто без даху над головою. Що мала зробити школа з цією молоддю? Вона могла її тільки вчити. Тимчасом масу бідних дітей, безпритульних треба було нагодувати, взути та одіти.

Тут прийшло школі в допомогу організоване громадянство, передовсім найбільше зацікавлені шари суспільства, самі батьки шкільної молоді. При школах у більших і менших містах повставали Батьківські Кружки, що доживляли, одягали, взували та огрівали неможливу молоддь. Врятували вони неодинокі людську одиницю перед загибеллю, отерли неодинокі сирітську сльозу. Отже цілу основу фізичного виховання ввели Батьківські Кружки на себе. На цьому саме відтинку викристалізувалися в твердій практиці життя перші засоби та методи гармонійної співпраці дому і школи над вихованням шкільної молоді.

Не забулося ще воєнне та повсюдне лихоліття, як на народи впало інше стихійне нещастя — господарська крива та лихо безробіття. У школах не забракло бідної, безпомічної молоді, що потребувала дальшої родинної опіки. Батьківські Кружки мусили продовжувати дальше та продовжують по нинішній день свою співпрацю в школах. Під їх дбайливою опікою заступає школа частинно неможливі молоді родини, батьківський дім. Тут вони снідають, обідають, а навіть перебувають у теплі до пізнього вечора. Зі шкільних кухонь Батьківських Кружків користають і заможніші діти за невеликою оплатою, маючи можливість покріпитися під час пави теплим молоком, кавою, чоклядою, чаєм, хлібом та овочами. Значить — Батьківські Кружки забезпечують з повним успіхом основи фізичного виховання шкільної молоді.

В самих початках обмежувалися Батьківські Кружки до своїх власних матеріальних засобів. Тесер починають вони щораз частіше користати в допомог міністерства суспільної опіки через воєвідські комітети, з фондів самоврядування, з прилюдних збірок тощо.

Практика життя примушує Батьківські Кружки поглиблювати та поширювати свою працю. Нині вже поширюють вони свою опіку над моральним вихованням молоді, журяться шкіль-

ними бібліотеками, допомагають молоді в організуванні її культурно-освітньої праці на терені школи, дбають про її товариське виховання та огляду. Чим далі, то виховні компетенції та обов'язки Батьківських Кружків будуть ще більше поглиблюватися та поширюватися. Недалеким уже той час, що виховної праці деяких шкіл без діяльної співпраці Батьківських Кружків не можна буде подумати.

На жаль, ця суспільно-виховна акція не дійшла ще до наших сільських шкіл, не охопила ще сільських шкільних дітей. А треба її поширити і на наш села і то негайно. Наше село стоїть нині в обличчі нового грізного лиха — невідчужливої пролетаризації. Ця пролетаризація вже почалася, вже є!

Цю пролетаризацію найвидніше в сільській школі. Наші сільські школи переповнені щирими бідними дітьми, виголоділими, недоживленими, вимарнілими, неодеженими, майже босими. Хто раз побачить ці діти, той не заперечить, що наша сільська молодь фізично вихло, вироджується. Звідси простісенкий шлях до фізичної загибелі народу. Ніхто сільськими бідними діть-

6. XI. 1937.

Осінні Вечерниці К.Л.К.

в салі Ремісничої Палати.

Ми не цікавимося та не журимося. Ми так уже традиційно привикли до того, що сільська дитина може бідувати, жити в голоді та холоді, що вважаємо це майже нормальним явищем. Тимчасом це „нормальне“ явище веде в простій лінії до такого „ненормального“ закінчення, як — фізична смерть нації!

Бідними дітьми в сільських школах мусимо негайно зацікавитися. Цю опіку повинні перебрати на себе Батьківські Кружки. Повинні вони бути при всіх школах не лише у великих і менших містах, але також і у малих містечках та селах. Треба звернути увагу на найдорогоцінніший скарб народу — дітей і молоддь. Рятують цього скарбу є рятунком нації в теперішньому та майбутньому.

Надходить зима. Оживає акція зимової допомоги бідним. Невже в тій акції наші маломістечкові та сільські бідні діти не займуть належної їм позиції?

Отже справа налагодження опіки над маломістечковими та сільськими шкільними дітьми, справа організації Батьківських Кружків при школах повинна стати черговим завданням та обов'язком провідників нашого культурно-освітнього, господарського і політичного життя.

Допоможімо нашим дітям, зацікавимося їх вихованням!

І. Ю.

Заходив я тоді й до льокалю Українського Клубу в Кам'янці на Поділлі, де і стрівся та зацікавився з цілим гуртом наддніпрянських дітячів. Між ними пізнав я Івана Липу, Михайла Корчинського, Михайла Білинського, Всеволода Голубовича, Івана Кобза, Миколу Баєра, місцевого діяча Віктора Приходька та чимало інших. Зжився я швидко і заприятелював головні із трьох з них — нині покійними: Корчинським, Липою і Білинським та бував ослія частим гостем у хаті Корчинського і Липи.

Найближче був я до Мих. Корчинського. Він, молодий ще тоді, так сказатиб нецв'я галичанин, а духовного стану, що колись вийшов з Галичини, подібно як і рід Михайла Білинського — уроджений в Залучі над Збручем — освічений і в додатку з мого фаху (правник-адвокат), незабаром знайшов зі мною спільну мову і спільну працю. Галичину бачив ще маленьким хлопцем крізь невеличку річку Збруч, а українського національного спитоганду й патріотизму набрався вже як питомець духовної семінарії в недалекому Кам'янці, що виділяла чимало українських діячів, подібно як і духовна семінарія в Полтаві. З Галичиною та її відносинами вічна-віч стрінувся М. Корчинський щойно після російської революції влітку 1917 р., як повітовий комісар (староста) в Товмачі, звідки небагато перейшов на заступника губерніального комісара в Чернівцях. Про свій побут там у цьому характері згадував покійний не раз, а пізнавши тут ближче нашу спільність, духовність, ниніш-

ся його високо цінити. І воно віддало йому заслужено свою останню духовну прислугу.

В Українському Клубі, як ще більше в його мешканні біля нового моста, де мешкав з дружиною Явигною з шести чи семилітньою дочкою Галею і маленьким сином Мішею, і куди заходила невеличка й чепуренька — теж покійна нині — Лідія Миколаївна Бурмістренко, як теж і в мешканні давнього одеського діяча лікаря Івана Львовича Липи на Старому Паладі, де знову зявився часто темпераментний Михайло Іванович Білинський, — обговорювали ми нерідко наші громадські справи. З тих розмов і планів вийшло незабаром конкретне діло, яким була Всеукраїнська Національна Рада в Кам'янці на Поділлі.

Зорганізувався вона 11. січня 1920 р. Об'єднавши в собі усі тоді репрезентовані в Кам'янці українські політичні партії обох боків Збруча й найважливіші громадські організації, поставила собі вона за головну мету працю в державному будівництві на засадах демократичного парламентаризму. Головою її став соціаліст-федераліст (ес-ер) Михайло Агафонович Корчинський, а заступником голови, членами президії покійні сьогодні Іван Львович Липа (соціаліст-самостійник) та Іван Іванович Кобза, міський голова Кам'янця на Поділлі (каїбороб-демократ). Ця нова політична всеукраїнська організація, якій зміло проповідати увесь час М. Корчинський, відіграла велику і творчу роботу у так званій кам'янській побуді нашого найпокірнішого історії. За-

кінчила вона свою працю прийняттям та ухваленням 13. травня 1920 р. на основі мого елябрату першого подрібно скодифікованого проекту устрою Української Держави, оголошеного опісля (в 1920 р.) друком у Львові п. н. „Устрій Української Держави“. Ближче про Кам'янецьку Всеукраїнську Національну Раду та її праці писав я в „Ділі“ ч. 5, з 7. січня 1937 р. у статті п. н. „Кам'янецька Національна Рада“ і тому тут цього не буду повторювати.

До Галичини з Кам'янця виїхав я разом з М. Корчинським 10. липня 1920 р. По короткому побуті у Варшаві й Тарнові осів М. Корчинський у Львові, де знайшов працю як начальник правного відділу Ревізійного Союзу Українських Кооперативів. Для нашого громадянства і для цілої низки наших товариств та установ не залишився він чужий, вкладаючи у них свою цінну творчу працю. Залишив по собі і як правник тривалий пам'ятку. Є нею „Кооперативне право“ з коментарями, якого гарна українська мова та правничі термінологія будуть довго цінним джерелом передовсім для українських правників у Польщі.

Спочив на Галицькій Землі, для якої працював останніми кільканадцять літ свого життя. Став недалеким сусідом свого приятеля Івана Львовича Липи, що спочиває літчим сном на цвинтарі у Винниках біля Львова. Про обох і згадують в час в славимому часі.

МАГАЗИН ЖІНОЧОЇ КОМФЕКЦІЇ
„Маргот“
 Львів, вул. КОПЕРНИКА Ч. 9.

Осінні плащі від зл. 45'—
 Зимові плащі від зл. 70'—
 Великий вибір суконь і трикотаж в.
 Прислуга по українськи.

Співпраця дому і школи.

(БАТЬКІВСЬКИЙ КРУЖОК ПОВИНЕН БУТИ ПРИ КОЖНІЙ ШКОЛІ.)

Проблема виховання молоді дуже складна. Вимагає вона тісної співпраці організованого громадянства і школи.

Цікава історична перспектива виховної проблеми. Впадає вона на перемину з одної крайності в другу. Раз вона є виключним обов'язком і привілеєм родини, то переходить до компетенції громадянства, держави і навпаки.

Нині виховні функції молоді поділені між родиною та державою. Родина забезпечує дитині основи фізичного виховання (існування), а держава взяла на себе обов'язок дбати про духовний і суспільний розвиток молодого громадянина. Ясно, що між тими двома чинниками виховання мусить прийти до порозуміння, до гармонійної співпраці. Повний брак цього порозуміння або велика розбіжність у засобах, методах і цілях мусить спричинити застій в одній ділянці виховання або й підкопати основи цілості виховання.

Давно вже, на кількадесять літ до війни поширювали педагоги-теоретики погляд, що між родиною і школою мусить прийти до співпраці у вихованні молоді. Цей очевидний правди ніхто не заперечував, але й ніхто не міг певно сказати в чім річ конкретно, в яких формах повинна проявлятися ця співпраця.

Щойно повосенне лихоліття допомогло практично розв'язати це питання в масовому розумінні. В перших повосенних роках заповнила шкільні мури безпритульна молодь, безбаченки, голодні, босі, холодні, часто без даху над головою. Що мала зробити школа з цією молоддю? Вона могла її тільки вчити. Тимчасом масу бідних дітей, безпритульних треба було нагодувати, взути та одягнути.

Тут прийшло школі в допомогу організоване громадянство, передовсім найбільше зацікавлені шари суспільства, самі батьки шкільної молоді. При школах у більших і менших містах повставали Батьківські Кружки, що доживлювали, одягали, взували та одягали незможну молоді. Врятували вони не одну людську одиницю перед загибеллю, отерли не одну сирітську сльозу. Отже цілу основу фізичного виховання ваяли Батьківські Кружки на себе. На цьому саме відтинку викристалізувалися в твердій практиці життя перші засоби та методи гармонійної співпраці дому і школи над вихованням шкільної молоді.

Не забулося ще воєнне та повосенне лихоліття, як на народи впало інше стихійне нещастя — господарська криза та лихо безробіття. У школах не забракло бідної, безпомічної молоді, що потребувала дальшого родинної опіки. Батьківські Кружки мусили продовжувати дальше та продовжують по нинішній день свою співпрацю в школах. Під їх дбайливою опікою заступає школа частинно незможній молоді родину, батьківський дім. Тут вони снідають, обідають, а навіть перебувають у теплі до пізнього вечора. Зі шкільних кухонь Батьківських Кружків користають і заможніші діти за невеликою оплатою, маючи можливість похититися під час павз теплим молоком, кавою, чоклядою, чаєм, хлібом та овочами. Значить — Батьківські Кружки забезпечують з повним успіхом основи фізичного виховання шкільної молоді.

В самих початках обмежувалися Батьківські Кружки до своїх власних матеріальних засобів. Тимчасом починають вони щораз частіше користати з допомог міністерства суспільної опіки через воєнські комітети, з фондів самоврядування, з прилюдних збірок тощо.

Практика життя примушує Батьківські Кружки поглиблювати та поширювати свою працю. Нині вже поширюють вони свою опіку над моральним вихованням молоді, журяться шкіль-

ними бібліотеками, допомагають молоді в організуванні її культурно-освітньої праці на терені школи, дбають про її товариське виховання та огляду. Чим далі, то виховні компетенції та обов'язки Батьківських Кружків будуть ще більше поглиблюватися та поширюватися. Недалекий уже той час, що виховної праці деяких шкіл без діяльної співпраці Батьківських Кружків не може бути подумати.

На жаль, ця суспільно-виховна акція не дійшла ще до наших сільських шкіл, не охопила ще сільських шкільних дітей. А треба її поширити і на наші села і то негайно. Наше село стоїть нині в обличчі нового грізного лиха — невідомої пролетаризації. Ця пролетаризація вже почалася, вже є!

Цю пролетаризацію найвидніше в сільській школі. Наші сільські школи переповнені вщерть бідними дітьми, виголоднілими, недоживленими, вимарнілими, неодеженими, майже босими. Хто раз побачить ці діти, той не заперечить, що наша сільська молодь фізично вгидіє, вироджується. Звідси простісенький шлях до фізичної загибелі народу. Ніхто сільськими бідними дит-

6. XI. 1937.

Осінні Вечерниці К. Л. К.
 в салі Ремісничої Палати.

ми не цікавлять та не журяться. Ми так уже традиційно привикли до того, що сільська дитина може бідувати, жити в голоді та холоді, що вважаємо це майже нормальним явищем. Тимчасом це „нормальне“ явище веде в простій лінії до такого „ненормального“ закінчення, як — фізична смерть нації!

Бідними дітьми в сільських школах мусимо негайно заопікуватися. Цю опіку повинні перебрати на себе Батьківські Кружки. Повинні вони бути при всіх школах не лише у великих і менших містах, але також і у малих містечках та селах. Треба звернути увагу на найдорогоцінніший скарб народу — дітей і молоді. Рятують цього скарбу є рятунком нації в теперішньому та майбутньому.

Надходить зима. Ожине акція зимової допомоги бідним. Невже в тій акції наші маломістечкові та сільські бідні діти не займуть належної їм позиції?

Отже справа налагодження опіки над маломістечковими та сільськими шкільними дітьми, справа організації Батьківських Кружків при школах повинна стати черговим завданням та обов'язком провідників нашого культурно-освітнього, господарського і політичного життя.

Допоможімо нашим дітям, заопікуймося їх вихованням!

І. Ю.

Заходив я тоді й до льокалю Українського Клубу в Кам'янці на Поділлі, де і стрінувся та зацікавився з цілим гуртом наддніпрянських діячів. Між ними пізнав я Івана Липу, Михайла Корчинського, Михайла Білинського, Всеволода Годубовича, Івана Кобзу, Миколу Баєра, місцевого діяча Віктора Приходька та чимало інших. Зжився я швидко і зацікавився головню із трьох з них — шні покійниками: Корчинським, Липою і Білинським та бував опісля частим гостем у хаті Корчинського і Липи.

Найближче був я до Мих. Корчинського. Він, молодий ще тоді, так сказатиб напів галичанин, з духовного стану, що колись вийшов з Галичини, подібно як і рід Михайла Білинського — уроджений в Залучі над Збручем — освічений і в додатку з мого феху (правник-адвокат), незабаром знайшов зі мною спільну мову і спільну працю. Галичину бачив ще маленьким хлопцем крізь невеличку річку Збруч, а українського національного світогляду й патріотизму набрався вже як питемеш духовної семінарії в недалекому Кам'янці, що видала чимало українських діячів, подібно як і духовна семінарія в Полтаві. З Галичиною та її відносинами віч-віч стрінувся М. Корчинський щойно після російської революції літом 1917 р., як повітовий комісар (староста) в Товмачі, звідки небагато перейшов на заступника губерніального комісара в Чернівцях. Про свій побут там у цьому характері згадував покійний нерід, а пізнавши тут ближче наше товариство, духовенство, азначив

ся його високо цінити. І воно віддало йому заслужено свою останню духовну прислугу.

В Українському Клубі, як ще більше в його мешканні біля нового моста, де мешкав з дружиною Ядвигною з шести чи семилітньою дочкою Галею і маленьким сином Мішею, і куди заходила невеличка й чепуренька — теж покійна нині — Лідія Миколаївна Бурмістренко, як теж і в мешканні давнього одеського діяча лікаря Івана Львовича Липи на Старому Пляні, де знову завітав часто темпераментний Михайло Іванович Білинський, — обговорювали ми нерід наші громадські справи. З тих розмов і планів вийшло незабаром конкретне діло, яким була Всеукраїнська Національна Рада в Кам'янці на Поділлі.

Зорганізувався вона 11. січня 1920 р. Об'єднавши в собі усі тоді репрезентовані в Кам'янці українські політичні партії обох боків Збруча й найважливіші громадські організації, поставила собі вона за головну мету працю в державному будівництві на засадах демократичного парламентаризму. Головою її став соціаліст-федераліст (ес-ер) Михайло Агефонович Корчинський, а заступником голови, членами президії покійні сьогодні Іван Львович Липа (соціаліст-самостійник) та Іван Іванович Кобза, міський голова Кам'янця на Поділлі (хлібороб-демократ). Ця нова політична всеукраїнська організація, якій уміло проводив увесь час М. Корчинський, відіграла велику і творчу роботу у так званій кам'янській періоді нашої найважливішої історії. За-

кінчила вона свою працю прийняттям та ухваленням 13. травня 1920 р. на основі мого елябрату першого подрбно скодифікованого проекту устрою Української Держави, оголошеного опісля (в 1920 р.) друком у Львові п. н. „Устрій Української Держави“. Ближче про Кам'янецьку Всеукраїнську Національну Раду та її праці писав я в „Ділі“ ч. 5. з 7. січня 1937 р. у статті п. н. „Кам'янецька Національна Рада“ і тому тут цього не буду повторювати.

До Галичини з Кам'янця вийшов я разом з М. Корчинським 10. липня 1920 р. По короткому побуті у Варшаві й Тарнові осів М. Корчинський у Львові, де знайшов працю як начальника правного відділу Ревізіонного Союзу Українських Кооперативів. Для нашого громадянства і для цілої низки наших товариств та установ не залишився він чужий, вкладаючи у них свою цінну творчу працю. Залишив по собі і як правник тривкішу пам'ятку. Є нею „Кооперативне право“ з коментарями, якого гарна українська мова та правничі термінологія будуть довго цінним джерелом передовсім для українських правників у Польщі.

Спочив на Галицькій Землі, для якої працював останніх кільканадцять літ свого життя. Став недалеким сусідом свого приятеля Івана Львовича Липи, що спочиває літчим сном на цвинтарі у Вишніках біля Львова. Про обох і згадують у нас в сльнському часі.

УКРАЇНИ.

В ізюмській районній лікарні хорі, скажучи кровю, дежать годинами на сходах, у

ДАЛЕКЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМ'ЯТАЄТЕ ПРО
ІНВАЛІДІВ УГА!

Хроніка Совітської України.

ЯК У СОВІТАХ ТРАКТУЮТЬ ІСТОРІЮ УКРАЇНИ.

Інститутів історії Академії Наук УРСР як за завдання створити курс історії України. Не задримо цим „історикам“. Як писано, як тепер офіційно трактується в Союзі історія України. Професор Шестаков, автор нового, розхваленого у СРСР підручника „Коротка історія України: Київська держава“, фрагменти з історії України: Київська держава, що виникла як держава, вже в VIII. і IX. століттях. Варязькі завоювання тільки прискорили процес її утворення. Київська держава за часів Володимира Мономаха, який мав зв'язки з правителями найбільших західноєвропейських держав та з Візантією була могутня держава, а не якесь зубожіле князівство, яким хочуть її викласти „фашистські“ історики. Надалі Київська держава розпалася на окремі князівства, а серед них — Володимирська Русь, яка стала за початок міцної російської національної держави. Український народ починає національну визвольну боротьбу під проводом Богдана Хмельницького проти поляків. У середині XVII століття український народ приєднався до Росії, це було найменше лихо, бо його з давніх давен пригнобляла польська шляхта, накладаючи йому свою віру і свій лад.

Професор Циммерман, описуючи другу частину фільму „Петро I“, говорить: „Ось перед нами у корні жалюгідний утікач Карло XII, який йому його підступний радник і ненадійний партнер Мазепа.“

Дніпропетрівська газета „Зоря“ зазначає: „Перша половина XVII століття являє характерну сторінку в боротьбі українського народу проти окупації України з боку польського панства. проти українських поміщиків за землі і волю. Український народ багато разів повставав проти такого подвійного рабства. Організаторами і провідниками цих повстанчих заходів були представники знедоленого українського народу, як Кривоніс та інші. Цей рух українського селянства, використав згодом в інтересах поміщиків Богдан Хмельницький. Хмельницький відіграв позитивну роль у боротьбі проти окупації України панською Польщею і султанською Туреччиною. Але Хмельницький був з українським народом тільки тоді, коли мова йшла про національне питання, а національному питанню він виступав проти українського народу.“

„ВІСНИК НАЦІОНАЛІСТИЧНОЇ ПРОПАГАНДИ“.

Так красномовно зветься Дніпропетрівський історичний музей, де зібрано колишній музей Поля, колекції професора Яворницького, що, бо в музеї знайшла свій повний образ контрреволюційна ідея безбуржуазності українського селянства: експонати добрано з великим смаком — тут дорогі різнокольорові жупани, дозолочена зброя, люльки, якими користувалися козачка старшина, все це так показує, наче український народ жив у таких домішках. На ввесь зріст у кімнатах музею краються портрети польських королів і магнатів та їх дружин, але нема ніде портретів провідних народних повстанських загонів, які боролися проти цих королів та магнатів. Експонати всього виставлено у такий спосіб, що екскурсії задивлено запитують, чому повставали селяни, коли вони навіть мали позолочений полк. Невідомий час перетворити музей, який лишили „ліцями націоналістичні покидьки“, на справжній більшовицький!.

МЕДИЦИНА НА МІСЦЯХ В УССР.

В ільїнській районній лікарні хорі, скачучи кров'ю, лежать годинами на сходах, у

самій лікарні хорі лежать без медичної допомоги по кілька днів, трапляються випадки, що хорі лежать без лікарської діагнози понад два тижні днів. Бруд, антисанітарні умови, злочинний нагляд за хорими теж панують і по інших лікувальних заведеннях Ізюмського району. Кілька років головинним лікарем у Старо-Салтівській районній лікарні працював Вайнберг, що, як виявилось, не мав жадної медичної освіти. Коли його викрито, то тільки переведено до сільської Безлюдівської лікарні. У Лебеліні, як завідувач дитячої консультації працював лікар Олешко, але згодом виявилось, що ця людина і не лікар, і не Олешко...

Забавмося у схованку!

Нема мови — є за ясно!
Мама повкручувала всюди
ті нові жарівки

TUNGSRAM KRYPTON

НОВИЙ МИКОЛАЇВ.

Миколаїв тепер став обласним центром. Він значно змінив свій вигляд, порівнюючи з передреволюційними часами. Замість пам'ятника адміралові Грейгові на Радянській площі стоїть пам'ятник Леніна. На місці колишнього адміралтейського собору, знесеного тепер, збудовано пам'ятник 61'ому революціонерові, розстріляному колись з наказу Денікінського генерала Слащова. „Серце сучасного Миколаєва б'ється на кораблебудівельних велетнях: „Андрей Мертв" і „Імени 61", а також у великому порті.“

В бібліотеці Академії Наук у Києві відкрито велику виставу, що має показати розвиток літератури за 20 років, досягнення в галузі національно-культурного будівництва. Як окремі підрозділи подають „Музику на протязі 20 років" і „Образотворче мистецтво" (репродукції з кращих робіт за 20 років).

Л.

мові ствердні зріст національних антагонізмів у Польщі і віддав пошану пок. Л. Васілевському, що від початку існування семінара так цікаво викладав про українську проблему. При нагоді слід згадати, що в цьому році не буде вже теж традиційних викладів проф. Б. Лепкого, що ставали минулими роками сідеральною літературною подією для варшавської української ко- льонії.

Всі українські катедри і лекторати в університеті розпочали вже нормальну працю.

„СПОКІЙ“ СКРИПЛОЕ ТЕМПО.

Не всі зацікавлені мистецтвом кола нашої суспільності знають про існування у Варшаві активної, багатой у висліді, постійно і вперто веденої праці українського мистецького гуртка „Спокій“, що під цю пору об'єднує тут, на чужому ґрунті, 28 молодих мистців-малювців, графіків та архітектів. „Спокій“ має передовсім ту велику заслугу, що перший почав пропагувати наше сучасне мистецтво на залишеній впливом дилетанщини Волині. Закінчивши саме Х. об'єднову виставу по волинських містах, що зустрілася з ентузіастичним прийняттям українського, відгородженого від рідної культури громадянства — починає заслужений гурток активізувати свою діяльність теж у Варшаві. В мину. неділю відбулися вже перші реферативні сходни членів гуртка й гостей (мистець п. Петро Андрусів оповідав про свої враження з Парижа), а неба- ком — як довідуємося — „Спокій“ запросить цілу українську товариську Варшаву на великий баль-фестиваль українського мистецтва, що має стати дійсною атракцією цього сезону.

МОДНІ ПАЛЬТА ЖІНОЧІ І МУЖЕСЬО

та убрання найдешевіше у фірмі

І. ШАПІРА Львів, Личаківська ч. 1.

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО СУПРОТИ — „ЖИДІВСЬКОГО ГЕТТА“.

Справа т. зв. жидівського лавкового „гетта“, зрозуміла річ, хвилювала все наше студентство, тим більше, що були випадки, (шир. у Сто- матологічній Академії), де дітки „Союзу Мол. Польщі“ пропонували українцям (1?) спільну боротьбу з жидами. На спеціальних зборах у права У. С. Громади поінформувала членів, що українське студентство не мішатиметься до внутрішніх польсько-жидівських справ — всупереч протилежному становищу нашого студентства у Вільні.

Не можемо не відмітити, що й серед нашого студентства у Варшаві були голоси за... антисе- мітизмом, а один з членів управи Громади, не зважаючи на заняті нею становище, в некультурній формі намагався перенести ендемічні методи на наш ґрунт. Такі анархічні спроби слід — очевидно — викорінювати.

УСПІХ НАШОЇ СПІВАЧКИ.

На річному стипендіальному конкурсі Дер- жавної Консерваторії одну з чотирьох нагород стипендій здобула наша молода, але вже відома співачка п. О. Бурбелло. Було поверх 70 кан- дидаток.

(КТВ.)

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМ'ЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Українське життя у Варшаві.

УКРАЇНІКА В НАУКОВИХ КОЛАХ.

Грудня зима заповидається на українстич- ному ґрунті Варшави поважним числом і зміс- том науково-культурних українських викладів, лекцій, імпровізацій.

Передовсім оживилися вже салі Українсько- го Наукового Інституту, де крім старших учених лишається теж охоче зацікавлена інтелектуаль- на молодь, щоб, користаючи з гостинності у- чених, доповнювати свої українстичні студії в бібліотеці та читальні. Програму циклу шор- тень загальних викладів заініціював проф. Д. Лавренко рефератом про українців в Канаді.

про що писали ми в окремому інтерв'ю з шан. прелегентом.

Досить багато уваги присвятив нашій справі Інститут Націоналістичних Дослідів, виставляючи у програму свого націоналістичного семінара (зго- лосилося 4 українців) м. і. такі виклади: Укра- їнська справа в історичному розвитку (4 год. викл. д-р Я. Волінський), Підстави совітської на- ціоналістичної політики (2 год. викл. д-р М. Ковалев- ский), та впресті 4 год. виклад інж. Е. Маланюка про історію української культури. Інаугурація семінаричної праці відбулася в мину. суботу. При цій нагоді д-р. Інституту С. Паппонський в по-

Український склад лікарських інструментів, ветеринарського приладдя, перев'язок, биндів черевних і пропуклинових і артикуліа для племання хорих

Олександр МАЦЯК Львів, валова 27.

доставляє укр. шпитал

Тел. 116-60

9-25

(п. К. О.306.778, Пром.Банк рах. біж. 85).

Вистава Олексі Грищенка у Стокгольмі.

В першій половині жовтня стокгольмська галерея Гуннесона гостила у своїх залах виставу малюнків Олексі Грищенка. Стокгольм має вже деяку українську мистецьку традицію, що правда не малярську, а музичну (Мендільський), тож мистецька вистава Грищенка, тим разом супротивним шляхом „від греків до варяг“ заслугує на увагу. І треба сказати, що королівська столиця соціалістів у лімузінах прийняла виступ нашого земляка не менш прихильно, як і інші світові столиці. Мистець виставив 48 олійних малюнків з останнього десятиріччя, де були полудневі пейзажі, передовсім знад моря та „мертві природи“ і 23 акварелі із славної вже царгородської серії що вийшла свого часу в пишних репродукціях разом із царгородськими споминами автора, та ще з Еспанії, де мистець зобразив багато архітектурних пам'яток, втілі вже безповоротно знищених війною.

Пресі немало заімпонувало те, що Грищенко — козацький нащадок і так таки я давали заголовки своїх звітів з вистави. Майже скрізь зазначено, що він „kosack-malare“. Цілий ряд передових шведських журналів, як „Дагенс Нюгетер“, „Свенска Дагбладет“, „Стокгольмс-Тіднінген“ та багато інших підкреслило високі мистецькі цінності в малюнках Грищенка, а були там такі авторитети, як знаменитий мистецький критик Борг та д-р Голпе, консерватор Національного Музею. Не диво, що Стокгольм закупили цілий десяток першорядних праць мистця. Не від речі зазначити буде, що саме тепер минає 30 літ від першого мистецького виступу Грищенка. Сподіваємось при цій нагоді скоро побачити у Львові індивідуальну виставу мистця, де можна би побачити огляд його творчості від перших до останніх праць.

Довга нарада полк. Коца з марш. Царем.

В п'ятницю пополудні полк. Коц відбув тригодинну нараду з маршалом сойму Царем. Політичні кола переконали, що полк. Коц обговорював плани О. З. Н. у зв'язку з парламентарною сесією. Запевняють, що О. З. Н. задумує створити окремий парламентарний клуб, до якого приступить коло 80 послів. А що марш.

Цар виступає проти творення парламентарних клубів у соймі, полк. Коц повідомив його про свої плани. Кажуть, що в цій справі дійшло до такого компромісу між полк. Коцом і марш. Царем: Клуб посів О. З. Н. буде виступати в соймі, але не буде там мати офіційно свого клубу.

Навіть найскромніші страви
наберуть добірного смаку

Р.П.

по доданню кількох крапель
MAGGI⁰²⁰
ПРИПРАВИ

МАРШ. СЬМІГЛІ-РИДЗ ВИЇХАВ ДО РУМУНІЇ.

ПАТ повідомляє: Марш. Сьміглі-Ридз виїхав 23. п. м. до Румунії на особисті запитання короля Карла II, щоби взяти участь у промові наслідника престолу кн. Михайла на старшину.

ОСНОВНА РЕВІЗІЯ В СЕКРЕТАРІЯТІ ЛЮДОВІЦЬ.

В четвер 21. п. м. політична поліція під наглядом прокуратора перебрала основну ревізію в секретаріаті „Строївництва Людового“ у Варшаві та в редакції органу цієї партії „Зальоня Штандар“.

Нема
ліпших

як вістря
„ПОЛЬОНІА“

По широкому світі.

У Ливані влада заборонила передавборчі збори. Є це засіб натиску на магометанську опозицію, що змагає до об'єднання Ливану зі Сирією.

Бельгійські офіційні кола заперечують поголоску, що бельгійський король поїде 3. листопада до Берліна на відкриття лондонської вистави.

Німеччина ратифікувала договір з Португалією, що дозволяє німецьким балонам і гідропланам перелітати понад португальською територією.

Австрійський канцлер Шушніг виїхав до Мадриду; німці вертаються він до Відня.

Французькі портові робітники у Марселі застрайкували, унеможливаючи чимало чужих кораблів.

Фінляндський міністр закордонних справ Гольсті приїде 25. п. м. до Риги з офіційною візитою, ревізуючи міністра Мунтерса.

ЗАМАХ НА БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ДОСТОЙНИКА.

Молодий комуніст, студент, вистріляв з револьверу до секретаря окружного я міського комітету у Ленінграді Жданова та ранив його.

Попередником Жданова був Кіров, якого застрелили.

ЕДМОН АБУ.

Трагічний комін.

Шийка почав залицятися до Павлини. Він від першої хвилини подобався їй. Було це в лютому 1849 р. У березні він подобався їй більше, як їмші, у квітні вона закохалася в нього і не саривала цього перед ним. Він чекав, поки не переможе своїх суперників, Павлина не залицялася. Вони почали приготуватися до подружжя серед нервової атмосфери і Шийка тріпотів терпелі. Він сам не знав, де має сидіти — у неї надбубував суперника, у себе вірника. Одного разу він спитався її просто, чи ці плани не воляліби піти в якийсь інше місце на вечерю.

— Чи ти заздрісний? — вона спитала.

— Ні, хоч я граю уже ролю заздрісного в одній трагедії.

— Власний, з приватного життя?

— Ні, Вольтера, на сцені. Але як буде треба, зможу й заіграти і приватно.

— Не плети дурниць! Не маєш ніякої причини до заздрості, адже знаєш, що я тебе люблю. Заздрість буває завжди смішною, а серед таких умов як наша праця — ідіотська. Як раз навчеш бути заздрісним то мусиш оглядатися з усіма моїми директорами, акторами, рецензентами, навіть публіцистами з публіки. Чи мало глядачів залицяється до мене що-вечора? Ну, і що з цього? Я люблю тебе і на доказ виходжу за тебе. Як цього тобі мало то твій характер тяжкий.

Вони звали шлюб при кінці квітня. Публіка заповнила своїми білетами дошки молодого і дарували молодій. На це пішли два бенефісові вечори: один в „Одеон“, другий в Італійському Театрі. Шлюб відбувся у костелі св. Роха. Після цього був гарний обід у ресторані, а ввечері вони поїхали до Фонтенебльо.

2

На перші дні їх медового місяця світив місяць із неба понад верхів'ям старого лісу. Шийка був гордий як князь. Довкола нього розцвітали весна. Все зеленіло з винятком дубів, які завжди спізняються. Трава і мох сталилися під ноги закоханим. Павлина напихала собі кишені фіялками. Вони виходили з дому зранку і верталися з проходу аж увечір. Уранці бачили шпирки під носами, увечір глухали хрущі, як перелітали над їх головами.

1-го травня вони виїхали до Сабльон на празник, що відбувається на лоні природи під тінистими буками від ранку до вечора. Уся молоддь зібралася з околиці — селяни у барвистих одягах. Павлина захопилася всіх. Усі думали, що це якась дідичка з околиці. Вона танцювала завізито цілу ніч, хоч черваним мала повні піску. Повіз чекав на неї і на її чоловіка.

Коли відійжджали ще раз охопили оком ціле свято, яке горіло червоною плямою. Чути було музичку та сик штучних огнів. Перед входом до хати місяць поспібіла ще раз їх голови і чути було спів солов'яка. Шийка був такий заворушений, що аж дві великі краплі скотили по його лицю. Павлина шепотіла заворушена:

— Якби вони всі змішалися з нас, якби змішали, хто ми такі. Мені здається, що театр де-якого-далекого полк. Коца...

— На жаль, за три дні мусимо вертатися.

— Що-ж? життя не пропачаємо. І серед австралійських комедій не змінимо свого серця.

Шийка не був заздрісний. Вернувшись до праці не дивувався, що старі актори говорять до його жінки „ти“, як звикли. Вони поводилися з нею, наче з прибраною донькою, — пам'ятали її ще з тих часів, коли як дівчак, сідала на їх коліна. Шийка вражали тільки давні звичайники Павлини, які придивлялися їй крізь шпиретку зі сцени. Він почав ставати розсвистаний, забувши рідні речі і коли його товариші помітили це — змішалися з нього. Дехто дозволив

собі на гострий жарт, що він починає грати ролю „темних характерів“ себто заздрих чоловіків і меланхоліків. Він приймав спокійно такі товариські жарти, але не міг стерпіти панів із льорнеткою.

„На щастя — думав він собі знішком — ці панове не входять на сцену і до моєї хати теж не прийдуть“.

За кожним разом, коли він входив за куліси малими темними східцями з бічної вулиці відчував з полешеною поліційною „заборону входити на сцену особам неприналежним до театру“. Для більшої певності він проважав до театру завізито Павлину, коли вона виступала без нього. Вона-ж була задоволена з цього; вона була кокетка, радо відповідала поглядом на усміхи, що йшли до неї із сцени, але любила свого чоловіка.

Літо минуло щасливо; джигуни, що кидали оком на Павлину повиїжджали на свіже повітря — до Біаррітці і Трувіля. Бретонський маркіз, що хотів був оженитися із Павлиною сидів де-яку свою маетку. Молода пара жила спокійно і медовий місяць не зрідів.

Та на зиму вся сметанка вернулася назад у Париж і Т-во драматичних авторів заповніло свій бал на 1-го лютого. Шийка та його дружина намагалися до ділового комітету. Вей, що цікавився театром бігли купувати заздалегідь білети, які можна теж було дістати в Павлині. Шийка бачив, що перед такими гістьми не можна замкнути двері своєї хати. На його сходках був невинний рух і шораз частіше з'являлися там молоді у жовтих рукавичках.

Що-ж було робити? Він не міг сидіти дома зранку до ночі, бо мав проби із своїх пєс. Нерозв'язуючися до хати надбубував він на словах якогось панка у веселому гуморі, що свистів собі під носом оден з трій фарсо-опереток. А цілий Шийка здобув великий успіх.

(Паві буве).

(П. К. О. 506.778, Пром.-Банк р.к. блн. 85).

(Лазі буде).

Червона Еспанія не виконає постанов комітету неінтервенції.

Ві подіють з Мадриду, ген. Мілха заявив публічно, що члени червоних міжнародних бригад не погодяться на вийзд з Еспанії, не зважаючи на постанови комітету неінтервенції.

КІЛЬКО Є ЧУЖИНЦІВ У ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ.

Пресове бюро національного уряду подає, що червона міжнародна бригада має тепер 10.000 воїнів. Минулого місяця дістала вона 12.000 добровольців з Франції.

ОПТИМІСТИЧНІ ПРОМОВИ.

Президент Каталонії Компаніс та голова валенсійського уряду Негрін анголосоли вчора перед мікрофоном дуже оптимістичні промови, висловлюючи переконання, що червоні переможуть.

ЧЕРВОНІ ЗАТОПИЛИ В ХІХОНІ 2 СВОЇ КОРАБЛІ.

Червоні затопили в хіхонській пристані воєнний корабель „Сігар“, що від кількох тижнів стояв там бездіяльно; національне командування рішило видобути його з дна. Підводного човна, що його червоні також затопили в Хіхоні, не виплатиться видобувати, бо його машини знищені динамітом.

АМБАСАДОРІ В БАРСЕЛЬОНІ.

Новий французький амбасадор при валенсійському уряді приїхав до Барсельони, бо туди спровадяться згоданий уряд у неділю. Ще давніше приїхав до Барсельони амбасадор ССРСР.

— 0 —

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ

в Перемишлі

по синах

УКРАЇНСЬКА КАСА ОЩАДНОСТІ

з правом публічності, 1765 4-4

Чекове conto П. К. О. 144.75

Примітка: всі банкові чекності.

ПІД ЖОВТО-БЛАКИТНИМИ ПРАПОРАМИ.

НА ПРОСВІТЯНСЬКОМУ ЗДВИЗІ ЗАКАРПАТТЯ.

(Від нашого спеціального кореспондента).

Ужгород, 20. жовтня.

Пишу ці рядки все ще під приголомшуючим враженням того свята. Хоту дібрати слова і бачу, що не вийду їх на стільки сильних і пластичних, щоб охопити ними і віддати цілу скажу радості, зворушення, гордості, — якою ще нинішнє все атмосфера українського Ужгороду.

Щоб все це зрозуміти і психологічно згадати — треба було бачити!

На Закарпатті живе 600 тисяч українського населення. Ще перед 20 роками була це німа етнографічна маса, призначена на нещадну національну смерть, на погній мадяризації. Перед 15 роками була тут національна глуша. А потім прийшли оргіастичні роки викривлення розбудженого національного духа мас. По селах

салося в українській пресі за останніх 18 років!

А згадати?..

В неділю 17. жовтня пройшло вулицями Ужгороду 12.360 учасників Краєвого Просвітнянського Здвижу Закарпаття. Ішли вони під 128 жовто-блакитними прапорами, з 921 таблицями, з 10 великими транспарантами, з 20 оркестрами! Приїшли з гір і долів, з сіл і містечок бадьорі, сильні, тверді своєю розбудженою свідомістю. Вісімдесят відсотків учасників походів — селяни!

Так, — це треба було бачити, щоб зрозуміти! І треба було собі пригадати, що перед 15-ти роками була тут національна глуша.

В дні 17. жовтня увесь Ужгород тону в прапорах і співався українською піснею. Після архиєрейської Служби Божої в катедральній церкві почався мініфестивальний похід вулицями міста. Поверх дві години плавали довгі, дисципліновані ряди. Ішли старі дядьки і бабусі, ішла молодь, хлопці й дівчата у розкішних своєю барвистістю народних строях, їхали кінні бендерії та півтори сотні наколесників. Неукраїнська частина населення Ужгороду: жиди, маляри, чехи і очевидно нещі ренегати-москвофіли — були помітно заскочені. Ось це з нетрів народної гущі вийшла сила, авангард тої сили, пробива еліта свідомого українства. Удар був сильний, ва сильний.

Недавно робили москвофіли подібний перегляд своїх сил. Стягнули тоді до Ужгороду півтори тисячки катушаних людей, з тому числі всього 200 селян, з решта.. шкільна молодь приведена москвофільськими учителями.

Мало чехів дивлячися на піднятий здвигоний похід — плескало в долоті. Куди частіше можна було чути терпкі заклики в році:

— Свєра, уж се зачина!..

Я бачив і фотографував похід у кількох місцях. Найкраще виглядав він перед будинком Краєвого Уряду, на якому уперше, як Ужгород Ужгородом, замай жовто-блакитний прапор. З великого багачку будинку витав похід губер-

Гемороїди
в причину алого самопочування
і т.п. Треба колючо усунути ті до-
шкульні недомогання. При гемо-
роїдах неможливо

Anisol
Ческім
ДОБРОБЕСКЕ

Шотанте в аптеках
12 чопків 5 зоп. — 6 чопків 3 зоп.

натор в отруєнні чільних представників під-
карпатської адміністрації.

Що думали в той мент всі ті панове?.. Не-
вже зрозуміли вони тоді весь сенс закарпат-
ської дійсності?..

На найбільшій площі Коріятовича відбу-
лося вполудне всенародні збори. Дошкола, як
оком глянути, станула муром народна маса,
зроста в гайб сумезаних улиць.. і чекала. По-
середині, на замазаний трибуна Президія „Про-
світи“, проводили громадяни, представники пре-
си української й чеської. Появу голови Матір-
нього Т-ва „Просвіта“ зі Львова, д-ра Івана
Брика зустрічає маса бурхливими, фрегатич-
ними оплесками:

— Слава!..

Оплесками витають також прихід губерна-
тора д-ра Грабара і віцегубернатора д-ра
Мезніка.

Довгу чергу промов зачинає голова крає-
вої „Просвіти“ д-р Юлій Брашайко.

Переповідає зміст усіх тих промов?.. Пе-
реповідає те, що говорили: о. Августин Воло-
шин, дир. Юлій Ревай, ред. Ст. Ключурак, п-і
Елісавета Станькова, п. Йосиф Данко, о.
Іван Рогач, п. Боржак, д-р Іван Брик, скар.
Червенка, д-р Роскоха?..

Все це переповісти годі, це треба було
дослівно передрукувати! Це було настільки
сміливе, настільки самопевне і настільки силь-
не, що вдарило в мене як велика несподіванка.
Так могли говорити тільки люди свідомі своєї
сили і свідомі своїх прав як членів нації в кон-

ституційній державі. Недільні вітні промови
— це був анзов усім силам, що спряглися на
загибель відродженого українства Закарпаття.
З трибуни падали слова, призначені і для Праги
і для внутрішнього ворога.

А вічева маса?..

Стояла заслухана у резонанс мегафонів і
резувала пристрасно, стихійно. Ослонки: „Сла-
ва“ і „Ганьба“ чергувалися безупину. Слава
своєму трудові, своїй праці, своїм ідеалам, і
ганьба всьому ворожому, ненавистному, асьому,
що умісталося в насильстві і дисерсії. В масі
були представники усіх напрямків від католи-
ків до комуністів, але усіх об'єднувало одне
змигання, одна кров і над усіма маали пере-
можні й горді жовтоблакитні прапори.

Для характеристики настроїв і національ-
ного вироблення учасників здвигу цікаво буде
навести хочаб такий момент народних зборів:

Говорить гість з Праги, головний секретар
„чехословацької лівої партії (Шпрамена)“ п.
Червенка. Стверджує величезний поступ на-
родного освідомлення на Закарпатті та в од-
ному моменті умиває терміну: „русини“.

— Нема тут ніяких „русинів“, є тільки ук-
раїнці! — перебивають йому селяни.

П. Червенка помітно безтежиться і зара-
же пошавляється:

**Найкращу вудженину,
добре мясо і свіжі товщі!**

Дістанете завжди у м'ясарських крамницях

„ЦЕНТРОСОЮЗУ“

Ринок 2, Зиблікевича 2, На Байки 8,
Личаківська 50, Жовківська 175,
Кентшинського 21, Замарстинівська 36.

Ішли москвофільські агітатори і заговорюва-
ли до людей російською мовою.

— Розумієте нас?.. — питали.

— Ні, не розуміємо — відповідали селяни.

— Оце бачите українська мова. Якій ви у-

смієте, якщо до української не розумієте?..

— Ми русини — відповідали похмуро дядьки.

— Отож власне. Русини ви наріз і українців

кіль разом з їх „Просвітою“. Закладайте Об-

щество Духовичів!

І закладали. А в той самий час український

вироковський рух працював серед нечуваних

труднощів.

Як вони були, звідки ішли і хто їх створю-

вав — ніби говорити. Про них стільки вже пи-

КОВДРИ — МАТЕРАЦИ — ПОДУШКИ
ГОТОМІ І НА ЗАМОВЛЕННЯ

А. Петрушевський

Львів, Галицька 30.
(давніше Коральницька).

Ціни на задрі!

Червона Еспанія не виконає постанов комітету неінтервенції.

Ві повідомляють з Мадриду, ген. Міяна заявив недовірливо, що члени червоної міжнародної бригади не погодяться на вилід з Еспанії, не зважаючи на постанови комітету неінтервенції.

Кількоє є чужинців у червоній армії.

Пресове бюро національного уряду подає, що червона міжнародна бригада має тепер 10000 воїнів. Минулого місяця дістала вона 12000 добровольців з Франції.

ОПТИМІСТИЧНІ ПРОМОВИ.

Президент Каталонії Компаніс та голова парламентського уряду Негрін висловили вчора перед мікрофоном дуже оптимістичні промови, заспокоюючи переконання, що червоні переможуть.

ЧЕРВОНІ ЗАТОПИЛИ В ХІХОНІ 2 СВОЇ КОРАБЛІ.

Червоні затопили в хіхонській пристані воєнний корабель „Сігар“, що від жовтєвих тижнів стояв там бездіяльно; національне командування рішило видобути його з дна. Підводного човна, що його червоні також затопили в Хіхоні, не виплатиться видобувати, бо його машини знищені динамітом.

АМБАСАДОРІ В БАРСЕЛЬОНІ.

Новий французький амбасадор при валенсійському уряді приїхав до Барселони, бо туди спровадяться згоданий уряд у ледію. Ще давніше приїхав до Барселони амбасадор СРСР.

— 0 —

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ в Перемишлі

це єдина

УКРАЇНСЬКА КАСА ОЩАДНОСТІ

з правом пупілярності,

1765 4-4

Ченове конто П. К. О. 144.75

5

Проводить всі банкові чинності.

ПІД ЖОВТО-БЛАКИТНИМИ ПРАПОРАМИ.

НА ПРОСВІТЯНСЬКОМУ ЗДВИЗІ ЗАКАРПАТТЯ.

(Від нашого спеціального кореспондента).

Ужгород, 20. жовтня.

Пишу ці рядки все ще під приголомшуючим враженням того свята. Хочу дібрати слова і ба-жати, щоб не вийшло їх на стільки сильних і пластичних, щоб охопити ними і віддати цілу скалю радості, зворушення, гордості, — якою ще ні-коли не була атмосфера українського Ужгороду.

Щоб все це зрозуміти і психологічно зглі-бити — треба було бачити!

На Закарпатті живе 600 тисяч українського населення. Ще перед 20 роками була це німа етнографічна маса, призначена на нещадну національну смерть, на поглиб маляризації. Перед 15 роками була тут національна глуша. А потім прийшли орґаністичні роки викривлення роз-будженого національного духа мас. По селах

салося в українській пресі за останніх 18 років!

А вислід?..

В неділю 17. жовтня пройшло вулицями Ужгороду 12360 учасників Краєвого Просвітня-ського Здвижу Закарпаття. Ішли вони під 128 жовто-блакитними прапорами, з 921 таблицями, з 10 великими транспарентами, з 20 оркестрами! Прийшли з гір і долин, з сіл і містечок бадьорі, сильні, тверді своєю розбудженою свідомістю. Вісімдесят відсотків учасників походу — се-ляни!

Так, — це треба було бачити, щоб зрозумі-ти! І треба було собі пригадати, що перед 16-ти роками була тут національна глуша.

В дні 17. жовтня увесь Ужгород тону в пра-порах і співався українською піснюю. Після ар-хиерейської Служби Божої в катедральній цер-кві почався маніфестаційний похід вулицями мі-ста. Поверх дві години цинили довгі, дисциплі-новані ряди. Ішли старі дядьки і бабусі, ішла молодь, хлопці й дівчата у розкішних своєю барвистістю народних строях, іхали кінні бен-дерії та півтори сотні наколесників. Неукраїн-ська частина населення Ужгороду: жиди, мадя-ри, чехи і очевидно наші ренегати-москвофіли — були помітно заскочені. Ось це з нетрів на-родної гущі вийшла сила, аванґард тої сили, пробоева еліта свідомого українства. Удар був сильний, за свідомий.

Недавно робили москвофіли подібний пере-гляд своїх сил. Стягнули тоді до Ужгороду пів-тори тисячки затуманених людей, а тому числі всього 200 селян, а решта.. шкільна молодь при-ведена москвофільськими учителями.

Мало чехів дивлячися на недільний здвиг-вий похід — плескало в долоні. Кулі частіше можна було чути терпкі зважачи в роді:

— Сакра, уж се зачина!..

Я бачив і фотографував похід у кількох міс-цях. Найкраще виглядав він перед будинком Краєвого Уряду, на якому уперше, як Ужгород Ужгородом, замала жовто-блакитний прапор. З великого балкону будинку витав похід губер-

натор и окруженні чіальних представників під-карпатської адміністрації.

Що думали в той мент всі ті панове?.. Не-вже зрозуміли вони тоді авесь сент закарпат-ської дійсності?..

На найбільшій площі Коріятовича відбу-лося вполудне всенародні збори. Довкола, як оком глянути, станула муром народна маса, вросла в глибо суміжних улиць.. і чекала. По-середині, на замазаний грибуні Президія „Про-світні“, провідні громадяни, представники пре-си української й чеської. Появу голови Матір-нього Т-ва „Просвіта“ зі Львова, д-ра Івана Брика зустрічає маса бурхливими, френетич-ними оплесками:

— Слава!..

Оплесками вітають також прихід губерна-тора д-ра Грабара і віцегубернатора д-ра Мезніка.

Довгу чергу промов починає голова крає-вої „Просвіти“ д-р Юлій Брашайко.

Переповідати зміст усіх тих промов?.. Пе-реповідати те, що говорили: о. Августин Воло-шин, дир. Юлій Ревай, ред. Ст. Ключурак, п-і Єлисавета Сташкова, п. Йосиф Данко, о. Іван Рогач, п. Боркшоп, д-р Іван Брик, секр. Червенка, д-р Росоха?..

Все це переповісти годі, це треба булоб досліпно передруковувати! Це було настільки сміливе, настільки самопевне і настільки силь-не, що вдарило в мене як велика несподіванка. Так могли говорити тільки люди свідомі своєї сили і свідомі своїх прав як членів нації в кон-

ституційній державі. Недільні вічеві промови — це був визов усім силам, що спиралися на загибів відродженого українства Закарпаття. З трибуни падали слова, призначені і для Праги і для внутрішнього ворога.

А вічева маса?..

Стояла застухана у резонанс мегафонів і реагувала пристрасно, стихійно. Оклики: „Сла-ва“ і „ґашба“ чергувалися безупинно. Слава своїм трудові, своїй праці, своїм ідеалам, і ґашба всьому ворожому, ненависному, всьому, що умістовує насильство і диверсію. В масі були представники усіх напрямків від католи-ків до комуністів, але усіх об'єднувало одне змагання, одна кров і над усіма маяли пере-можні й горді жовтоблакитні прапори.

Для характеристики настроїв і національ-ного вироблення учасників здвигу цікаво буде навести хочаб такий момент народних зборів:

Говорить гість з Праги, головний секретар чехословацької лідової партії (Шрамек) п. Червешка. Стверджує величезний поступ на-родного освідомлення на Закарпатті та в од-ному моменті уживає терміну: „русини“.

— Нема тут ніяких „русинів“, є тільки ук-раїнці! — перебивають йому селяни.

П. Червешка помітно бентежиться і зараз-же поправляється:

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі

дістанете завжди у м'ясарських крамницях

„ЦЕНТРОСОЮЗУ“

Ринок 2, Зиблікевича 2, На Байки 8.
Личаківська 50, Жовківська 175,
Кентшинського 21, Замарстинівська 36.

ідали москвофільські агітатори і зговорюва-ли до людей російською мовою.

— Розумієте нас?.. — питали.

— Ні, не розуміємо — відповідали селяни.

— Оце бачите українська мова. Якби ви у-країнці, то по українськи не розумієте?..

— Ми русини — відповідали похмуро дядьки.

— Отож аласне, Русини ви нарід і українців хіть разом з їх „Просвітою“. Закладайте Об-щество Душовича!

І закладали. А в той самий час український народницький рух працював серед нечуваних трудностей.

Як вони були, ввідки ішли і хто їх створю-вав — варто говорити. Про них стільки вже пи-

КОВДРИ — МАТЕРАЦИ — ПОДУШКИ

ГОТОВІ І НА ЗАМОВЛЕННЯ

Кристал — пошечки — біда — подотки — рушники — обрус — коши — вапи — фіранки поруче

А. Петрушевський ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 20.

(давніше Коральницька).

Іл. П. Давидович і Учитель на місці сплати.

Щинина надрука!

ДУЖЕ ЧУТЛИВІ САМОЧИННІ + PHILIPS Super 4-38

протишумові прилади має

— Ано, ано, як милом русини, то я мислім на українці, як ви тому жекате...

— Отже кажіть „українці“, а не думайте тільки!

П. Червонка дістав зрештою оплески, зовсім заслужені, бо не думав і не говорив але, хоч попереднього вечора в дискусії з угоргородськими сопартійцями твердо обстоював неіснуючість українського народу на Закарпатті. А день після Злигу на засіданні підкарпатської фракції лівої партії, сам запропонував, щоби для Закарпаття назвали її „чехословенсько-українською народною партією“!

Осьтак переорієнтовувалися чехи впродовж двадцятичотирьох злигових годин в Ужгороді!

Очевидно не можна перебільшувати значіння останнього просвітницького злигу в Ужгороді. Двадцять тисяч учасників на 600 тисяч населення — це мало, як на нормальні культурно-освітні відносини. Але коли взяти під увагу цілу саме аномальність цих відносин на Закарпатті — то це дійсно величезний подвиг. Подвиг, що приносить честь українським народним і просвітницьким робітникам на Закарпатті і що родить вже не тільки надії, але певність перемоги.

Тепер з черги виростає цікаве питання: — як поставитись до проблеми дальшої національної політики на Закарпатті чехословацький уряд і льокальна адміністрація? Резолюції, що їх ухвалили Збори — і які подамо згодом, ставлять конкретні домагання до влади, жадають припинення мовної анерхії у шкільництві та в урядах і домагаються повноти прав для українського населення Закарпаття.

Невже чехословацький уряд знехтує ці домагання?

Гомон Голіан.

Кооператива „Самопоміч“.

ЗА ПРАЦЮ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ БУВШИХ УСС, СС І ЧЛЕНВ УГА.

У Львові й на провінції є чимало бувших Українських Січових Стрільців, які опинилися в теперішніх важких часах економічної кризи й безробіття без шілкої праці і разом зі своїми родинами живуть у дуже несприятливих матеріальних умовах. Деякі живуть просто у крайній нужді.

Та не зважаючи на найневсильніші заходи і зусилля, вони не можуть найти густо-чисто якоїсь, хочби найтяжкої фізичної праці і то навіть за найменшу винагороду та не мають ніякої змоги здобути хочби дуже скромне удержання для себе і своїх, іноді численних членів родини.

Тому відбувши низку спільних сходів, вирішили вони не ждати довше на поміч іззовні, але zorganizувати самопоміч. А саме вирішили вони приступити до організації кооператива, яка, розбудовуючи деякі, ще дотепер у нас незаступлені ділянки промислу й торгівлі (в таких ділянках у нас ще чимало), творилаб нові вартості праці. В тих нових вартостях праці моглиб хоч частково знайти працю і змогу отакого-такого заробітку та прожитку переміж безробітні буші У. С. С., буші С. С. та безробітні б. члени У. Г. А. Таким чином і спираючись на розбудову та окріплення нашого промислу й торгівлі знову зробилаб крок вперед.

В серпні п. р. відбулися у Львові скликані ініціативним комітетом безробітних б. УСС-ів установчі загальні збори проектованої кооператива, яку збори рішили назвати „Самопоміч“. Збори прийняли відповідний вірцевий статут РСУК у Львові, ухвалили висоту уділу та виборного, поручку зазначеними уділами і вибрали Надвірну Раду кооператива, зложеної з вісьмох членів. На своїм першій засіданні Надвірна Рада іменуєвала управу кооператива з трьох членів і двох заступників. Управа почала вже працювати, щоб zorganizувати кооперативу і приєднати й можливіше членів.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНОСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДЛЯТЕ ОГОЛОШЕННЯ ДО

ВАШОГО ШОПЕВНИКА

ВІДГУКИ ДНЯ.

ТРОХИ НЕТОЧНА ПРАВДА.

Ми вже привикли до неодоного. Душа, так як долоня чи плесо, забувається від вічного тертя і не реагує на що небудь. Треба справді чогось сильного, щоб вона це відчула і здригнулася.

Але час до часу буває таке.

Наприклад:

„Телеграм Спортви“, а за ним „ПАТ“ (!) подали цілому світові до відома вістку, що трохи не зморозила мені крові в жилах:

„На метчу української дружини в Медичі „Веселка“ з польською дружиною з Перемішля „Напшуд“ дійшло до страшної події. Підчас авантури пробив хтось штилетом польського грача Гвінера. Гвінер згинув на місці“.

— Маєш тобі! — сказав я до себе. — Після заяв різних організацій про збірну відповідальність... Будемо відповідати тепер і за збігство.

І вже перед моїми очима товпи народу в шапочках і капелюхах, а „лягами“ і камінням у руках, а перед моїми вухами дзенькіт битого шкла і крик збірних відповідальників.

А з другої сторони: як можна так викривити прекрасну ідею спорту! Штилетом у плечі і ануж Боже борони — ще й затроєним! Зроблять секцію — все відкриють...

Аж горячо мені зробилося.

З биттям серця ждав я на голоси в інших часописах.

Другої днини появилася всюди приписово великими буквами. А наголовки аж за очі халали.

Третьої днини передрукувала жажливу історію загранична преса: чеська, французька, ні-

мецька, англійська. В одних було, що застрілив, у других, що зарізав, у третіх що пробив, а в четвертих, що і застріляв і пробив.

Тепер не було вже сумніву, що за день, за два появиться резолюція якоїсь організації, що нахлещатиме до збірної відповідальності.

На щастя є на світі радіо. Сядеш собі вечором на кляпі, закуриш, не закуриш, наставив вуха, а радіо тобі всілячину торочить.

Між іншим і sportive повідомлення...

Слухаю.

„Мусимо ствердити — починає заповідати якимсь трохи застигненим голосом, — що вістка про морд на метчу „Веселка“—„Напшуд“ є трохи неточна. На цій метчу не згинув ніхто“.

Мене мов би хто на сто коней посадив. Марево збірної відповідальності дещо прибрало, а копанний мяч вияснив.

Другої днини я кинувся за інформаціями. Адже часописи подавали навіть назвище вбитого. Неможливо, щоб це все було виссане з пальця!

І довідався.

Справді радіо мало рацію: вістка була трохи неточна.

А це трохи виглядало так:

На стації в Городку висів якийсь Гвінер, що їхав на метч „Чувай—„Україна“ і купував собі папіроски. Поїзд рушив. Гвінер хотів сісти, впав під колеса і згинув.

Значить:

Не на метчу в Медичі, а на стації в Городку, не від штилету, а від коліс поїзду.

Одно правда: українці є тут трохи замішані, бо пок. Гвінер їхав до них на метч. Тому не дивуюся, що „ПАТ“ так поспішився з вісткою, хоч і трохи неточною, а на будуче не аджуюся, коли такі появиться якась резолюція про збірну відповідальність.

Галактіон Чіпка.

Дім Моді

має у великій виборі матеріали на мужеські бельські убрання від 23— зол. — та оригінальні англійські купони від 135— зол.

Львів — будинок Готелю Європейського

ОБСЛУГА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

11—20

Китайсько-англійські бої.

Агенція Domeй повідомляє, що китайські частини заатакували вчора вечером ручними гранатами британські частини недалеко Кіансі. Англійські війська відповіли на наступ скорострільним вогнем. Сьогодні рано китайці знову заатакували англійців, однак їх наступ відбили.

Однак Райтер повідомляє до Лондону, що команда англійських збройних сил у Шангаю рішуче заперечує вістки подані агенцією Domeй, буцімто китайці заатакували англійців.

—o—

Ощадність емеритальна — чи цілева — активна?

Проблему цю розв'язує спільно з ошадністю в якійнебудь збірній Пром-Банку. (Інформації Львів, Гродніцьких і т. д.)

Чи Чансуліян живе?

Агенція Агаса повідомляє з Тіенсіну, буцімто з японських військових джерел, що маршала Чансуліяна розстріляли ще при кінці вересня на приказ Чанкайшека. Однак цю вістку заперечує

агенція Domeй, яка заявляє, що Чансуліян є тепер у Лянчан, столітній провінції Кіансу. Його здогадним завданням є втримування зв'язку між комуністичними китайськими військами і ССР.

Ваші зусилля свої ошадності

дозволять їм працювати творчо в

Пром-Банку

Львів, ул. Гродніцьких 1 і т.

Тел. 202-15 П. К. С. 306-778.

Втікачі з Хіхону.

До пристані в Ла Рашель приїхало 10 кораблів із Хіхону, які привезли більше як 1.500 астурийських міліціонерів і коло 20 північних. Між

ними було кількох важко поранених, яких перенесли до лікарні. Інших міліціонерів розбродило. По якомусь часі їх департують до Еспанії.

ДУЖЕ ЧУТЛИВІ САМОЧИННИ PHILIPS Super 4-38

протизапальні прилади має

— Ано, ано, як мовили руски, то я мислим на українці, як ми тому жекате...

— Отже кажіть „українці“, а не думайте тільки!

П. Червонка дістав арештом оплески, воясім заслужив, бо не думав і не говорив але, хоч попереднього вечора в дискусії з ужгородськими сопартійцями твердо обстоював неіснування українського народу на Закарпатті. А день після Здвигу на засіданні підкарпатської фракції лівої партії сам запропонував, щоб для Закарпаття назвали її „чехословенсько-українською народною партією“!

Осьтак переорієнтовувалися чехи вродовж дванадцяти чотирьох здвигових годин в Ужгороді!

Очевидно не можна перебільшувати значення останнього провітанського здвигу в Ужгороді. Дванадцять тисяч учасників на 600 тисяч населення — це мало, як на нормальні культурно-освітні відносини. Але коли взяти під увагу цілу саме аномальність цих відносин на Закарпатті — то це дійсно велитенський подвиг. Подвиг, що приносить честь українським народним і провітанським робітникам на Закарпатті і що родить вже не тільки надії, але певність перемоги.

Тепер з черги вийшли цікаві питання: — як поставитися до проблеми дальшої національної політики на Закарпатті чехословацький уряд і льокальна адміністрація? Резолюції, що їх ухвалили Збори — і які подамо згодом, ставлять конкретні домагання до влади, жадають припинення можливої аннексії у шкільництві та в урядах і домагаються повноти прав для українського населення Закарпаття.

Невже чехословацький уряд анексує ці домагання?..

Роман Голіян.

Кооператива „Самопоміч“.

ЗА ПРАЦЮ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ БУВШИХ УСС, СС І ЧЛЕНІВ УГА.

У Львові й на провінції є чимало бувших українських Січових Стрільців, які опинилися в теперішніх важких часах економічної кризи й безробіття без ніякої праці і разом зі своїми родинами живуть у дуже невідрадних матеріальних умовах. Деякі живуть просто у крайній нужді.

Та не зважаючи на найнестесніші заходи і зусилля, вони не можуть знайти густо-часті якоїсь, хочби найтяжкої фізичної праці і то навіть за найменшу винагороду та не мають ніякої змоги одбутися хочби дуже скромне удержання для себе і своїх, іноді численних членів родини.

Тому відбувши низку спільних сходів, вирішили вони не жалити довше на поміч іззовні, але організувати самопоміч. А саме вирішили вони приступити до організації кооператива, яка, розбудовуючи деякі, ще дотепер у нас невідступлені ділянки промислу й торгівлі (а таких ділянок у нас ще чимало), творила б нові вартості праці. В тих нових вартостях праці моглиб хоч частинно знайти працю і змогу свого-такого заробітку та прожитку переміщені безробітні бувші У. С. С., бувші С. С. та безробітні б. члени У. Г. А. Тимчи чиним і справе дальшої розбудови та скріплення нашого промислу й торгівлі знову зробилаб крок вперед.

В серпні п. р. відбулася у Львові скликані ініціативним комітетом безробітних б. УСС-ів установчі загальні збори проєктованої кооператива, яку збори рішили назвати „Самопоміч“. Збори прийняли відповідний статут РСУК у Львові, ухвалили висоту уділу та вишого, поручку взаємним уділами і вибрани Надзирну Ряду кооператива, а також з вісьмох членів. На своїй першій засіданні Надзирна Рада існувала управу кооператива з трьох членів і двох заступників. Управа почала вже працювати, щоб організувати кооперативу і призначити 18 найбільш членів.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

свою реальність

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

дайте оголошення до нашого щоденника.

ВІДГУКИ ДНЯ.

ТРОХИ НЕТОЧНА ПРАВДА.

Ми вже привикли до неодного. Душа, так як долоня чи плесо, забивається від вічного тертя і не реагує на що небудь. Треба справді чогось сильного, щоб вона це відчула і здригнулася.

Але час до часу буває таке.

Наприклад:

„Телеграм Спортів“, а за ним „ПАТ“ (1) подали цілому світові до відома вістку, що трохи не заморозила мені крові в жилах:

„На метчу української дружини в Медіці „Веселка“ а польською дружиною з Перемішля „Напшуд“ дійшло до страшної події. Підчас авантюри пробив хтось штилетом польського гравця Гвінера. Гвінер згинув на місці“.

— Маєш тобі! — сказав я до себе. — Після залу різних організацій про збірну відповідальність... Будемо відповідати тепер і за вбивство.

І вже перед моїми очима товпі народу й шапочках і капелюхах, з „лягами“ і каміням у руках, а перед моїми вухами дзенькіт битого шкла і крик збірних відповідальників.

А з другої сторони: як можна так викривити прекрасну ідею спорту! Штилетом у плечі і муч Боже борони — ще й затросим!.. Зроблять секцію — все відкриють!..

Аж горячо мені зробилося.

З биттям серця ждав я на голоси в інших часописах.

Другої днини появилася всюди присово великими буквами. А наголовки аж за очі хали.

Третьої днини передрукувала жахливу історію заграницна преса: чеська, французька, ні-

мецька, англійська. В одних було, що застріляв, у других, що зарізав, у третих що пробив, а в четвертих, що і застріляв і пробив.

Тепер не було вже сумніву, що за день, за два появиться резолюція якоїсь організації, що нахилиматиме до збірної відплати.

На щастя є на світі радіо. Сядеш собі вечором на канаті, закуриш, не закуриш, наставиш вухо, а радіо тобі всілячину торочить.

Між іншим і спортове задоволення.

Слухаю.

„Мусимо ствердити — починає заповідати якимсь трохи застиглим голосом, — що вістка про морд на метчу „Веселка“—„Напшуд“ є трохи неточна. На цій метчу не згинув ніхто“.

Мене мов би хто на сто коней посадив. Мареш збірної відповідальності дещо приблизно, а копаній мяч вняєш.

Другої днини я кинувся за інформаціями. Адже часописи подавали навіть назвище вбитого. Неможливо, щоб це все було вислане з пальця!

І довідався.

Справді радіо мало рацію: вістка була трохи неточна.

А це трохи виглядало так:

На стадії в Городку висів якийсь Гвінер, що їхав на метч „Чувай—„Україна“ і купував собі напироски. Побіг рушма, Гвінер хотів сісти, впав під колеса і згинув.

Значить:

Не на метчу в Медіці, а на стадії в Городку, не від штилету, а від коліс поїзду.

Одно правда: українці є тут трохи замідані, бо пок. Гвінер їхав до них на метч. Тому не дивуюся, що „ПАТ“ так поспішався з вісткою, хоч і трохи неточною, а на будуче не вдивуюся, коли таки появиться якась резолюція про збірну відповідальність.

Галактион Чіпка.

Дім Моді

має у великій виборі матеріали на мужеські бельські убрання від 23— зол. — та оригінальні англійські купони від 135— зол.

Львів — будинок Готелю Європейського

ОБСЛУГА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

11—20

Китайсько-англійські бої.

Агенція Домей повідомляє, що китайські частини заатакували вчора вчором ручними гранатами британські частини недалеко Кіансі. Англійські війська відповіли на наступ скоростріляним вогнем. Сьогодні рано китайці знову заатакували англійців, однак їх наступ відбили.

Однак Райтер повідомляє до Лондону, що команда англійських збройних сил у Шангаю рішуче заперечує вістки подані агенцією Домей, буцімто китайці заатакували англійців.

Ощадність емеритальна — чи цілева — активна?

Проблема нашої економіки складається з оцінки активності в економіці збірних Пром-Банку. (Інформації Львів, Гродницьких і т. под.)

Чи Чансуліян живе?

Агенція Аєкса повідомляє з Пенсінгу, буцімто з японських військових джерел, що маршала Чансуліяна розстріляли ще при кінці вересня на приказ Чанкайшека. Однак що вістку заперечує

агенція Домей, яка заявляє, що Чансуліян є тепер у Лянчав, столиці провінції Кансу. Його згодом з'явиться є витримання зв'язку між комуністичними китайськими військами і СССР.

Зави зумієте свої оцінки

дозволять їм працювати творчо

Пром-Банку

Львів, ул. Гродницьких 1 і 3.

Тел. 202-15 П. К. О. 506-778.

Втікачі з Хіхону.

До пристані в Ла Рашель приїхало 10 ко. рабів із Хіхону, які привезли більше як 1.500 астеріських мінімонет і коло 20 пачок. Між

ними було кількох важко ранених, яких перенесли до лікарні. Інших мінімонетів розбрели. По якомусь часі їх депортають до Еспанії.

у 25-ліття смерти Цеглинського.

У великому некролозі поміщеному в „Ділі“ на другий день після смерті Г. Цеглиньського наведено якнайточніші подробиці з його педагогічної, громадської кар'єри. Про його заслуги як драматурга знаходимо там таку оцінку: „Письма Цеглиньського новелі і повісті, наукові і публіцистичні статті, але на письменським полі одо-бави собі йма як драматичний автор. Побачивши великий крут українського народного театру, постановив розширити його та добре обізнаний європейською драматургією став малювати ідеальне життя міщанства, ходачкової шляхти, духовної і духовної інтелігенції зі сатир, за-власно. Першим твором з цього поля була комедія „На добродієнні ціли“ в бібліотеці „Зорі“ 1894 р., за якою пішла міщанська пригода „Із заручинах“ і діялися великих по-

Коли оглянемо наш драматичні мовнини за останніх 25 років то можемо ствердити, що хоча техніка нашої драми значно розвинулася і появились зовсім нові сюжети — наскрізь інтелегентські, все-ж наш популярний репертуар, що відбивав би нові умови громадського життя, дуже мало збагатився. Під цим оглядом деякі пєси Цеглинського можуть іще досі суперничати з пєсами, де автори не дують ніяких живих типів ані життєвої обсервації.

Хто цього року дістане премію Нобеля?

Літературні журнали рідко коли ворожать одному кандидату успіх. З різних країн вибирають кандидати і вони майже рівносильні, мажнм, що про їх успіх дуже часто рішає черга, яка припадає на якусь країну. Коли кандидат жодя національності вже давно не мав Нобелової премії, тоді за нього сильніше промовляє черга, ніж за іншими літературна мистця.

Преса теж згадує як кандидата фінського поета Сімянпала, з Європі зовсім невідомого. Фінляндія не мала досі Нобелівих лауреатів і цей мотив може грати чималу роль серед членів журі. Єсперія, яка вже давно не дістала нагороди відпадає через громадянську війну. Кандидатури російських письменників, які „вицусу“ совітська „Літературна Газета“ — Алексій Толстой або Федін, неповажні. Шойко три роки тому нагорода припала російському письменникові. Все-ж несподіванки можливі.

Літературна хроніка.

У Вероні, після повороту Муссоліні в Німеччину, Ануціо виїхав на дачу в тому ж напрямку, щоб пожити «дуже» на чисті — приватніша Ануціо після Італо-Боснійської Адамомі. Ануціо вважав це місце за місце після смерті Марселлі, вважав не так за місце Адамомі, як в волі Муссоліні. Коли Ануціо відкрито й глумом промовив про стати часом Адамомі Ануціо, сказав: «Человекровний вік не має стати у своїй поруч очей». І після він тем відкрито йти туди. Тимчасом робив колишній приватний Ануціо Марселлі — заважаний теоретик у великій адміністрації, який сидить там. Але ставивши голову Адамомі — він страва. Ануціо очиняє чисті, яку очиняє Муссоліні і приватні. Півна, що у тієї са-ме Адамомі очиняє Латинської прелат Прегоді, який композитор для хорів у Сикотині, а теоретик поставив літві на адміністрації Ватиканом у 1911 і 192 році.

Кому жинкам дан широдан або смерті поста по-
мил'я поштов'я часу зрештучувати розмови творчі.
Ім'ям, ти саме такі розмови не відмінюєш. Ось
якщо бачиш, що ти не можеш, тоді ти не можеш.
Також і ти не можеш.

Вийшла півнага жіночка порівня з "Іакоинтіо", що відтворює образ передісторичної культури одного острова 10.500 років перед Хр. Авторка Альма М. Берлін дала твір не чистої фантазії, бо досвід режисерської роботи та археологія і вісім років знадружала сама до зв'язки світи, щоб показати життя порівняно народів і чудових мистецтв. Де досі живуть легенди про найдавніші періоди людства. У цій повісті бачимо острів, який мав дуже високу культуру: тушову мову, мистецтво, фольклор та найвідомішу форму суспільного життя. З неантичної пластикою малює авторка столицю, яку облягають водопроводи, оточену мурами з прагматичними захистами та сентиментальними. Іакоинтіо — героїня півноги бореться за майбутнє ідеалів високорозвинутого багатовікового, яку знала вода підчас одного великого землетрусу.

Тільки освітою, культурою і вихованням здо-
будемо кращу долю. Не жалуймо датків на
скріплення освітніх змагань.

Літературна сторінка.

у 25-ліття смерті Цеглинського.

Рімо 25 років тому — 24. жовтня 1912 р. помер Григорій Цеглинський, відомий директор перемиської гімназії в Перемислі, посол до парламенту і письменник. Ці роковини пригадав один із перемиських громадян, зовсім справжній захочучи, що слід би їх відмітити, незалежно, чи в Перемислі живе ще й досі достатньо великий спомин праці цього енергійного педагога та організатора, одного з кращих нашої парламентаристів та народних діячів.

За чергу століття від смерті Григорія Цеглинського його ім'я вже найтісніше зв'язане не з його громадською працею, а літературною. Висхід громадської праці з тої давньої для нас доби злилися з поодинокими етапами загальнонаціональної боротьби, з її успіхами та невдачами. Серед них треба поставити й цю велику працю Цеглинського як директора гімназії та організатора Перемиської літературної до чисто літературних заслуг.

У великому некролозі поміщеному в „Ділі“ на другий день після смерті Г. Цеглинського надто докладно описані подробиці з його педагогічної, громадської кар'єри. Про його заслуги як драматурга знаходимо там таку оцінку: „Литературна діяльність Цеглинського, наукова і публіцистична стаття, але на письменським полі здобув собі ім'я як драматичний автор. Побачивши вкраїнський народний театр, який крут укріпався в народному театрі, поставив розширити його та добре обізнаний з європейською драматургією став малювати життя міщанства, ходоцької шляхти, селянської і духовної інтелігенції зі сатир. за. красою. Першим твором з цього поля була комедія „На добродійні цілі“ в бібліотеці „Зоря“ 1884 р., за якою пішла міщанська пригода „Тато й заручина“ і діялися великих по-

хвал у польських часописах „Соколик“. Ще вдатніше була комедія „Ходоцька шляхта“ та „Лихий день“ про який висловився в великим признанням д-р Е. Олесницький у „Ділі“ за 1886 р. З новіших його драматичних творів подобалися галицькій публіці з вистав театральних та аматорських комедій „Ворожбит“, „Торговля жемчугами“ та „Кара совісти“, — дві останні нагороджені преміями Краєвого Відділу“.

„Руська Бесіда“, що опікувалася нашим театром, доручила у 1882 р. управу цього театру Г. Цеглинському та Д. Гладилевичеві, що вели його до 1888 р. Саме це становище заохотило Цеглинського збагатити тодішній репертуар новими пєсами. „Видавничий Спілок“ майже рівночасно зі смертю Г. Цеглинського видав друком виданням „Кару совісти“, „Шляху ходоцьку“ та „Соколик“, які належали до найпопулярніших пєс галицьких драматургів у репертуарі аматорських театрів. Те, що найбільше подобалося з них це були теми та типи з галицького життя, бо навіть дуже добрих наддніпрянських драматургів не могли ставити з успіхом наші аматори, коли треба було до них мати історичні костюми і розуміти добре козацький побут.

Коли оглянемо наш драматичний новини за останніх 25 років то можемо ствердити, що хоч техніка нашої драми значно розвинулася і появилися зовсім нові сюжети — наскрізь інтелігентські, але ж наш популярний репертуар, що відбивав би нові умови громадського життя, дуже мало збагатився. Під цим оглядом деякі пєси Цеглинського можуть ще досі суперничати з пєсами, де автори не дають ніяких живих типів ані життєвої обсервації.

— 0 —

Хто цього року дістане премію Нобеля?

Оце питання, як звичайно щороку в місці журн. живо цікавить європейські літературні круги. Як відомо приблизно в тому часі мають устатки заходи в Осло, щоб вибрати найкращі і найвищу світову літературну нагороду. Влада мають тут офіційні представники держав у Скандинавії, що можуть стати посередниками між своєю державою і комітетом Нобеля, всієї наукової академії, навіть поодинокі видатні індивідуальності. Як довго жив у Копенгагені Жорж Брандес його голос не раз рішав про нагороду, тому, що він єдиний у скандинавських країнах охоплював увесь сучасний літературний рух.

Літературні журнали рідко коли ворожать одному кандидату успіх. З різних країн вибирають кандидати і вони майже рівноспільні, зважаючи, що про їх успіх дуже часто рішає черга, яка припадає на якусь країну. Коли кандидат жодкої національності вже давно не має Нобелівської премії, тоді за ними сильніше проминає черга, ніж за іншими літературними нелугами.

Цього року знову, як і минулого, згадують прізвище французького кандидата Поля Валері. Поруч цього водночас другого Жоржа Дюгамеля, що саме недавно заявив поруч Валері фотель серед „безсмертних“. Дарма що Дюгамель належить до першорядних письменників, Нобелівська нагорода для нього була б так обниженням того високого рівня, на якому нагороджували тільки найбільших письменників. Дюгамель не може рівнятися ані з Валері ані Клоделем ані Жідом.

Преса теж згадує як кандидата фінського поета Сімяніна, в Європі зовсім невідомого. Фінляндія не мала досі Нобелівських лауреатів і цей мотив може грати чималу роль серед членів журі. Єсперія, яка вже давно не дістала нагороди відпадає через громадянську війну. Кандидатури російських письменників, які „лягує“ совітська „Літературна Газета“ — Алексій Толстой або Федін, неповажні. Шойно три роки тому нагорода припала російському письменникові. Все-ж несподіванки можливі.

— 0 —

Літературна хроніка.

НОВИЙ ГОЛОВА ІТАЛІЙСЬКОЇ АКАДЕМІЇ — ПИСЬМЕННИК.

У Вероні, після повернута Муссоліні в Німеччину, було вибрано на дірєктору йому навуєтрич, щоб посприяти „луч“ на честь — призначення Алуїція Італійської Академії. Алуїцію взяв це місце на місце після смерті Марсоні, який не так як на член Академії, як і воли Муссоліні. Коли Алуїцію відкинуто в глумом промови стати членом Академії, кажучи: „Чистокровний кінь не їсть стовпів у стабі поруч сови“. І найкраще він теж європейським мистецтвом. Так само робив колишній приїждець Алуїція Маріонетти — величезний порог уолоні, який сидить там. Але етатівні голови Академії — інша справа. Алуїцію оцінює честь, яку йому Муссоліні і приписав. Шкає, що у тій селі Академії сидить величезний пражет Прегозі, який єдиний для хорів у Сивотті, а твори Італійської Академії дієт на Індесі Ватізіном у 1911 році.

НАЙБІЛЬШЕ РОМАНТИЧНА ПОЕМА.

Кри роковин для народив або смерті поета по-прежнему мають часу пригадувати роковини творів. Ім'я, як і сама така роковина не найкращіший. Ось як виглядає роковина „Тав“ містив хитав

Велик Аврію пригадує, що 100 років тому 15. жовтня 1837 р. появилася в журналі „Резі де монд“ записавши в „Нотат“ Міхетта „Жовтнева ніч“. Ця поема передає найкращіший образ який ми і дом маско про „романтичного поета“. Це один із найбільших характеристичних образів романтичної поезії — вражливий, легкої, надхненної і меланхолічної.

ПОВІСТЬ ПРО ПЕРЕДІСТОРИЧНУ ВИСОКУ КУЛЬТУРУ.

Вийшла цікава німецька повість „Ізоляція“, що відтворює образ передісторичної культури одного острова 10.000 років перед Хр. Авторка Аліза М. Керш дала твір не чистої фантазії, бо довгі роки отулювала історію та археологію і всім рокам мандрувала сама дозволена сага, щоб показати життя первісних народів і чудових закуток, де досі живуть легенди про найдавніші періоди людства. У цій повісті багато острів, який має дуже високу культуру: чудову мову, мистецтво, філософію та найважливішу форму суспільного життя. З незвичайною плинністю амальовує авторка оточення, яку обліковують водопроводи, опочови мурами, а прегарні палати та святилища. Ізоляція — героїня повісті бореться за найкращі ідеали високорозвиненої батьківщини, яку звалила вода підчас одного великого амальовує.

ВІДНОВЛЕННЯ ДАВНІЙ ТЕАТР.

Цього місяця відкрили в омеанці Гейдальберга малий роковинний театр, збудований 200 років тому в замку князя Шарла Теодора. Цей театр був значимий більш як 100 років. Коли виставляли в цьому театрі італійські та німецькі опери і трагедії Бодлера у прямих авторів. Цей театр незначально акустичний, — має сцену завдовжки на 25 м. і малюнок, а дерев, що оберталися незначально.

ШЕНСПІР — НІМЕЦЬКИМ ПИСЬМЕННИКОМ.

Німецьке „Шенспірівське Товариство“ організує цього місяця у м. Бохум тиждень присвячений творчості Шенспіра. Матюлого року в тому самому місті ставили всі пєси Гайнріха Кайфета і організували цим же вигляді на пошану славного „германського“ поета. Цікає, що німецька преса все алаєтуче Шенспіра як германського письменника, а не як англійця, аргумент на те, що німецькі романтики перші відкрили його гайн і що Шенспіра грали в Німеччині частіше, ніж в Англії.

НОБЕЛІВІ ЛАВРЕАТИ В ЧЕСНІЙ „УСЕСВІТНІЙ БІБЛІОТЕЦІ“.

Чеська відновлена книгозбірка „Светова Католка“ заповідає у 35 томах вибір творів усіх дотеперішніх лауреатів Нобеля. До кожного тому перекладає даного твору найкраще перекладом. До підготовленої серії ввійдуть: Сюлі Прюдом, Теодор Момсен, Бернотері Вернон, Фредерік Міотраль, Хосе Елгарай, Г. Саваніч, Джозеф Карлутті, Р. Кіплінг, Рудольф Ойген, Сельма Лігерлеф, Павль Гайне, Моріс Метерлінк, Герсарт Гавшман, Рабіндрнат Тігоре, Ромеє Родіан, Вернер Гайденотам, Карль Гейльруп, Генрік Понтупідан, Карль Штетлер, Кнут Гамсун, Амадей Франс, Хачісто Бен-савенте, В. Б. Сітте, В. Реймонд, Г. В. Шовітрація Пеладда, Адрі Вернон, Олірід Уадет, Томас Манн, Сінклер Льюї, В. А. Карлфільдт, Дж. Гольсверт, І. Буш, Людвіг Пранделло та Е. О. Нільс. У деяких романах Нобеліву премію принаєтували по половині двом письменникам, тимто їх число більше, ніж 35 років, за які принаєтували нагороду.

ПОМЕР ВИЗНАЧНИЙ БОЛГАРСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК.

У Пловді помер один із найвишараніших сучасних болгарських письменників Йордан Вонков. Народився 1884 року в селі Росні в Добруджі, де його батько був багатим господарем. Отулював філософію і право. Довгі літа був народним учителем по селах у Добруджі. У війні як єдиний болгарський земляк боровся як отаршина. Писав повісті, оповідання, драми, комедії і пєси. До найкращих повістей Вонкова належить повість із життя добруджійських селян „Живіть“.

НЕВДАЧА ЕВЕРСА.

Відомий німецький письменник Ганс Гайнц Еверс став рішучим гітлерівцем, хоч твори його були немов би розним запереченням нової доби націонал-соціалізму. У хвилині повної перемоги гітлерівців Еверс був тим, що робив сою німецьких письменників. Коли наблизувалися роковини гітлерівського героя Герота Весса, Еверсові доручили написати його життєпис. Весса мав сильно запламдане приватне життя, треба було його вибрити політичними мотивами. Еверс написав замовлений твір, але так незручно, що його прибрали обрешкою для гітлерівського руху і заборонили в Німеччині друкувати всі твори Еверса. Хто чим воє... Еверсові доведеться ще друкувати свої твори разом із недавньо прогнанними від своєї великої письменницької на еміграції.

ПАМ'ЯТНИКИ ДЛЯ ДВОХ ПОЕТІВ У ПАРИЖІ.

У славному Люксембурзькому Саді в Парижі поставили два пам'ятники: Мірже та Бодлера. Веранд, якого пам'ятник уже там стоїть, звертався ще у 1895 р. з виступом до редакції, поставити пам'ятник Мірже — авторові „Спас із життя богем“. Щодо Бодлера то треба було рійно 100 років від появи його „Нестетичних квітів“, щоб його слава закрилася... мармурово.

ДРІБНІ ВІСТКИ.

Шість тижнів тому вийшла чеська повість Е. Голтовського „Дум без сна“; тепер вона має вже третє видання і неблизько її ефілюють.

У Румунії передрукували повість А. Антоїреану-оа „З часів загітани Костаса“, що появилася в 1898 р. у відтинках газети „Вісник“. Це патрістична повість з 1848 р.

У Парижі у видавничій Гейне появилася водночас три переклади Лермонтовського „Демона“, які зробили І. Словітський, Я. Салодовський і К. Хилітський. Ці переклади теж не перші.

Париська вистава надіяла деяких французьких поетів до поем, а саме Фернандо Грегга і Поль Фора, що має титул „живий поет“. Поль Фор прочитав деякі свої поеми п. в. „Есосо (себто Вієтнана) 27“, з верту всім Айфолі.

У Мадриді відкриють музей ім. Еміліо Воль, де зберуть усіх пам'ятки, рукописи, портрети, листи і предмети домашньої обстановки по авторі „Жерардаль“.

Тільки освітою, культурою і вихованням збудемо кращу долю. Не жалуймо дати на скоплення освітніх змагань.

Сторінка без політики.

Середньовічна винарня в Любліні.

В самій середині старого Любліна, який — як відомо, був за українських князів західним оборонним городом — при старім ринку стоїть стара двоповерхова камениця, в якій ще не закінчили історичних дослідів. Була вона колись власністю багатого міщанина-українця, славного шинкаря. Ще нині при самій головній брамі цієї камениці, праворуч є герб цього міщанина: голова льва з огнем язиком і напис Іван Любодом (на Волині є старинне місто Любома) і рік 1540. (Під дахом камениці є ще дата 1782, р., коли вона була відновлена.). Число дому: Ринок 8., нині таке, як і давніше. Про цього шинкаря, або радше про його сина і вихованця на початку XVII ст. Сакович, що був українським священником в Любліні, що шинкаря-квасники дотикають святих рин.

Квасники це були бідніші шинкарі, які на ярмарках і відпустах продавали квас із хліба; такий хлібний квас продають ще й до сьогодні на ярмарках і відпустах в околицях Любліна.

Коли польські пані почали в початках XVII ст. поширювати паншину і на українські землі, наситили вони туди орендари-жидів, відбирали далим українським шинкарям право шинкувати та віддавали шинки жидом. Українські шинкарі записували в реєстр паншинування.

Так теж і в Любліні шинк Любома віддали жидом. Згодом і ціла та гарна (розмальована жовто-синіми кольорами) камениця Любома дісталася в жидівські руки; навіть в партері є тепер там жидівський „дім молитви“.

А до XVII в. (головно в українських княжих часах), доки не дійшла туди екстермінаційна політика, головно польської шляхти і панів, були тамешні міщани дуже багаті. Були вони багаті головно при славнім торговельнім шляху, що йшов із західної Європи через Німеччину, Польщу й Україну на Схід (середньовічний шлях); йшов він туди через Зволень, Каземір над В. (ниніше Ветху Гору), Люблін, Холм, Володимир Волинський і на схід (на то му шляху виходять тепер різні старинні тропи). Знаємо в літописі, що один міщанин у Володимирі Вол. видав у себе гостину для українських вельмож, князів, боярів і закордонних гостей та представників. Те саме було в багатих міщан і в інших українських містах. Ще в 1591. р. багатий купець Іван Прибило в Каземірі жидів традиційну, велику гостину для знатних вельмож, вельможів і т. д., як подають місцеві записки.

Відкопана ц. р. винарня в камениці Любома довго була засипана. При перебудові старих домів до первісного вигляду направили на замуровані входи і за ними два льокали, переділені стіною із дверима. Півокруглі сильні склепіння накривають подовгасті кімнати (пивниці). Мури дуже сильні, грубі на три метри (всі мури в княжих часах грубі на 2—3 м, як в Кри-

лосі, чи в Скиті, чи у вежі Данила в Любліні; замкова вежа в Каземірі над В. має мури аж п'ять метрів грубі). Перший льокаль ідентичний як і другий, але стіни і стеля лише в другім замальовані картинами. Одна картина має німецькі написи, інші латинські; польського нема ніде ні одного слова. Є і окремі підписи нпр. „1679. die 27. muth“.

На одній картині Венус їде на мушлі зі щоглою по морю (життя), далше є на суші шатро, в нім лицарі, над шатром велике серце, з лівого боку подальше амор стріляє з лука в напрямі на шатро; один лицар біля шатра кидає копію.

На другій картині Ерос з крилами і Психе під шатром, за ними двоє людей з книгами. На іншій картині Геракл стручує булавою голови якихсь людей.

Інша картина представляє жінку вірну і невірну, жінку з посагом і без посагу.

Картину з німецькими написами пояснює ліва напис: „Ich habe Eins“, праворуч напис: „Ich habe auch Eins“.

Картина в куті представляє дерево життя. На галузях різні голови (виразні лиця може відоміх тоді людей), далше від дерева стоїть малий Амор, стріляє з лука і зістрілює одну голову за одною з гилаки. Можливо, що ця картина звертала увагу на тих, що відпали, або мали відпасти в парубочстві, яке там певно вело „прім“.

Є ще й інші дещо затерті картини.

В розі є піч, в якій палили поліна. Був один довгий стіл і лави. Другий льокаль був призначений мабуть лише для лицарства (шляхти), перший для всіх.

Під долівкою були (і є) ще глибокі і широкі пивниці на вино; вони тягнулися далеко аж під Золоту вулицю і під ринок; подібно, як пивниці „Народної Торговлі“ підходять також аж під ринок у Львові.

Ця винарня в Любліні у своїх пивницях (ще не відкритих) має також получения з підземними ходами (льоками), що йдуть з під старого ратуша і апід краківської брами по під ціле старе місто аж до замку до вежі. Під старим ратушем ці ходи розходяться в різні підземні закутки; деякі з них мали сильні двері і грубі дерев'яні засувки від муру до муру. Були там і темниці для алочників. В мурах під ратушем відкрити діри, які йдуть муром до темниці. Це давні гейби саухові телефони; подібні є в мурах Скиту Манявського, головно в східних воротах. В темницях є на мурі якісь затерті знаки (написи) немов глаголиці; мури неміправлені. Знайшли там теж колись і людські кости.

Шляхи ці закутки давньої української буралщини оглядати можна зовсім легко, бо тут і в ратуші ключі має сторож.

М. Миханько.

так похоронили з великими почестями в Ель Голє. Було це в найбільшому розгарі світової війни. Память про нього збереглася серед арабських племен аж до сьогодні.

ОРИГІНАЛЬНИЙ КІНЕЦЬ ОРИГІНАЛЬНОГО ПОДРУЖЖЯ.

Подружку пару Гонсалесів у Вера Круз (Мексик) можна вважати насправду не тільки наскрізь модерним, але і наскрізь оригінальним подружжям. Також і закінчення цього подружжя зовсім оригінальне.

Ерріко Гонсалес, малий, незаметний урядовець оженився після смерті своєї першої жінки вдруге. Вибраною його серця була учителька. Підчас весілля, яке відбулося сім літ тому, молодята заключили дві умови. Тому, що приходить будучої жінки були рішуче вищі, як її чоловіка, Гонсалес мав покинути своє становище і переняти на себе ведення цілого господарства. Учителка мала турбуватися тим, щоб завжди заробити на прожиток.

Сім літ тримало це подружжя і здавалося, що обоє попали на справді добру думку, уложивши собі в той спосіб життя. Подружжя Гонсалесів жило в щасті і любові.

Гонсалес від господарства, прятан, змітав порохи, варив страви, прав біла, ходив на закупки, відвозив кожного дня подружку своїм автомобілем до школи і коли йому на те час дозволяв, відвозив її теж додому. Сім літ усе було в якнайкращому порядку.

Раптом усе змінилось.

Одного дня вернулася пані Гонсалес швидше до дому, як звичайно. Вона пішла просто до кухні, заглянула до всіх горщиків і скрутила вогонь на газовій кухонці.

Цього було Еррікові Гонсалесові, який сім літ він не тільки відрізняв господарство, але став був теж „відрізняв пантофлярем“, забагато. Він дав своїй жінці такого штовхання, що вона вилетіла з кухні, немов із лука і зазнав її при тім, що не стерпіть, щоб хтонебудь мішався йому до його справ.

Обурена пані Гонсалес покинула негайно спільне мешкання і внесла розводу скаргу. Ерріко Гонсалес заявив, що він готовий пристати на розвід, але під умовиною, що дістане від своєї жінки аліменти аж до самої смерті.

Суддя, що весть цей оригінальний судовий процес, буде насправду в неможливу клопоті, кому з обох сторін признати слушність.

ТРАГІЧНА ПОМИЛКА МИСЛИВОГО.

В Шамоні (Франція) скоїлася недавно подія, яка мало що не покінчилася смертю одної людини.

Жіль Пін 23-літній артилерист використав вільний від служби час і пішов з 17-літньою Габрієлю Клеві на прохід до недалекого ліса. Освіне пополуудне коротке, тембіньш, що закоханий парочка час лисавкою. Обоє не спам'ятались, коли в лісі почали западати чікряз біліші сутінки.

Сутінки для закоханих не були ніякою перешкодою і вони сіли в підліжжі старезного дуба і любі собі шептали. Була вже година 5.30, коли в лісі залунав раптом стріл і по ньому жак-лавий крик.

Що сталося?

Якийсь прислідуватий мисливий взяв закохану парочку за добічу і не думаючи довго вистрілив зі свого кріса та важко ранив Жіль і Габрієлю.

Сам мисливий, замість подати раненим поміч, зрозумів, що він помилювався і кинувся на втеку.

Аж пізно вночі Жіль Пін, не вважаючи на рани, добився до села і сповнив тривогу. Молодого артилериста і його кохану відвезли до лікарні. Рани Габрієлі Клеві признали дуже важкими й небезпечними. Артилерист ранений в руку. За неfortunним мисливим шукає поліція.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

ВЕСЕЛЕ.

ДІТЯЧИЙ ЛІКАР.

Лікар: Покажи знай, Микодзью, більше! Витягни його далше.

Микодзью: Далше не можу, бо він зі лаву сильно приколпелений.

Ердадь паста до обуви
вистачить на довше, тимсамим є дешевша
в таємниці: якби хоча б паста Ердадь, але
полірувати м'яким сушом аж до
заскученого допису.

Перша церква на Сагарі.

Саме перед кількома днями в оазі Ель Голє, в самій центрі Сагарі, віддаленім приблизно 1.000 км. від Альжиру, відбулося посвячення католицької церкви — першої в пустині. Церкву побудували в околиці заселених туарегів. Її будова зв'язана з імям людини, яка залишила по собі просто легендарну славу серед туарегів і пам'ять святого серед християн. Це священик де Фуко, якого життя оповідає багато французьких письменників.

Церква стоїть на могилі о. де Фуко, який загинув в Ель Голє.

Замовлю був той місіонар знаменитим старшиною і гулякою. Представник старого французького року, він був у 80 рр. минулого століття розгуляв і брав життя. Цякий Париз говорив тоді про його авантюри і скалади. Насамкінець в атлі будинок старшини на-

став пералім. Він пішов у прощу до святих місць у Палестині, постріся в черці і як місіонар пішов до північної Африки.

Від того часу почалося справжнє життя де Фуко, яке зробило його героєм легенди. Місіонар віддався зовсім праці серед туарегів та став згодом найпопулярнішою людиною краю. Його аскетичне, повне самоідречення життя здалося йому величезний пошановок. Він вислав свого кількох туарегських вождів до Франції на студії, де вони мали набратися європейської культури. Завдяки його заходам просвітали великі французів зовсім мирно в найдавніші закутки Сагарі, в її найдалше висунутому оазу.

Де Фуко ніколи не лякався небезпек і нероз був ранений у сутичках із розбійниками. Підчас одної такої сутички його вбили і від-

Сторінка без політики.

Середньовічна винарня в Любліні.

В самій середині старого Любліна, який — як відомо, був за українських князів західним оборонним городом — при старім ринку стоїть стара двоповерхова камениця, в якій ще не закінчили історичних дослідів. Була вона колись власністю багатого міщанина-українця, славного шинкаря. Ще кинь при самій головній брамі цієї камениці, праворуч є герб цього міщанина: голова льва з огнистим язиком і напис Іван Любом (на Волині є старинне місто Любомль) і рік 1540. (Під дахом камениці є ще дата 1782. р., коли вона була відновлена.). Число дому: Ринок 8., інші таке, як і давніше. Про цього шинкаря, або радше про його сина і інших пише на початку XVII. ст. Сакович, що був українським панцирником в Любліні, що шинкарі-класики хотіли святих риз.

Класики це були бідніші шинкарі, які на ярмарках і відпустах продавали клас і хліба; такий хлібний клас продають ще й до сьогодні на ярмарках і відпустах в околицях Любліна.

Коли польські пані почали в початках XVII. ст. поширювати паншину і на українські землі, наклали вони туди орендари-жидів, відбирали даним українським шинкарям право шинкувати та віддавали шинки жидам. Українські шинкарі записували в реєстр панцирників.

Так теж і в Любліні шинк Любома віддає жидам. Згодом і ціла та гарна (романьована жовто-синіми кольорами) камениця Любома дісталася в жидівські руки; навіть в партері є тепер там жидівський «дім молитви».

А до XVII. в. (головно в українських княжих часах), доки не дійшла туди екстермінаційна політика, головно польської шляхти і панів, були тамешні міщани дуже багаті. Були вони багаті головно при славнім торговельнім шляху, що йшов із західної Європи через Німеччину, Польщу й Україну на Схід (левантійський шлях); йшов він туди через Зволінь, Каземир над В. (інше Ветху Гору), Люблін, Холм, Володимир Волинський і на схід (на то му шляху знаходяться тепер різні старинні гроші). Знаємо в літописах, що один міщанин у Володимирі Вол. видав у себе гостину для українських вельмож, князів, боярів і закордонних гостей та представників. Те саме було в багатьох міщан і в інших українських містах. Ще в 1501. р. багатий купец Іван Прибило в Каземірі видав традиційну, велику гостину для шатних вельмож, вельможів і т. д., як подають міські записки.

Відкопана ц. р. винарня в камениці Любома довго була засипана. При перебудові старих домів до переїзного вигляду натрапили на закурпані входи і за ними два льокали, переділені стіною із дверима. Невкруті сідливі склепіння закривають подовгасті кімнати (півлиця). Мури дуже сильні, грубі на три метри (всі мури в княжих часах грубі на 2—3 м., чи в Крм.

досі, чи в Свєті, чи у нежї Давида в Любліні; замкова вежа в Каземірі над В. має мури аж п'ять метрів грубі). Перший льокаль ідентичний як і другий, але стіни і стеля лише в другім замальовані картинами. Одна картина має німецькі написи, інші латинські; польського нема ніде ні одного слова. Є і окремі підписи нпр. 1679. дн 27. май».

На одній картині Венус їде на мушлі зі щоголю по морю (життя), далше є на суші шатро, в нем лицарі, над шатром велике серце, з лівого боку подальше змор стріляє з лука в напрямі на шатро; один лицар біля шатра кидає копію.

На другій картині Ерос з крилами і Психе під шатром, за ними двос людей з книгами.

На іншій картині Геральд стручує булавою голови живих людей.

Інша картина представляє жінку в руху і неврину, жінку з посагом і без посагу.

Картину з німецькими написами повсюде зліва напис: „Ich habe Eros“, праворуч напис: „Ich habe auch Eros“.

Картина в куті представляє дерево життя. На галузях різні голови (вирізні лица може відоміх тоді людей), далше від дерева стоїть малий Амор, стріляє з лука і вистрілює одну голову за одною з гилляки. Можливо, що ця картина звертала увагу на тих, що відпаали, або мали відпасти в парубоцтва, яке там певно вело „дрм“.

Є ще й інші дещо затерті картини.

В розі є піч, в якій палили поліна. Був один довгий стіл і лави. Другий льокаль був призначений мабуть лише для лицарства (шляхти), перший для всіх.

Під долякою були (і є) ще глибокі і широкі пивниці на вино; вони тягнулися далеко аж під Золоту вулицю і під ринок; подібно, як пивниці „Народньої Торговлі“ підходять також аж під ринок у Львові.

Ця винарня в Любліні у своїх пивницях (що не відкритих) має також поличення з підземними ходами (льоками), що йдуть зпід старого ратуша і зпід крмїаської брами попід ціле старе місто аж до замку до вежі. Під старим ратушем ці ходи розходяться в різні підземні закутки; деякі з них мали сильні двері і грубі дерев'яні засувки від мур до мур. Були там і темниці для аличників. В мурах під ратушем відкрили діри, які йдуть муром до темниці. Це давні гейби саухові телефони; подібно є в мурах Скиту Маньківського, головно в східних воротах. В темниці є на мурі якісь затерті знаки (написи) немов глаголицькі; мури невинправлені. Знайшли там теж колись і людські кости.

Цікаві ці закутки давньої української бувальщини оглядати можна зовсім легко, бо тут і в ратуші ключі має сторож.

М. Михайлюк.

там похоронили з великими почестями в Ель Готє. Було це в найбільшому розгарі саухової війни. Память про нього збереглася серед арабських племен аж до сьогодні.

ОРИГІНАЛЬНИЙ КІНЕЦЬ ОРИГІНАЛЬНОГО ПОДРУЖЖА.

Подружжя пару Гонсалєсів у Вєра Круза (Мєксик) можна вважати напружлу не тільки наскрізь модерним, але і наскрізь оригінальним подружжєм. Також і закінчення цього подружжя зовсім оригінальне.

Енріко Гонсалєс, малий, незмітний урядовець оженився після смерті своєї першої жінки удруге. Вибраною його серця була учителька. Підчас весілля, яке відбулося сім літ тому, молодята заклали дивну умову. Тому, що приходить будучої жінки були рішуче впад, як і чоловіка, Гонсалєс має покинути своє стан, вийти і перенести на себе ведення цілого господарства. Учителювала мала турбуватися тим, щоб завжди заробити на прожиток.

Сім літ тривало це подружжя і адавалося, що обоє попали на справді добру думку, уложивши собі в той спосіб життя. Подружжя Гонсалєсів жило в щасті і любові.

Гонсалєс вів господарство, прятая, змітав порохи, варив страви, прав біля, ходив на закупки, відвозив кожного дня подружку своїм авто до школи і коли йому на те час дозволяв, відвозив її теж домі. Сім літ усе було в щасливому порядку.

Раптом усе змінилось.

Одного дня вернулася пані Гонсалєс швидше до дому, як звичайно. Вона пішла просто до кухні, заглянула до всіх горщиків і скрутила вогонь на газовій кухоні.

Цього було Енрікові Гонсалєсові, який сім літ вів не тільки вірцєво господарство, але став був теж „заірцєвом пантофлєрем“, забагато. Він дав своїй жінці такого штовхання, що вона вилетіла з кухні, немов із лука і закричала при тім, що не стерпить, щоб хтосьбудь мішався йому до його справ.

Обурена пані Гонсалєс покинула негайно спільне мешкання і внесла розводу скаргу. Енріко Гонсалєс заявив, що він готовий пристати на розвід, але під умовиною, що дістане від своєї жінки аліменти аж до самої смерті.

Суддя, що веде цей оригінальний судовий процес, буде насправу в невеликому клоуоті, кому з обох сторін признати слушність.

ТРАГІЧНА ПОМИЛКА МИСЛИВОГО.

В Шамоні (Франція) скоїлася недавно подія, яка малою не покіймлася смертю одної людини.

Жіль Піні 23-літній артилерист використав вільний від служби час і пішов з 17-літньою Габрієлою Клевї на прохід до недалекого ліса. Осіннє пополуєне коротке, тимбільше, що заоханам плыве час дисканкою. Обоє не спамітали, коли в лісі почали западати чимраз більші сутінки.

Сутінки для заоханних не були ніякою перешкодою і вони сіли в підліжжі старезного дуба і любі собі шептали. Була вже година 5.30, коли в лісі залунав раптом стріл і по ньому жалювий крих.

Що сталося?

Якийсь прислікуватий мисливий взяв заохану ларонку за добою і не думаючи довго вистрілів зі свого кріса та важко ранив Жіль Габрієло.

Сам мисливий, замість подати раненому поміч дрозумів, що він помилився і кинувся на втеки.

Аж пізно вночі Жіль Піні, не вважачи на рани, добився до села і спинив тривогу. Молодого артилериста і його кохану відвезли до лікарні. Рани Габрієлі Клевї не почали дуже важкими й небезпечними. Артилерист ранений в руку. За неfortunним мисливим шукає поліція.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

ВЕСЕЛЕ.

ДІТЯЧИЙ ЛІКАР.

Лікар: Покажи язык, Михайлю, баче! Витягни його дальше.

Микольцьо: Дальше не можу, бо він зі залу силою невикліплений.

Ердадь паста до обуви
Вистачить на довше, тимсамим є дешевша
В таємниці: змита людинам паста Ердадь, але
волювати м'яким сукном аж до
засихування (волюку).

Перша церква на Сагарі.

Саме перед кілямама джамі в оазі Ель Готє, в самій центрі Сагарі, віддаленим приблизно 1.000 км. від Альжиру, відбулося посвячення католицької церкви — першої в пустині. Церкву побудували в околиці заселений туарегів. Її будова зв'язана з ім'ям людини, яка залишила по собі просто легендарну славу серед туарегів і пам'ять святого серед християн. Це святий де Фуко, якого життя описує багато французьких письменників.

Церква стоїть на мості о. де Фуко, який вгинув в Ель Готє.

Замовику був той місіонар знаменитим старшиною і гулюю. Представник старого французького роду, він він у 80 рр. замученого століття розшулює і буйне життя. Шайб Париз говорив тоді про його авантури і скандал. Невдоволення в душі буйного старшини на-

став перелім. Він пішов у прощу до святих місць у Палестині, постраєв в черці і як місіонар вийшов до північної Африки.

Від того часу почалося справжнє життя де Фуко, яке зробило його героєм легенди. Місіонар віддався зовсім праці серед туарегів та став згодом найпопулярнішою людиною краю. Його аскетичне, повне самовідречення життя задало йому величезний пошанію. Він вислав синів кількох туарегських вождів до Франції на студії, де вони мали набратися європейської культури. Завдяки його заходам просвітали йшли французів зовсім мирно в найдаліші закутки Сагарі, в її найдалше висунену оазу.

Де Фуко ніколи не лякався небезпек і нерідко був ранений у сутичках із розбійниками. Підчас одної такої сутички його вбили і кі-

Музична сторінка.

МИКОЛА ЛИСЕНКО.

Коли віддаємо ці слова до друку — в дні 22. жовтня — минає 25 літ від смерті Миколи Лисенка — великого українського композитора, звеличника української пісні та її творця й популяризатора, великого українського громадянина і патріота. 25 літ тому помер Микола Лисенко у 70 році життя, залишаючи по собі величезну спадщину музичного збирання, видавця, композитора та музичного педагога. 280 народних сольових пісень з фортепіановим достроєм, коло 120 хороших пісень, кілька збірників обрядових пісень, яких 80 сольових і хороших пісень власної композиції до слів безсмертного „Кобзаря“, з того кілька величот кантат, яких 30 хороших і сольових творів до слів І. Франка, твори на фортепіан, скрипки, оркестру, — врешті опери й оперети такої безсмертної вартості, як „На талка Полтавка“, „Різдвяна Ніч“ чи „Тарас Бульба“. Поруч із тими операми й оперетами для дітей, далі оснування музично-драматичної школи у Києві, яку сам зразково провадив та яку довів до такого блискучого стану, що в перших класах вишкільничого руху негайно перейменували її на „Вищий Музичний Інститут ім. Миколи Лисенка“.

Микола Лисенко видобув українську пісню з народних витрів і підніс її до висот європейського мистецтва. Микола Лисенко давній український пієтизм до рідної пісні підніс до рівня культу, який по нинішній день є одним з найтривкіших цементів всеукраїнської національної єдності. І тому годі підходити до Миколи Лисенка з критерієм нинішніх музичних напрямів — так само як годі підходити з критеріями актуальних літературних течій і правил поезії до Шевченкового „Заповіту“ чи Франкового „Мойсея“.

Фахову статтю-файлетон про творчість Лисенка помістимо в одному з найближчих чисел „Діла“.

Що діється з музичною творчістю в Світах?

Таке питання чуємо часто в музичних колах у різних краях і містах; таке питання ставлять собі й ці, що цікавляться музикою та її станом на Сході й Заході, на Полудні й Півночі, кимсь ті, що слідкують за життям і його проявами в СРСР — наскільки це можливо, беручи під увагу китайський мур, який відгороджує країну від решти світа.

Якщо йде про виконавчу діяльність совітської музики, то вона стоїть незвичайно високо: доказом цього Шопенівські конкурси у Варшаві, на яких від літ перший ряд лавреатів творять більшовицькі піаністи, та два останні міжнародні конкурси для скрипачів (у Варшаві та Брюсселі), де перші нагороди знову здобули скрипачі із Світів. Але коли приглянемося ближче творчій, то про неї — глухо в Європі. Творчість совітських композиторів не відрізняється від сучасного музичного світового життя майже ніякої ролі. Це факт, і його не можуть пригнати чи замовчати спеці від більшовицької пропаганди закордоном. Не можна припустити, що може там, у Світах, існують якісь музичні архівари, яких на Заході не знають. Хоч як замикається совітська держава від усього буржуазного Заходу, то все-ж вона тут експортує все, що тільки цей Захід може вживати — почавши від консерв, скінчивши на літературних творах. Отже нема сумніву, що зобри, вартісні чи хочби тільки цікаві музичні твори Світів не завагались би вивезти й показати в Європі — як і нема сумніву, що колись такі твори були, ними подікались би навіть в Італії чи Німеччині.

Перед кількома роками у більшовицькій державі, у Ленінграді, дозрівав композитор, якого іменем Світів радо пописувалися перед закордоном і який заповідався як першорядна величина. Це Дмитро Шостакович. Останній його твір, про який доходили не тільки чутки й „дої“ сторони, але який пробився в Європу й Америку (дарма що він не найшов такого загального успіху, як можна було сподіватися), це була опера „Леді Макбет мценського уєзла“. Шостакович, у цьому творі куди „правіший“, як і своїх попередніх, послуговується стилем і музичною мовою загально відомого європейського модернізму, — так само як це роблять композитори в Англії, на Мадарщині чи російське емігранти. Якогось нового, своєрідного „драматизму“ стилю чи навіть такого підходу у нього даремне шукати. Те саме можна сказати і про Держинського, якого опера „Золотий Дощ“ була в останньому часі репрезентативним оперним совітським твором. Переказуючи її валибуємо все відоме нам з десяти років дозрілих сучасних європейських творів з тієї тільки різницею, що Держинський все-ж сподіється бути простим і зрозумілим і що в

нього куди бідніша творча інвенція, як у десятка європейського композиторського доросту. Про Шостаковича знаємо, що від року він уже в неласці і проголошений „буржуазним“ композитором; Держинського чекає мабуть це саме як не нині, то завтра.

Де-ж совітські композитори? Чи радше: чому їх нема? Відповіді на це питання мусимо, очевидно, шукати глибше: в загальних, загальних гаслах і основах, яким підлягає вся творчість в Світах. Вона, як відомо, мусить там піддаватися суспільним, політичним і пропагандним цілям: а все це є саме найбільшою гальмою і перешкодою в розвитку композиторів, що живуть у межах Сов. Союзу та їх музики. Світські композитори мусять писати „розуміло“, для широких мас, а це згори рішче про тему, її переведення та її виразові засоби. Від них вимагають таких тем, які з мистецтвом звуку нічого спільного не мають; при уживанні живого слова (опери, пісні, кору) вони мусять послуговуватися лібреттами чи текстами, які через свою тематику, через певну недостатку хочби найменших поетичних, літературних чи драматичних моментів, не можуть надати інвенції композитора до нічого путнього. Внаслідок маємо безліч „творів“ про комбайни, трактори, п'ятирітку, червону революцію — і серед цієї макулатури нема нічого, що не тільки було би якимсь здобутком для загальної музичної культури, але що бодай вважувало би на успішність праці чи талант совітських композиторів.

Все це дуже сумне тому, що в межах Світського Союзу живуть наші, українські, композитори. Загальна „лінія“ музичного фронту торкається теж їх — і наслідки цього надто наглядні. Коли виприкідали 20-их літ ми знаходили в їх творчості симфонії (Ревуцький, Лятошинський, Белза, Костенко), більші оркестрові чи камеральні твори, врешті й цінні для нашої літератури дрібні твори як пісні, малі фортепіанові форми і т. і. — то переглядаючи каталоги музичних видавництва Сов. України за останніх п'ять років, не находимо в них буквально нічого нічого нового, крім декількох народних пісень, пісень про париську комуни, комбайни, полігаторжан та отаханівських ударників.

Творче мистецтво, звязане політикою і партійними доктринами є скочене і згори засуджене на загибь; найкращим доказом цього — Світи і Німеччина. Дві держави із зовсім протилежними політичними цілями, зближались до себе в одному: впритукуючи творчість у політику, вони підняли її крила: позбавивши свободи творчого духа, вони відібрали йому всю його силу.

Фернандо Авторі — співак і маляр.

На днях помер у Флоренції один з найвідоміших італійських співаків, басіст Фернандо Авторі. Та не тільки в музичному світі щезав він по собі глибокий жаль і якнайбільше пам'ять, але й поміж малярами та живо-

писцями. Бо Фернандо Авторі був не тільки знаменитим співаком, але й незрівняним карикатуристом і в цій діяльності не менше діяльний, як у першій. Про нього можна було сказати, що був він найкращим співаком поміж маля-

У СЕ ДЛ ДІТЕНІ
нововідкритий магазин вибагдової дитячої моди
„ПАЛАТА ДИТИНИ“ 9-10
Львів, Путовського 1 (нах Шпирхера)

рами і найкращим малярем поміж співаками... Він оповідав про себе, що до малювання „тягнуло“ його від наймолодших літ у такій самій мірі, як і до музики — дарма що приєднать рисувати карикатури своїх ближніх коштувало його чимало: його мало що не виключили з гімназії за карикатуру професора та директора. Коли він рішився стати співаком і дебютував у Неаполі, тоді одночасно на малярській виставі у Тревізо виставляли вперше його олійні образи.

Авторі — співак звернувся на себе незабаром увагу і його ангажували до славної опери „Ля Скала“ в Мілані. Тут був Тосканіні, геніальний диригент, директором і несподіваним володарем. І ось, коли Авторі вперше виступив у Скалі в партії Дон Базіліо (в опері „Севільський цирюльник“) — яка доречі була до кінця життя його пописовою — по виставі візвали його до канцелярії строгого маєстра. Авторі був певний, що Тосканіні його зганьбить за надто реалістичну передачу партії Дон Базіліо — і він уже приготувався на найгірше. Як було його здивування і його радість, коли великий Тосканіні обсилав його самими компліментами, б'ював його і запропонував те, що вважали найбільшою честю: перейти з молодим співаком від цієї днини на „ти“...

В цьому самому часі в Мілані жив Беніто Мусоліні, як головний редактор „Попольо д'Італія“. Він був частим гостем в опері і гарним прихильником її першого баса. Підчас відвідин Авторі у Мусоліні, співак показав йому свою теку карикатур — а редактор Мусоліні, не довго думаючи, заангажував співака-майлера на постійного політичного карикатуриста свого щоденника. На цьому становищі працював Авторі — рівноправно з працею в опері — декілька літ. Коли після довшого часу обставини змінилися і з головного редактора Мусоліні став диктатором держави, а Авторі — співаком світової слави, оба колишні „товариші праці“ знову зустрілися: Мусоліні запросив співака до себе, а цей негайно використав нагоду, зробивши з „дуже“ карикатуру. Вона й досі висить у кабінеті Мусоліні — як єдина картина в його кімнаті.

Фернандо Авторі, якого кар'єра славного співака кидала в різні сторони світа, не зачек бував ніякої нагоди, щоб доповнювати свою теку карикатур усім цікавим матеріалом. У ній можна зустріти коронованих та некоронованих володарів Європи та Америки, великих політиків, артистів, учених, філантропів — словом „усіх“. Як оповідав Авторі, всі „жертви“ його олівця щиро сміялись із своїх карикатур і ніхто на нього не образився. А коли себелюбство когось і вразило Авторі-карикатуриста, то Авторі-співак напевне вмів усе якнайкраще загладити.

ЗА НИЗЬКО.

Великий диригент і піаніст Ганс фон Більов був відомий не тільки з гостроти свого язика, але й з „галантиності“ супроти дами. Про це мала нагоду перекоонатися дуже відома співачка Малінгер, яка мала виступити в Берліні як солістка у симфонічному концерті, диригованим Більовим. Підчас проби вона постійно співала на піа тому за низько; Більов кількакратно переривав пробу, але все прикидався, буцімто в оркестрі грають фальшиво — самий співак і не кажучи ні слова. А вона чи не розуміла, чи не хотіла розуміти натяків — далі співала фальшиво. Врешті Більов звертається до неї якнайчестіше: „Ласкава Пані, чи Ви були б так добрі піддати нам справжнє, правдиве й чисте „а“? Я диригую постійно „а“, а моя оркестра постійно грає „б“.

БЕТГОВЕН ПРИ ТЕЛЕФОНІ.

Великий композитор Макс Петер диригував раз в Альтошій концертном, в якому соліст-скрипка виконував Беттговена скрипковий концерт. В цьому творі цей соліст грає дозку каденціо — на думку одного „строгого“ рецензента зупинився на думку та куду. Він не загавляв висловити своє невдоволення у рецензії: „На мій Петер дозвільте до цього, щоб соліст у його концерті виконав у творі Беттговена таку безвартісну каденцію, очевидно „ласної роботи“! Прочитавши рецензію, Петер не довго думаючи піднімає до телефону і покликає на задання рецензентом. „Тут говорять Лідері Беттговена“ предстварює він. „Я хочу вам лише сказати, що каденціо, яку виконував ятоса в концерті, написав я сам!“

Музична сторінка.

МИКОЛА ЛИСЕНКО.

Коли віддаємо ці слова до друку — в дні 22. жовтня — минає 25 літ від смерті Миколи Лисенка — великого українського композитора, великого українського громадянина і патріота, 25 літ тому помер Микола Лисенко у 70. році життя, залишаючи по собі величезну спадщину музичного збирача, видавця, композитора та музичного педагога, 280 народних солов'ячих пісень з фортепіановим достроєм, коло 120 хороших пісень, кілька збірок обрядових пісень, яких 80 солов'ячих і хороших пісень власної композиції до слів безсмертного „Кобзаря“, з того кілька великих кантат, яких 30 хороших і солов'ячих творів до слів І. Франка, твори на фортепіано, скрипки, оркестру, — врешті опери і оперети такої безсмертної вартості, як „На талі Полтавці“, „Рідна Ніч“ чи „Тарас Бульба“. Поруч із тим опери й оперети для дітей, далі оснування музично-драматичної школи у Києві, яку сам аразково провадив та яку довів до такого блискучого стану, що в перших декількох років її діяльності нехайно перейменували її на „Вищий Музичний Інститут ім. Миколи Лисенка“.

Микола Лисенко видобув українську пісню з народних петрів і підніс її до висот європейського мистецтва. Микола Лисенко давній український пієтизм до рідної пісні підніс до рівня культу, який по нинішній день є одним з найтвіркіших цементів всеукраїнської національної згуртованості. І тому годі підходити до Миколи Лисенка з критерієм нинішніх музичних напрямків — так само як годі підходити з критеріями актуальних літературних течій і правил поезії до Шевченкового „Заповіту“ чи Франкового „Мойсея“.

Фахову статтю-фелетон про творчість Лисенка помістимо в одному з найближчих чисел „Діла“.

Що діється з музичною творчістю в Світах?

Таке питання чуємо часто в музичних колах у різних краях і містах; таке питання ставлять собі й ці, що цікавляться музикою та її станом на Сході й Заході, на Полудні й Півночі, навіть ті, що сліdkують за життям і його проявами в СССР — наскільки це можливо, беручи під увагу китайський мур, який відгороджує країну від решти світа.

Якщо йде про виконавчу діяльність совітської музики, то вона стоїть незвичайно високо: доказом цього Шопенівські конкурси у Варшаві, на яких від літ перших ряд лауреатів творять більшовицькі діячів, та два останні міжнародні конкурси для скрипачів (у Варшаві та Брюсселі), де перші нагороди знову здобули скрипачі із Світів. Але коли приглянемося дахній творчій, то про неї — глухо в Європі. Творчість совітських композиторів не відгріває в сучасному музичному світовому житті майже ніякої ролі. Це факт, і його не можуть схити чи замазати спеці від більшовицької пропаганди закордоном. Не можна припустити, що може там, у Світах, існують якісь музичні архітектони, яких на Заході не знають. Хоч як замикатиметься совітська держава від цього буржуазного Заходу, то все-ж вона тут експортує все, що тільки цей Захід може схитати — почавши від консерв, скінчивши на літературних творах. Отже нема сумніву, що добрі, вартісні чи хочби тільки цікаві музичні твори Світи не завагались би вивезти й помазати в Європі — як і нема сумніву, що колись такі твори були, ними поцікавилися би навіть в Італії чи Німеччині.

Перед кількома роками у більшовицькій державі, у Ленінграді, дозрівав композитор, якого іменем Світи радо пописувалися перед закордоном і який заповідався як першорядна музична. Це Дмитро Шостакович. Останній його твір, про який доходили не тільки чутки й „дої“ сторони, але який пробився в Європу й Америку (дарма що він не найшов такого загального успіху, як можна було сподіватися), це була опера „Леді Макбет мценського уезда“. Шостакович, у цьому творі куди „правіший“, як і своїх попередніх, послуговується стилем і музичною мовою загально відомого європейського модернізму, — так само як це роблять композитори в Англії, на Мадярщині чи російській емігранті. Якогось нового, своєрідного „драматизма“ стилю чи навіть такого підходу у нього дивниме шукати. Те саме можна сказати і про Дзержинського, якого опера „Лихий Дон“ була в останньому часі репрезентативним оперовим совітським твором. Переглядаючи її надібуємо все відоме нам з десятих років сучасних європейських творів з тим тільки різницею, що Дзержинський все-ж старався бути простим і зрозумілим і що в

нього куди бідніша творча інвенція, як у десятка європейського композиторського покоління. Про Шостаковича знаємо, що від року він уже в неласці і проголошений „буржуазним“ композитором; Дзержинського чекає мабуть те саме як не нині, то завтра.

Де-ж совітські композитори? Чи радше: чому їх нема? Відповіді на це питання мусимо, очевидно, шукати глибше: в загальних, засадничих гаслах і основах, яким підлягає вся творчість в Світах. Вона, як відомо, мусить там піддаватися суспільним, політичним і пропагандним цілям: а все це є саме найбільшою гальмою і перешкодою в розвитку композиторів, що живуть у межах Сов. Союзу та їх музики. Світські композитори мусять писати „розуміло“, для широких мас, а це згори рішав про тему, її переведення та її виразові засоби. Від них вимагають таких тем, які в мистецтвом звуку нічого спільного не мають; при уживанні живого слова (опери, пісні, хору) вони мусять послуговуватися лібреттами чи текстами, які через свою тематику, через певну недостачу хочби найменших поетичних, літературних чи драматичних моментів, не можуть надхнути інвенцію композитора до нічого путнього. Внаслідку маємо безліч „творів“ про комбайни, трактори, п'ятилітку, червону революцію — і серед цієї макулатури нема нічого, що не тільки було би якимсь здобутком для загальної музичної культури, але що бодай вказувало би на успішність пошуків чи талант совітських композиторів.

Все це дуже сумне тому, що в межах Світського Союзу живуть наші, українські, композитори. Загальна „лінія“ музичного фронту торкається теж їх — і наслідки цього надто наглядні. Коли наприкінці 20-их літ ми знаходили в їх творчості симфонії (Ревуцький, Лятошинський, Белза, Костенко), більші оркестрові чи камеральні твори, врешті й цілі для нашої літератури дрібні твори як пісні, малі фортепіанові форми і т. і. — то переглядаючи каталоги музичних видавництв Сов. України за останніх п'ять років, не знаходимо в них буквально нічого нового, крім декількох народних пісень, пісень про париську комуни, комбайни, полігаторжан та стханівських ударників.

Творче мистецтво, зв'язане політикою і партійними доктринами є сквинне і згори засуджене на загибель; найкращим доказом цього — Світи і Німеччина. Дві держави із зовсім протилежними політичними цілями, зблизилися до себе в одному: врятувавши творчість у політику, вони підняли її крила; позбавивши свободи творчого духа, вони відібрали йому всю його силу.

Фернандо Авторі — співак і маляр.

На днях помер у Флоренції один з найкращих італійських співаків, басист Фернандо Авторі. Та не тільки в музичному світі велика втрата, але й в мистецтві. Він по собі глибокий жаль і якась скорбота, але й поміж малярами та жуп-

ністами. Бо Фернандо Авторі був не тільки знаменитим співаком, але й незрівняним карикатуристом і в цій діяльності не менше діяльний, як у першій. Про нього можна було сказати, що був він найкращим співаком поміж маля-

У СЕ ДЛ ДІТЕНІ!
нововідкритий магазин вибаченої дитячої моди
„ПАЛАТА ДИТИНИ“ 9-10
Львів, Рутівського 1 (понад Шерехера)

рами і найкращим маляром поміж співаками... Він оповідав про себе, що до малярства „тягнуло“ його від наймолодших літ у такій самій мірі, як і до музики — дарма що приналежність рисувати карикатури своїх ближніх коштувала йому чимало: його мало що не виключили з гімназії за карикатуру професора та директора. Коли він рішився стати співаком і дебютував у Неаполі, тоді одночасно на малярській виставі у Тревізо виставляли вперше його олійні картини.

Авторі — співак звернувся на себе незабаром увагу і його ангажували до славної опери „Діа Скалі“ в Мілані. Тут був Тосканіні, геніальний диригент, директором і неподільним володарем. І ось, коли Авторі вперше виступив у Скалі в партії Дон Базилю (в опері „Севільський цирюльник“) — яка дореч була до кінця життя його пописовою — по виставі зізнався йому до канцелярії строгого маистра. Авторі був певний, що Тосканіні його агасить за надто реалістичну передачу партії Дон Базилю — і він уже приготувався на найгірше. Яке було його здивування і його радість, коли великий Тосканіні обрисав його самими компліментами, обняв його і запропонував те, що вважали найбільшою честю: перейти з молодим співаком від цієї дитини на „ти“...

В цьому самому часі в Мілані жив Беніто Мусоліні, як головний редактор „Попольо д'Італія“. Він був частим гостем в опері і гарним прихильником її першого баса. Підчас відвідин Авторі у Мусоліні, співак показав йому свою теку карикатур — а редактор Мусоліні, не довго думаючи, заангажував співака-майлера на постійного політичного карикатуриста свого щоденника. На цьому становищі працював Авторі — рівнорядно з працею в опері — декілька літ. Коли після довгого часу обставини змінилися і з головного редактора Мусоліні став диктатором держави, а Авторі — співаком світової слави, оба колишні „товариші праці“ знову зустрілися: Мусоліні запросив співака до себе, а цей негайно використав нагоду, зробивши з „лучче“ карикатуру. Вона й досі висить у кабінеті Мусоліні — як єдина картина в його кімнаті.

Фернандо Авторі, якого кар'єра славного співака кидала в різні сторони світа, не замахував ніякої нагоди, щоб доповнювати свою теку карикатур усім цікавим матеріалом. У нього можна зустріти коронованих та некоронованих володарів Європи та Америки, великих політиків, артистів, учених, фінансистів — словом „усіх“. Як оповідав Авторі, всі „жертви“ його олівця широко сміялись із своїх карикатур і ніхто на нього не образився. А коли себелюбство когось і вразило Авторі-карикатуриста, то Авторі-співак напевне зміг усе якнайкраще загладити.

ЗА НИЗЬКО.

Великий диригент і піаніст Ганс фон Більов був відомий не тільки з гостроти свого язика, але й з „галантиності“ супроти дами. Про це мала нагоду переконатися дуже відома співачка Мазінгер, яка мала виступити в Берліні як солістка у симфонічному концерті, диригованим Більовим. Підчас проби вона постійно спінала на піс тону за низько; Більов кімнатно переривав пробу, але все прикидався, буцімто в оркестрі грають фальшиво — самий співак і не кажучи ні слова. А вона чи не розуміла, чи не хотіла розуміти натяків — далі спінала фальшиво. Врешті Більов звертається до неї якнайчестіше: „Дякава Пані, чи Ви були б так добрі піддати нам справжнє, правдиве й чисте „а“? Я диригую постійно „а“, а моя оркестра постійно грає „б“.“

БЕТГОВЕН ПРИ ТЕЛЕФОНІ.

Великий композитор Микола Петер диригував раз в Альтоні концертом, в якому басист-середняк виконував Бетговена експрессивний концерт. В цьому творі цей соліст грав довгу каденцію — на думку одного „отрого“ рецензента куди на довгу та гуду. Він не завагає висловити своє незадоволення у рецензії: „На мій Петер доуважить до цього, щоб соліст у його концерті виконав у творі Бетговена таку безвартісну каденцію, очевидно „далої роботи“! Прочитаючи рецензію, Петер не довго думаючи підійшов до телефону і покликав ж агідним рецензентом. „Тут говорять дивних Бетговен“ предостерегає він. „Я хотів вам лише сказати, що каденцію, яку виконував якийсь в концерті, написав я сам!“

Модерні українські радіоприймачі „E-comp“

для вибраних слухачів на сезон 1938 —
вже повийшли і можна дістати у фірмі

„E-comp“

Львів, ул. Сикстуська ч. 29.

Проспекти і цінники даром.

ГОЛОВНІ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІР-
МАХ, ЯКІ ОГолошуються в нашому ча-
сописі та ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА
ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА,
що всім оповістки про загальні збори, концер-
ти, відчити, товариські сходини, помертві згад-
ки та вістки особистого характеру міститимемо
тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— Ощадні господині роблять на зиму запаси
високоякісного меду, овочів, грибів у Коопера-
тиві „Ріа“, Львів, вул. Руська 20, тел. 279-45. При
гуртовій купні доставка до дому. 1881 3—5

— „Хром“, Львів, вул. Руська 20, телефон
271-83 поручає по найдешевших цінах футра
жіночі і чоловічі та всього роду футра шкір-
ки, як також перефасонує і переробляє ужи-
вані футра за найновішими моделями. —?

Чай Прівес

Сильно запашний.
Дуже вишуканий.

ПІД ГАРАНТІЄЮ
ПРИРОДНИЙ
НЕ ПЕРФУМОВАНИЙ

Зав. озеронад

— Знання зі солідності кравецька робітника
мужеских одягів М. Вілюс, Львів, Домінікан-
ська 4, 1, п. тел. 234-56. На складі власні мате-
ріали до вибору. Ціни приступні. 1931 1—35

— Ви певно цікавитесь розвитком українського
спортивного руху? Чи передплатили Ви вже єди-
ний український спортивний тижневик „ЗМАГ“? З
високим рівнем, всестороннім змістом та виховне
значення напевно переконають Вас про його по-
требу. Передплата чвертьрічна всього 2 зол.
Адреса адмін.: Львів, Ринок 10, II, пов. Тел.
229-41. Жадайте ознакових чисел!

— Богослуження за полеглих воїнів. Церковні
братства при храмі Преображення Св. Спаса
у Львові подають до відома громадянства міста
Львова, що в неділю 31. жовтня ц. р. в год. 18.
відправиться в той же церкві заупокійне Богослу-
ження за полеглих воїнів, а дня 1. листопада
(понеділок) в годині 9. торжественна співана
Соборна Служба Божа в наміренні Українського
Народу. Церковні братства храму Св. Спаса за-
прошують всі українські товариства і громади-
ства взяти корпоративну участь у згаданих бо-
гослуженнях.

— Ширші сходини в Мишанському Брацтві
у Львові відбудуться в неділю, 24. п. м. в год.
10. рано в домішній при вул. Руській ч. 3. 1. пов.
і таким порядком: 1) реферат п. Ілії Яремич:
„Як вести підприємство“; 2) д-р Степан Біляк:
„Проект нового закону про ремесло і цехи“; 3)
Актуальні. Пригадується, що кожної неділі в год.
8-й вечір відбуваються для членів і їх родин
відпочинок і реферати на актуальні теми та чайний
вечір.

— Український Театр „Цвіркун“ у Львові.
Всім тим, що тужать за українським театром у
Львові, подіємо до відома, що від половини ли-
стопада ц. р. починатимуться в Львові театри
„Цвіркун“ під управою п. П. Сороки з Остої.
Залузького.

— Повторення концерту для шкільної молоді
і старшого громадянства, влаштованого з наго-
ди відслонення пам'ятника в 25-ліття смерті про-
фесора Ф. В. Матюка в Керолі, відбудуться 24.
жовтня ц. р. в год. 19. в залі Мун. Театру.
Ім. М. Лесюка при вул. Шашкевича ч. 5. III
поверх. Програму концерту виконуватимуть: муж.

хор „Сурма“ під управою дир. Пешкевича, со-
ліст Ю. Шухвич і д-р Б. Кварна. Вступ за про-
грамками.

— Курс аматорської фотографії улаштує
Українське Фотографічне Товариство у Львові,
вул. Шашкевича 5. Курс триватиме від 15. ли-
стопада до 15. грудня і обіймає всі ділянки те-
оретичної та практичної фотографії. Інформації
та оголошення в четверги і суботи в домішній Т-ва
від год. 18—20.

— Бурхлива інвагуація академічного року у
львівському університеті відбулася 22. ц. м. Пі-
сля богослуження в польській катедрі ректор
проф. Кульчицький виступив промовою, в якій
подав теж звіт з діяльності університету за ми-
нулий рік. Із звіту довідуюсь м. ін, що в ми-
нулім академічному році львівський університет
мав 5289 студентів, з того 3819 чоловіків і 1444
жінок, 3780 римокат., 682 греко-кат., 679 жи-
дів, 66 євангеліків, 62 православних і 18 інших.
Зложено 7.000 іспитів, призначено кількості ма-
гістерських і 51 докторських дипломів. Інвагу-
рація скінчилася демонстрацією єврейської моло-
ді, яка кинула з галерії більшу кількість лєт-
чок з домаганням завести лавкову систему для
жидів та погрозами під адресою ректора. Даль-
ше демонстранти відспівали національний та ор-
ганізаційний гимн і станувши у дверях з анти-
женими по фашистським рукам, не хотіли ви-
пустити із салі сенату. Крім того на коридорі
кричали „Геть з ректором“, „Хай живе кс. Сапе-
га“, „Хай живе інж. Добощинський“. Одночасно
академічна сторожа при дверях здержувала сту-
дентів, наказуючи їм йти на віче у справах окре-
мих лавок для жидів.

— За права адвокатських апікантів. У днях
31. жовтня і 1. листопада ц. р. відбудуться у
Львові загальні збори делегатів адвокатських
апікантів з цілої Польщі. З цієї нагоди органі-
зація адвокатських апікантів у Львові видала
велику відову про неможливо важке положення
адвокатури і спеціально адвокатських апікан-
тів. Головною причиною цього катастрофічно-
го положення адвокатури є нові закони, що
страшенно обмежили права адвокатів. Тепер
новий проект закону про устрій адвокатури ще да-
лі передбачує обмеження прав адвокатури і за-
микає взагалі доступ до адвокатури молодим
правникам. Тому адвокатські апіканти повинні
рішуче виступити проти цього законопроекту,
що перекидає весь тягар кризи в адвокатурі на
молоде покоління правників.

— Хто виграв на лотерії? В минулому тиж-
невій Класової Лотерії впади м. ін, такі більші
вигри: 5.000 зол. на ч. 37756; 2.000 зол. на ч.
25262, 787; 1.000 зол. на ч. 6923, 49046, 52578,
11312, 131156, 187127, 189009; 500 зол. на ч.:
14189, 82867, 83260, 141443, 159983; 400 зол. на
ч. 32987, 49997, 73280, 95258, 105082, 161896,
200 зол. на ч. 39528, 68306, 79118, 80772, 88616,
106066, 109057, 112530, 173360, 177604, 179380.

— „По руску не пиймемо“. Дня 22. ц. м. ви-
слала з служби до IV. діляничного уряду
(Личаків) з картками оголошення на побут і з
мельдунковою книжкою. Картки оголошення на
побут і мельдункова книжка випущені старанно
і читаним письмом в українській мові. Пан уря-
довець взяв до рук книжку з мельдунками, але
як тільки побачив українське письмо, відкинув
сердито книжку і піднесеним голосом заявив:
„По руску не пиймемо, апіканти по польську“.
Правесла служниця книжку й картки. Я запиту-
вав у мельдункової книжки, що „по руску не
пиймемо“ і думаю, що як власник хати я мав
свій обов'язок. Щазний той пан урядовець!

Коли я ходив з мельдунками, прийняв і „по рус-
ку“ від жінки ждав, щоб бодай одна картка
була написана польською мовою, друга могла
бути в українській мові, а від служниці взагалі
не прийняв. Чи полагодили справи в IV. діля-
ничнім уряді залежить від цього, хто прихо-
дить? Чи може урядовець вичина тимчасом кра-
ще законні приписи і — лансують? І. Мороз,
вул. Генігта 20.

— Надійна молодь. Перед окружним судом
у Львові відповідали польські студенти політех-
ніки й університету: Густав Косовський, Роберт
Штекер, Ст. Стадник, А. Домагальський і Т.
Кошуба під закидами, що 9. травня ц. р. аванту-
рувалися вечором по місті, біли склепові шибі,
а коли стрінулися з поліціантами, зневажили їх
чинно та словно, пробуючи їх розбійти. Розпра-
ву відложено, бо годі було доставити на розпра-
ву Штекера і Кошубу, яких свого часу арешту-
вали у зв'язку із спроневеренням 5.000 зол. на
шкоду студентської кухні Братньої Помочі.

— Червонка шириться пошесно в чортківсько-
му повіті. В самому Чорткові появилася скажені-
сть, що покусали багато прохожих.

— Львівська хроніка. До головного шпиталю
привезли в безнадійному стані 18-літнього Йо-
сифа Хизана, що в мешканні при вул. Лешин-
ського впакував собі дві револьверові кулі в
груди. — На вул. Хоружини напали вечором на
городського суддю д-ра Володимира Сілецького
кілька хуліганів і тяжко його побили.

— Крива хроніка. В Гордіні пов. Самбір
отроївся оцтовим есенцією 70-літній Андрій Ко-
лодій з Бродницького повіту, огірче-
ний тим, що син, якому він записав свій маєток,
відмовив йому удержання. — Суд в Яслі засу-
див на 6 місяців в'язниці учня VII. кл. гімна. Ро-
мана Запшалу за те, що зневажив чинно профе-
сора Гаєвського, який дав йому залу поту в ма-
тематикі. — Львівський суд присягав засудив
Олексу Ількова з Острова на півтора року в'яз-
ниці та його брата Мирослава Ількова на 6 міся-
ців за те, що ограбили на дорозі Михайла Ме-
дведя.

Хто ще не знає? що
ПАПЕРЦІ І ТУЧКИ (повноватки)
„КАЛИНА“ найліпші

— Староста втік до Франції. Прокуратура
сознанського апеляційного суду видала наказ
осадити у в'язниці колишнього старосту з
Львова, Твардовського, засудженого на два
роки в'язниці. Коли поліція стала за ним шука-
ти, показалося, що він утік за границю. Твар-
довський укривається у Франції, куди втік че-
рез Чехословаччину і Швейцарію. За ним ви-
слані стелі листи.

— Відповідь проф. Пікарові. Наукова рада
першого польського стратосферного лету
заявила, що претензії проф. Пікара про вико-
ристання його планів організаторами балюно-
ного польського лету несправдані. Польський
балюн буде збудований на тих самих основах,
як усі дотеперішні стратостати і ріжнітське
тіжкі літнорани. Почуємо, що скаже на те
проф. Пікар.

— Редактор згинув у двобою. „Фельєтшер Бе-
обахтер“ повідомляє, що довголітній старо-
бітник цього часопису, Рольанд Штрувк, шеф
закордонного відділу, агітував у двобою. Коли
Штрувк осерився з манернім, залякуваним його
протиником і зневажив його та родину. Дабій
із протиником випад для нього трагічно.

— 33.000 релігійних громад у світській Росії.
На одній з останніх нарад безбожницьких сою-

Машини до писання
і вишивання в україн-
ській мові та польськ-
ою мовою.

Найвища якість!
Фабричний склад
випиши до писання, рахування і шити
ЮЛІАН ЛОМАГА
Львів, Велова 11. — Тел. 228-70.
Найбільший вибір складових частин.
Пряцітійна апаратура машин.

840

Модерні українські радіоприймачі „e-comp“

для вибагливих слухачів на сезон 1938 —
якщо пожелали і можна дістати у фірмі

„E-comp“

Львів, ул. Сикстуська ч. 29.

Проспекти і цінники даром.

КОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГолошуються в нашому часописі та просимо покликуватись на оголошення.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, помертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— Ощадні господині роблять на зimu запаси ансокожяного меду, овочів, грибів у Кооперативі „Ріа“, Львів, вул. Руська 20, тел. 279-45. При гуртовій купівлі доставка до дому. 1881 3—5

— „Хром“, Львів, вул. Руська 20., телефон 271-83 поручає по найдешевших цінах футра жіночі і чоловічі та всякого роду футряні шкірки, як також перефасонує і переробляє уживані футра за найновішими моделями. —?

Чай Прівес

Сильно запашний.
Дуже вишуканий.

ПІД ГАРАНТІЄЮ
ПРИРОДНИЙ
НЕ ПЕРФУМОВАНИЙ

— Знава зі солідності кравецька робітня мужеських одягів М. Білоус, Львів, Домініканська 4, л. п. тел. 234-56. На складі власні матеріали до вибору. Ціни приступні. 1931 1—35

— Ви певно цікавитесь розвитком українського спортивного руху? Чи передплачуєте Ви вже єдиний український спортивний тижневик „ЗМАГ“? Дископий рівень, всесторонній зміст та виконані значущі навіски переконують Вас про його погребу. Передплата чвертьрічна всього 2 зод. Адреса адмін.: Львів, Ринок 10, П. пов. Тел. 229-41. Жодяйте окладових чиста!

— Богослужіння за полеглих воєнців. Церковні братства при храмі Преображення Св. Спаса у Львові подають до відома громадянства міста Львова, що в неділю 31. жовтня ц. р. в год. 18. відправляється в тійже церкві заупокійне Богослужіння за полеглих воєнців, а дня 1. листопада (появділок) в годі 9. торжественна співана Соборна Служба Божа в наміренні Українського Народу. Церковні братства храму Св. Спаса запрошують всі українські товариства і громадянство взяти корисну участь у згаданих богослужіннях.

— Ширші сходини в Міщанському Брацтві у Львові відбудуться в неділю, 24. ц. м. в год. 10. рано в домі при вул. Руській ч. 3. І. пов. в такому порядку: 1) реферат п. Ізид Яремко: „Як вести підприємство“; 2) д-р Степан Біляк: „Проект нового закону про ремесло і цехи“; 3) Актуальні. Пригадується, що кожної неділі в год. 8-й вечір відбуваються для членів і їх родин відчити і реферати на актуальні теми та чайний вечір.

— Український Театр „Ціраун“ у Львові. Вам тим, що тужать за українським театром у Львові, подаємо до відома, що від половини листопада ц. р. починає грати у Львові театр „Ціраун“ під управою пп. П. Сороки й Остаї. Залушського.

— Повторення концерту для шкільної молоді і старшого громадянства, влаштованого з нагоди відзначення пам'ятки в 25-ліття смерті композитора Ф. В. Метелки в Карові, відбудеться 24. жовтня ц. р. в год. 10.30 у малій залі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5. III. програму концерту виконуватимуть: муз.

хор „Сурма“ під управою дир. Пашкевича, соліст Ю. Шухевич і д-р Б. Кудряк. Вступ за програмами.

— Курс аматорської фотографії улаштує Українське Фотографічне Товариство у Львові, вул. Шашкевича 5. Курс триватиме від 15. листопада до 15. грудня й обіймає всі ділянки теоретичної та практичної фотографії. Інформації та оголошення в четверги і суботи в домі Т-ва від год. 18—20.

— Бурхлива інавгурація академічного року у львівському університеті відбулася 22. ц. м. Після богослужіння в польській катедрі ректор проф. Кульчинський виголосив промову, в якій подав теж звіт з діяльності університету за минулий рік. Із звіту довідуюсь м. ін., що в минулі академічний рік львівський університет мав 5.289 студентів, а того 3.819 мужчин і 1.444 жінок, 3780 римокат., 682 грекокат., 679 жидів, 66 євангеліків, 62 православних і 18 інших. Зложено 7.000 іспитів, призначено кількох магистерських і 51 докторських дипломів. Інавгурація скінчилася демонстрацією єврейської молоді, яка кинула в галерії більшу кількість лєтучок з домаганням завести лавкову систему для жидів та погрозами під адресою ректора. Далше демонстранти відспівали національний та організаційний гимн і ставучи у дверях з витягнутими до фашистських руками, не хотіли випустити із салі сенату. Крім того на коридорі кричали „Геть з ректором“, „Хай живе кс. Сапєга“, „Хай живе інж. Добошинський“. Одночасно академічна сторожа при дверях адержувала студентів, наказуючи їм йти на віче у справах окремих лавок для жидів.

— За права адвокатських апікантів. У днях 31. жовтня і 1. листопада ц. р. відбудеться у Львові загальний зїзд делегатів адвокатських апікантів з цілої Польщі. З цієї нагоди організація адвокатських апікантів у Львові видала велику відову про неможовно важке положення адвокатури і спеціальних адвокатських апікантів. Головною причиною цього катастрофічного положення адвокатури є нові закони, що страшенно обмежили права адвокатів. Тепер новий проект закону про устрій адвокатури ще далі передбачує обмеження прав адвокатури і замиканє взагалі доступ до адвокатури молодим правникам. Тому адвокатські апіканти повинні рішуче виступити проти цього законопроект, що перекидає весь тягар кривд в адвокатурі на молоде покоління правників.

— Хто виграв на лєтєрії? В вивісних тєжєніях Клясової Лєтєрії впади м. ін. такі більші вигри: 5.000 зод. на ч. 37756; 2.000 зод. на ч. 25262, 787; 1.000 зод. на ч. 6923, 40046, 52578, 11312, 131156, 187127, 189069; 500 зод. на ч. 14189, 82867, 83260, 141443, 159983; 400 зод. на ч. 32987, 49997, 73280, 95258, 105082, 161896, 200 зод. на ч. 39528, 68306, 79118, 80772, 88616, 106066, 109057, 112530, 173360, 177604, 179380.

— „По руску не пишіймєс“. Дня 22. ц. м. писав я служницю до IV. дїльницього уряду (Лєвєків) з картками зголошення на побут і з мєльдунокєво книжкою. Картки зголошення на побут і мєльдунокєва книжка виповніли старанно і читним писанєм в українській мові. Пан урядовєць вєд до рук книжку з мєльдунками, але як тільки побачив українське писанє, відкинув сердито книжку і піднесеним голосом заявив: „По руску не пишіймєс, виповніть по польську“. Принєсла служниця книжку й картки. Я злєтєував у мєльдунокєвій книжці, що „по руску не пишіймєс“ і думаю, що як власник хати в акконєв салі обєвєжє. Цікавий той пан урядовєць!

Коли я ходив з мєльдунками, прийняв і „по руску“ від жінки жадав, щоб бодяй одна картка була написана польською мовою, друга могла бути в українській мові, а від служниці взагалі не прийняв. Чи полагодились справи в IV. дїльницьом уряді злєжєть від цього, хто прийде? Чи може урядовєць вичина тимчасом кращє законні приписи і — аанєсуєв? І. Морєв, вул. Гєнїґа 20.

— Надїйна молодь. Перед окремим судєєм у Львові відповідали польськє студєнти полїтєхнїкї й уївєрситєтї: Густав Косовський, Робєрт Штєкєр, Ст. Стєдїнєк, А. Домєгальський і Т. Кошєба під закладами, що 9. травня ц. р. аанєтуєвєли вєчєром по містї, билї салєповї шибї, а коли стрїнулися з полїцїєнтами, злєважєли їх чинно та словно, пробуючи їх розбєрєти. Розпраєвє відложєно, бо годї було доставити на розпраєву Штєкєра і Кошєбу, яких свого часу арєштуєвали у звязку із спрєвєвєрєнєм 5.000 зод. на шкєду студєнтськєї кухнї Братнєї Помєчї.

— Червїнка ширїтьєя пошєсно в чортєвськєму повїтї. В самєму Чортєкєві появивєлиєся скажєні пєси, що покусєли багєто прокожєкє.

— Львівськє хронїкє. До головногє шпїтєлю привєзли в бєзїздїйномє станї 18-лїтнєгє Йоєсїфа Хшєна, що в мєшкєннї при вул. Лєцнїє. сьмєгє впакуєвєвє собї двї рєвольєрєвї кулї в груди. — На вул. Хоружєнї напали вєчєром на горєдськє судєю д-ра Володїмїра Сїлєцькєгє вєсьє хуліганї і тєжєко його побїли.

— Красєвє хронїкє. В Гордїнї пов. Самбїр, отроїєвє октєвою єсєнцєю 70-лїтнїй Андрїй Ко. лєдїй з Броднїцї дрогєбїцькєгє повїту, огїрєчєний тим, що снї, якомє аїн записєвє свїй мєстєк, відмовнєвє йому удєржєннє. — Суд в Яєлї засудєвє на 6 мїсєцїєв євнїцї учнї VII. кл. гїмн. Ромєна Зєпшєлу за тє, що злєважєвє чинно профєсєра Гєвєськєгє, який дав йому алу ногу з мєтємєтєкє. — Львівськї суд присєгєлих засудєвє Олєксєу Ільковє з Острєва на пїєтєра року євнїцї та його брата Мїрослєва Ільковє на 6 мїсєцїєв за тє, що огрєбили на дорєзі Мїхєйла Мє. двєдє.

Хто ще не знає? що
ПАПЕРЦІ І ТУШКИ (повноватї)
„КАЛИНА“ найлїпшє

— Старєста втїк до Францїї. Прокурєтурєвє познєвськєгє апєлєцїєвськєгє суду вїдалєвє нєказ осєдїтї у євнїцїєвє коєшїньєгє старєсту з Дєвєдєвє, Тєвєрєвськєгє, засудєнєгє на двє роки євнїцїєвє. Коли полїцїєвє стєлє зє ним шукєти, показєлєсь, що лєг утїк зє грєнїцєю. Тєвєрєвськїєвє укрївєлєсьє у Францїї, кудї втїк чєрєз Чєхослєвєчїєвє і Швєйцєрїє. Зє ним вїсєлєвє стєжєні лєстїє.

— Відповідь проф. Пікарєвї. Науковє рєзєвєршє польськєгє стрєтєсфєрїєчєгє лєту заявїлє, що прєтєвєсї проф. Пікарєвє про вїкєрїєстєвнїєвє його плєннїєвє оргєнїзєтєорємєвє бєльєонєвєгє польськєгє лєту нєспрєвєдлїє. Польськїєвє бєльєон бєдє збудовєнїєвє на тїх самїх осєновєх, як уєї дєтєгєрїєшїєвє стрєтєстєстє і рєжїєнтськє тїлькї євнїрємє. Почуємо, що скажє на тє проф. Пікарєвє.

— Рєдєктєр згїнув у двєбєло. „Фєльєкшєр Бє. обєхтєр“ повїдомєлє, що довгєлїтнїєвє спрєбїтєнїєвє цього часєпїсєу, Рєлємєд Штєрєжєк, шєф зєкорєлєвськєгє вїдїєлу, згїнув у двєбєло. Коли Штєрєжєк зєрнїєвє з мєнєвєрїєвє, зєтєкєуєвєвє його прєстїєпнїєк і злєважєвєвє його тє рєдїєтєу. Двєбїєвє із прєстїєпнїєком вїпєлєвє для цього трєгїєчєю.

— 33.000 рєлїгїєвнїєх грємєдєвє у совїєтськїєвє Росїї. На одїєї з євєстєвнїєх нєчєрєвєвє бєзбєжїєвнїєчєкєвє соє-

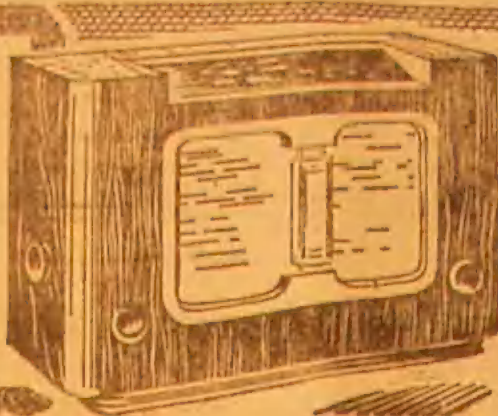
Машини до писання
книг і університетських
писемних та подорожних
звершень.

Найвища кїсть!
ФАБРИЧНИЙ СКЛАД
вашин до писання, рєзєвєрєвє і шїтєвє
ЮЛІАН ЛОМЄГЄ
Львів, Вєлєкєвє 11. — Тєл. 228-70.
Наєвїшнїєвє вїбєр салєдовнїєх чєстїєвє.
Прєстїєпнїєвєвєвєвє вїкєрєвєвє.

840

Супергетеродина з октодою. 7 обводів. 3 джести хвиць. Триохлового членив. Високохутанне автоматичне опімієне протизапіжкове урядженя. Однобарвна шклянна скла із рисками. Показчик за-світв. Постійна регуляція барви тону. Мереваний вилучник з регулятором сил голосу. Гнідачко для ад'єктера і долат-кового голосника. Передучник напруги мережі.

СУПЕРГЕТЕРОДИНА
ВИСОКОЇ КЛАСИ

Ціна готівкова зол. 340—
або при завадтку зол. 24—
на 15 рат — по зол. 24:10
місячно.

Дописи.

ЯРОСЛАВЩИНА.

На принають наших свят. У селі Коршани є філь-варок графині Замойської на присілку Бузовина. В тім фільварку працюють головню селяни гр.-вет. обрду і в цього села, і в сусіднього Микіша Нового. Завідатель цього фільварку Овчинков від довгого часу зарадив, що віллі від праці є лише свята рамо-вет. обрду; ін-ші свята він не признає та, що українці гр.-католики у свої свята працюють у полі, або як свої гроші мо-жуть давати заступників. Сьогоднішні алідні змуш-ють їх знайти у свої свята працювати, але ця доро-гою проють вони поміти. Чи це по християнськи і по валогішськи? І що на це скажуть інші чинники та гра-финя Замойська?

ЗБОРІВЩИНА.

„Щит спренижності“. В селі Варуді відбували-ся 28. 8. п. р. еходили члени „Сова“ і читальні „Про-світа“ у власній доміні. Оходили були привачені виравам, пробі національних танців, пробі хору з то-вариської гутірці. В тім самім часі полки робили на-баву в „Людів домі“ і рахували на те, що українці до них на зобаву повинні прийти, а тимчасом ніхто не прийшов, лише зійшлися до своєї читальні. Щоб в та-ким станом „зробити порядок“, жінка команданта по-стеруанку Шмайльова (полцій в селі тоді не було) і ще одна з комітету прийшли до читальні в ярком, що зба-ва відбувається без дозволу влади і зажадали ріш-уче, щоб присутні негайно розійшлися. Розуміється, такі „представники влади“ заперили в доміні. Од-наче донесли до староства пішло і на днях госпо-диню доми покарали староство гривною 5 зол. до ч. вярного оречення Н. К. 1009/37/8. Це такий „щит спрени-жності“.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ

О. ЛЕВИЦЬКА І СКА

у Львові, вул. Кордецького 15
Тел. 260-04. ПКО 503.881.

порукає власні вироби найкращої якості:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх
красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люко, а тубах у всіх
красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеру-
ючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біла помалюву
корону — ШВАРЦ до чофів — ВАСЕЛІНУ до
шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну
і білу — МУХОЛАПКИ.

КОМАРНЯНИЩИНА.

Відкриття садівничої вистави в Комарні. Для 26 IX. п. р. відбулося відкриття садівничої вистави в Комар-ні, організованої Філією „С. Г.“ в Рудках. В год. 2. попод. проф. М. Липинський, член Ради філії „С. Г.“ і голова садівничої секції при філії „С. Г.“, відкрив ви-ставку, витяючи членим вибраним гостям і членам та даючи присутнім короткий реферат про значіння і по-требу такої вистави, підтвершує, що на виставі є лише покла свята в Комарні і в найближчій околиці. На від-критті вистави налігав м. ін.: рудецький старооста п. Сарвелький, секретар Повит. Ради в Рудках п. Мала-чівський, управл. „Фредреум“ (городничого заваден-ня) в Баньковій Вишні, відпорушник Централі Т-ва „С.

Г.“ в Львові: ради. інж. Ю. Мудрак та інж. Давосер. Виття по селі проф. Липинського передала привітти від Централі „С. Г.“ інж. Давосер та від кооператив-дир. П. Іванів в Рудках, після чого гості та члени „С. Г.“ в числі до 200 осіб ушли при поновленні Кооператив-воло 80 родів свята: аблок, грушок, винограду, горі-хів та свята перетворі. Дуже численно був заступле-ний на виставі також наш рідний промисл. Вистави, яка тривала 3 дні (26, 27, і 28. IX.) у гарно прибраній селі Ужраїбалку, пройшла надзвичайно адетно. Ви-ставу оглянуло коло 1000 людей, у тім числі поль-ської та жидівської інтелігенції, яка в приємній ак-оказувалася про наш великі свята та про величезну по-требу будова фабрики святих перетворі.

Чому

ти це так терпеливо зносиш?

Адже ті нестерпні пострілові болі можуть уступити, коли заженеш аспіріну.

ASPIRINA

Випробований засіб проти болю, вироблений в краї. Дістанете у всіх аптеках.

Кооперативне свято в Монастирці. Для 10. п. р. відбулося кооперативне свято в Монастирці яке покла-лося Службою Волон, закінченою організацією на по-мирних членів місцевої кооперативи. Гарно подумавши відповіду до хвалки проповіді автогоспа о домі О. Качмар, який тож і довершив посвячення доміні ко-оперативи. Відбувся величний похід в деревні до ко-оперативи, в якому взяли членську участь зрештою міс-них громадян також селянство зі сусідніх громад: Мо-отів, Волопи (дрогобишський повіт), Санжуха, Ступиш та ін. Відтак у домі кооперативи відбулося складення і програму якої зайняли: вступне слово дир. П. Іванова в Рудках, привітти від філії „Просвіта“ і Районної Мо-ночарні в Комарні (передив м-р К. Контур), від філії „С. Г.“ — Антія Черани, від зорганізованого в дру-ках „С. Г.“ жіноцтва — М. Южичина, від святих і го-сподарських устанок села Мооти — А. Яликі та приві-тання привітти в Волопі і Санжухі. Поводом в програмі входили також: в гарно виголошені місцевими селяни-ми декламації та продукції ораторів в Комарні. Ве-точка програми були виконані бодогоспа та липиці в учасників свята гарно врання. Намагал свята за-дали добрі підготові і посоді викладо гарно.

Алькоголь і тютюн спивають умовий розвиток людини.

3 кіна.

Кіно „Европа“: „Гільтайська трійка“.

Ця польська комедія є свободанчо переріб-кою славних „Ліомпанів загубудіа“, що на ві-медних сценах і чужих дові роки пригнали жвавширшу масу публіки. Від часу, як шев-ський, столярський і крамешний челядник зро-блив із жерстету почали шукати на „вті“ : робіт-ку без праці, світ так змінився, що дорогами, я-кими вони мандрують їдуть вті. У цій комедії нафр, яка завітте у сні до трьох волоцюг Суде-вадіння як число вті подібного ними адень на дорозі. Ясно, що молоді гілтай у Варшаві му-стят пережити зовсім інші пригоди, ніж в опе-рети відеського автора. Багато комізму добу-ли автори нового тексту з поперекручуваннях „модних“ чужих слів, якими хоче почванитися крамешний панач із міліонами. У головних ро-лях Конрадт, Селівський і Воліський дають три приграти типів. Комедія — легка, весела, до-тема.

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ!

ДЛЯ ВСІХ НЕОБХІДНИЙ

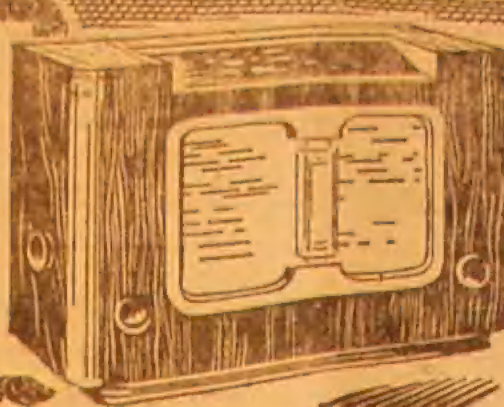
Календар „Криниця“ на рік 1938

ПРЕБАГАТА, ІЛЮСТРОВАНА НАСТІЛЬНА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ ЩОДЕННОЇ ІНФОРМАЦІЇ.

Крім частини статистичної, подає „КРИНИЦЯ“ найновіший огляд з усіх д ланок нашого життя і всесвітних політич-них подій. — „КРИНИЦЯ“ — це пров дник кожного українця в його професійній праці. — Замовляти в Адміністрації „Діла“ — Львів. Ринок ч. 10. II пом. і в усіх книгарнях.

Ціна всього зол. 1-50. повто 30 сот.

Супергетеродина з октодою, 7 обводів, з м'ягким хвилем. Трьохблочкове схаване високошвидкісне автоматичне опізнання протизапіжкового урядження. Однобарвна шклина скла із ризиками. Показчик за-світ. Постійна регуляція барви тону. Мережений вилучник з регулятором сил голосу. Гніздечко для адаптера і додаткового голосника. Перелучник напруги мережі.

СУПЕРГЕТЕРОДИНА
ВИСОКОЇ КЛАСИ

Ціна готівкова зол. 340.—
або при закладку зол. 24.—
на 15 рат — по зол. 24/10
місячно.

PHILIPS
Super 4-38.

Дописи.

ЯРОСЛАВЩИНА.

Не признають наших свят. У селі Корниці є фільварок графині Замойської на присілку Вузовина. Н. тім фільварку працюють головним селами гр.-кат. обряду і з цього села і з сусіднього Микіша Нового. Замідитель цього фільварку Сашко від довгого часу зарідає, що відпав від праці є лише свята рим.-кат. обряду; інших свят він не признає та, що українці гр.-католики у свої свята працюють у полі, або за свої гроші можуть давати заступників. Сьогоднішні свята змушують їх ваяти у свої свята працювати, але цю дорого просять вони помочи. Чи це по християнській і по католицькій і що на це скажуть вищі чинники та графиня Замойська?

ЗБОРІВЩИНА.

„Щит спренижистосці“. В селі Баруді відбувалися 28. 8. п. р. єходини членів „Совола“ і читальні „Прогреси“ у власній домівці. Єходини були присвячені вправам, пробі надзвичайних танців, пробі хору й товариській гутірці. В тім самім часі полики робили за-баву в „людовім домі“ і рахували на те, що українці до них на забаву повинні прийти, а тимчасом ніхто не прийшов, лише зійшлися до своєї читальні. Щоби в та-ким станом „зробити порядок“, жінка команданта по-стеруку Швайльова (посіли в селі тоді не було) і ще одна з комітету прийшли до читальні з вивом, що за-бава відбувається без дозволу влади і зажадали рішуче, щоби присутні негайно розійшлися. Розуміється, таких „представників влади“ випросили з домівки. Од-наче доведення до староства пішло і на днів госпо-диню дому покарало староство гривнем 5 зол. до ч. жироного оротення Н. К. 1009/87/8. Це такий „щит спренижистосці“.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ

О. ЛЕВИЦЬКА і Сьма
у Львові, вул. Кордецького .15
Тел. 260-04. ПКО 503.861.
поручає власні виробни найвищої якості:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх
красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх
красках
ПАСТУ до підлог „Французька маса“ (фротеру-
ючу і фарбуючу)
ВІСК до підлога — СИНКУ до біла помади
коронову — ШВАРЦ до чоїт — ВАСЕЛІНУ до
шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шияльську чорну
і білу — МУХОЛАПКИ.

КОМАРНАНЩИНА.

Відкриття сьадівничої вистави в Комарні. Для 26 IX. п. р. відбулося відкриття сьадівничої вистави в Комарні, організованої Філією „С. Г.“ в Рудках. В год. 2. вистав. проф. М. Ліпінський, член Ради Філії „С. Г.“ і голова сьадівничої секції при Філії „С. Г.“, відкрив виставу, виставляючи членство зібраних гоотей і членів та даючи присутнім короткий реферат про значіння і по-требу такої вистави, підкреслюючи, що на виставі є лише кілька овочів з Кофари і з найближчої околиці. На від-критті вистави виступав м. ін.: рудецький старооста п. Сарнецький, секретар Повіт. Ради в Рудках п. Ма-чинецький, управ. „Фредреум“ (городничого заведе-ня) з Воліської Висли, відпоручники Централі Т-ва „С.

Г.“ в Львові: радн. інж. Ю. Мудра та інж. Давосер. Відтак по слові проф. Ліпінського передали привітти від Централі „С. Г.“ інж. Давосер та від воєводи дир. П. Іванів з Рудок, після чого гооті та члені „С. Г.“ в числі до 200 осіб ухили при воєводині Комітету коло 80 родів овочів: яблук, грушок, винограду, пор-ція та овочів перетворі. Дуже членство був заступле-ний на виставі також наш рідний промисл. Виста-вка тривала 3 дні (26, 27, і 28. IX.) у гарно прибраній сьаді Ураїнібанку, пройшла надзвичайно адатно. Ви-ставу оглянуло коло 1000 людей, у тім числі ко-льох та жидівської інтелігенції, яка з привітанням ви-казувалася про нашу велику славу та про воєвдину по-требу будови фабрики овочових перетворі.

Чому

ти це так терпеливо зносиш?

Адже ті нестерпні пострілові бої можуть уступити, коли замиєш аспірин.

ASPIRIN

Випробований засіб проти болю, виробований в краю. Дістанете у всіх апіках.

Кооперативна сьанта в Монастирці. Для 10. п. р. відбулося кооперативне сьанта в Монастирці яке зго-лося Службою Воєво, закінченою дьахидою за по-мерших членів місцевої кооперативи. Гарно подумав, відповіду до хвалли проповіді виголосив о. дьах О. Качмар, який тож і довершив посвячення доми ко-оперативи. Відбувся величаний похід з церкви до кооперативи, в якому взяли членство участь всі місцеві громади та всі сьадівничі сьанта ві єврейських громад: Мо-оти, Волоща (дрогобицький повіт), Сьангула, Сьангула та ін. Відтак у домі кооперативи відбулося адативне, в програму якої зайшли: вступне слово дир. П. Іванова з Рудок, привітти від Філії „Прогреси“ і Раївоної Мо-лочарні в Комарні (спереду м-р К. Кошту), від Філії „С. Г.“ — Антія Черняк, від організованого в кру-ках „С. Г.“ жіноцтва — М. Дьахліна, від єврейських і го-оподарських устанав села Мооти — А. Янзів та інше. менні привітти з Волощі і Сьангули. Помідто з програми входили також: 3 гарно виголошені місцевими сьадів-ми доклади та продукції оркестру з Кофари. Всі точки програми були виконані боодоголимо та лишити в учасників сьанта гарно вражіння. Нагадал сьанта за-дихи добрі підготови і згооті адатно гарно.

Алькоголь і тютюн сприяють умовий розвиток людини.

З кіна.

Кіно „Европа“: „Гільтайська трійка“.

Ця польська комедія є свобідною перері-кою славних „Ломпація вагабунді“, що на ві-мьських сценах і чужих довгі роки прилягали якнайширшу масу публіки. Від часу, як шев-ський, сьадарський і кравецький челядник зро-тнам із верстату почали шукати на світі зробіт-ку без праці, світ так змінився, що дорогами, я-кми вони мандрують їдять автє. У цій комедії кифро, яка завітає у сні до трьох волощого буде-вадети як число автє подибаного ними авденє на-дороді. Ясно, що молоді гільтай у Варшаві му-сять переживати зовсім інші пригоди, ніж в опе-ретні віденського автора. Багато коміаму добу-ли автори нового тексту з поперекручуваннях „модних“ чужих сьаів, якими хоче почванитися кравецький євич із мільонами. У головних ро-лях Конрадт, Сьадарський і Воліський дають при прегарні типи. Комедія — легка, весела, до-тешна.

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ!

ДЛЯ ВСІХ НЕОБХІДНИЙ

Календар „Криниця“ на рік 1938

ПРЕБАГАТА, ІЛЮСТРОВАНА НАСТІЛЬНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЩОДЕННОЇ ІНФОРМАЦІЇ.

Крім частини статистичної, подає „КРИНИЦЯ“ найновіший огляд з ус-х д льянок нашого життя і всесвітних політич-них подій. — „КРИНИЦЯ“ — це пров дини кожного українця в його профасійній праці. — Замовляти в Адміністрації „Діла“ — Львів, Ринок ч. 10. Ціна в зол. 1-50. пошто 30 сот.

Барвні Лещків

Тривкі

Львів, ул. Коперника 2.

Всячина.

ФОРТЕПІАН У РАДІО.

Коли пригадаємо собі початки радіа та початкові музичні радіо аудії і порівняємо їх з нинішніми, то мусимо признати, що різниця багато більша, як цей 15-літній протіг часу, який ділить ті часи від нинішніх. Ця різниця позначається в першу чергу у звуці трансмітованих інструментів: велика частина всіх звуків і досвідів, які постійно переводять над удосконаленням радіо передавальної апаратури, йде власне на те, щоб ще далі удосконалити передавання звуків музичних інструментів. Фортепіан, як інструмент найчастіше в радіо уживаний (він потрібний до акомпаніментів) був довгі роки неабияким клопотом при передачі, не тільки радіо-механікам, але й піаністам. У перших часах радіа, коли стіни студіо були завішені усіма завісами, випаковані грубими матеріалами і т. ін., звук фортепіану виходив зовсім змінений, заглушений, матовий — тимпаче, що піаністові не вдалося було акомпанувати педагогів. Звук регулювали техніки-міксери (очевидно, здебільша без усякої музичної освіти), а сам піаніст не мав над звуком фактично ніякої контролю. Коли згадаємо ж те, що сама техніка радіа була тоді в пеленках, тоді не дивися, що радіослухач чує звук фортепіану цілковито змінений.

Сьогодні це все змінилось і звук поодиноких інструментів, між ними й фортепіану, вже майже нічого при передачі не втрачає. Всеж до „радіофонічної“ гри на фортепіані ставлять ще до піаніста вимоги, які конче потрібні для кваліт передачі. Перше — це удар чи дотик, які повинні бути м'які, теплі, „округлі“, ніжні. Друга умова: прозорість, прецизність і чистота гри — у радіо куди важливіші, як на концертній естраді, бо мікрофон необхідно відловлює та передає далі найменші звукові відхилення і неточності. Далішим важним чинником для доброї передачі фортепіанових творів і звуків є підлаштування. Кожен перетримання правого педалу викликає у мікрофоні пресопонний ефект; знову немиле та надто часте уживання лівого педалу занадує звук. Врешті останній важливий чинник це сила удару: її ніколи не вільно у радіо надзвучувати.

Можна з певністю сказати, що справа остаточної розв'язки ще нинішніх недочет при передачі звуку всяких інструментів у радіо, це вже тільки справа часу і мабуть незабаром мікрофон переживатиме усі найделікатніші подробиці гри кожного виконавця на інструментах.

Піаніст,

Доповніть свою бібліотеку!

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ВИДАВНИЦТВА „ДІЛО“

ціна зол.

Д-р Кость Левинський: УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИКИ — спогади	1.20
Д-р Василь Маковський: ГМІНД — спогади	1.40
Д-р Е. Олесницький: ГОРІНКИ З МОГО ЖИТТЯ, том I—II. — спогади	2.00
Е. Чикаленко: СПОГАДИ, том II—III. — спогади	2.20
Валерія О'Коннор Вільямс: ЛИСЕНКИ Й СТАРИЦЬКІ — спогади	0.80
Ірина Вільде: ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ — новелі	1.20
Василь Софронів: ЛІПНЕВА ОТРУТА — новелі	1.00
М. Рудницький: МІЖ ІДЕЄЮ І ФОРМОЮ — з теорії літературної критики	1.20
Преспер Меріме: БЛАНІТНА КІМНАТА — новелі	1.20
Володимир Островський: СМІХ ЗЕМЛІ — оповідання	0.50
Микола Матвієвський: КРИЗЬ ДИМ І ЗГАР — новелі	0.40
Гордій Браско: БЕЗПУТНІ — оповідання	0.40
Михайло Возняк: ШЕВЧЕНКО І КНЯЖНА РЕПНІНА — літ. нарис	0.50
Михайло Возняк: БЕЛЕЯ І КОНИСЬКИЙ — літ. нарис	0.40
М. Рудницький: ВІД МИРНОГО ДО ХВИЛЬОВОГО — літ. нариси	4.00
Остан Грицай: ВІДЕНЬ — опіс	0.50
Іван Черняк: НА СХОДІ МИ — повість	1.25
М. Брильський: СІРІ ОДНОСТРОПІ — повість	2.00
Д. Лукінович: Я З БІЛЬШІСТЮ — повість	1.30
Улас Самчук: ВІДНАДЕННЯ РАЯ — новелі	1.50
С. Яблоновський: З КРАЇНИ ОПКІ І РИЖУ — репортаж з Китаю	2.00
Д'Ореллі: ЧОРТИЦІ — новелі	2.00
Ок. Бальзак: ЧАРОДІЙНА ШКИРА — повість	2.00
В. Масютин: ДВА З ОДНОГО, т. I—II — повість	3.50
Ольга Кобилянська: АПОСТОЛ ЧЕРНІ, том I—II. — повість	3.50
Сальваторе Фаріна: ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ — повість і новелі	2.00
Кнут Гамсун: ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ — пов.	2.50
В. Будзюновський: ЯК ЧОЛОВІК ЗІЙШОВ НА ПАНА — повість	2.50
Володимир Бірчан: ЗОЛОТА СКРИПКА — новелі	2.00
Юрій Косач: КЛУБОК АРІЯДНИ — новелі	2.50
Іван Зубенко: КВІТКА НА БАГНІ — повість	1.50

ХТО ЗАМОВИТЬ В АДМІНІСТРАЦІ „ДІЛО“
ВСІ КНИЖКИ — ПЛАТИТЬ ТІЛЬКИ
ЗОЛ. 80. — АДРЕСА: „ДІЛО“, РИНОК 10/11.

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Грица Сокола-Батина: год. 1.30 поход. Родінці легкостетичні і футбольні змагання. Участь бере спортивний гурток Сили і гурток ремісничих бур.

Грица Погоні: год. 11.30 Мистецтво Діла. Ліга Погоні — Вісла (Краків).

Грица Т. З. Р.: год. 2.30 поход. товаришеский мет Зоря — Святотор.

Грица 40. п. п. Погулянка: год. 10.30 мистецтво П. Л. Лехія — П. Соул.

Тамка: год. 2.30 поход. Україна — Лехія — мистецтва хіміків.

СПОРТОВИЙ СКАНДАЛ У САМБОРІ.

Самбірський „Діатор“ програм минулої неділі повідомив за від до А-класу в дрогобицьких Балках у відношенні 2:3. Вслід попереднього результату, бо в Дрогобичі при несприятливих умовах Діатор реєстрував. Однак цю програму виконав екскавал, який вбух у залу з цим метом. Вліз він під час мистецтва уживала різних ходів і виходів, щоб ознайомити дівчат до А-класу. Спершу їм не вдалося, однієї вгоди при допомозі варшавського великого оточива переперив свою кандидатуру, сподіваючись утримувати кандидата Ветру до В-класу. Та на дорозі до варту стався Діатор. Його рішення побути вліз простим способом. Отже з неясних причин судді п. Гальгофер зі Стрия прийшов на меті в нетверезому стані і по нетверезому тож він його. Він виключив із гри двох українських гравців нападників, записуючи не тих, яких вліз вліз і припав і відповідати перед метом, що шкода Діаторових вусил, бо самбірська дружина не може виграти і т. д. Та завершеним пілого скандалу було порушенням воротаря Діатора Овчула, якому грав Валих виплатив 25 зол. за пропущення двох воріт. Розмову двох „спортовців“ підслушав інший гравець Діатора і повідомив про все свій клуб. Притиснений до мур воротар признався, аложив відповідні відписки і тепер ціла справа окінчилась анову при зеленим століку. Якщо вона не окінчилась, свідчить про деякі помилки спортових ідей різними людьми, для яких нема рішуче мови у спортових алогах. При тому свідчить воно тож і про наставлення деяких спортових кох і діє до українських дружин.

В. ШАНОВНИХ АВТОРІВ І ДОПИСУВАЧІВ
просимо завжди пам'ятати, що рукописи треба писати тільки на одній сторінці, чітко й ясно, залишати між рядками відступ (т. зв. інтерліній) і вживати паперу, на якому чорнило не заливає. Рукописи, що не відповідають цим вимогам, Редакція може використати тільки з трудом.

Новини економічної літератури.

Біляни кооператив членів Рев. Союзу У. К. у Львові за 1936 рік. — Львів 1937. Накладом РСУК, сторін 111, 35, резм. 4.

Другий рік з черги видав РСУК збірню біляни кооператив, своїх членів, згідно з вимогами кооперативного закону (арт. 50). Минулого року позначилась біляни за 1935 р. у трьох випусках за господарствами, цього року (за 1936 р.) видав їх в одній книжці з поділом на дві частини: 1) товариш, 2) кредитові кооперативи.

Така форма оговорювання друком біляни — чинимо в услугі, що попереджує цифри з додатковими до біляни даними про число членів і обороти, робить доступним для ширшого загалу користання даними про стан соціальних кооперативів — кооперативів, господарств типів і всіх разом — в тих територіальних межах, в яких вони об'єднані у нас під організаційно-інструкційним і торговельним оглядом, в яких відбувається їх діяльність, що є дуже важне для оцінки діяльності й організації осередків та об'єднання ними кооперативів. Цього не дає нам офіційна статистика соціальних кооперативів, яку щорічно готує РСУК для Кооперативної Ради, де поділюють кооперативні групи по політичних постанях. Майже політичних постань ніколи не порівнюються з реальними кооперативними осередками, оскільки ця статистика готується лиш у кількох, описаних на машині, примірниках і від 1929 р. не поминається друком.

Цей збірник біляни дає цінний матеріал для кожного, кого не огорять цифри і хто на їх підставі хоче передувати собі майно і господарську працю наших кооперативів.

Найбільша і тому
найдешевша українська
кооперативна

Друкарня „ДІЛО“

виконує в найкоротшому часі
твори, брошури, афіші та всілякі
інші друки. — Ціни дуже низькі.
АДРЕСА Львів, Ринок 10.

Присилайте передплату!

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТІ У ЛЬВОВІ

вул. Валова ч. 7 і 9

та її відділи при вул. Городецькій 60 і вул. Жовніаській 73

приймають вклади ощадності починаючи від 1 зол.
Щоби дати змогу купцям і промисловцям помі-
стити денні торги в касі, урядові години у вклад-
ковім відділі щодня до год. 1930.
За вклади та їх опроцентування ручить Громада
міста Львова цілим своїм майном. 143—?

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Збірник Математично-Природописно-Лінійської
Секції Наукового Товариства ім. Шевченка. Том XXXI.
Наказом Наукового Товариства ім. Шевченка. Львів 1937.
Стр. 126, ф. 8. Автор: М. К. Куренський: Die Grundformen
der Integration der Gleichungen mit partiellen Ableitun.

gen 1. u. 2. Ordnung mit mehreren abhängigen
und unabhängigen Variablen (dritter Teil). —
М. Зарицький: Суттєвності кореляції в теорії математич-
ної статистики. — З. Храпливий: Основні поняття е-
лектродинаміки в унітарній теорії поля. — О. Мопібо-
вич: Елементи теорії SU Ouyui. — J. Bohacevskyj: Transfor-
mation der Laplace'schen Differenzgleichung im
n. Dimensionalen auf generelle Koordinaten. —

О. Отасін: Механізм переносу електричності в непро-
відниках. — Ю. Богачевський: Формалізм та інтуїці-
онізм у математиці. Р. Цегельський: Філософські про-
блеми останньої доби. — В. Левіцький: Еволюція ци-
содні. — Errata.

ЖУРНАЛИ.

ТЕХНІЧНІ ВІСТІ, орган У. Т. Т. Львів, жовтень
1937. Р. XIII. Ч. 8. Зміст: Техніка і організація. — І. Ко-
пур: Роль книговеда в підприємстві. — Азбука органі-
заційної науки. — Інж. Е. Врецьона: Сировина і зарод-
ки господарства України. — М-р М. Тимошин: Парифі-
ка. — Технічно-господарський огляд. — Бібліографія.
— З життя У. Т. Т.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС, орган Т.ва „Учитель-
ська Громада“ в Ужгороді. Р. VIII, ч. 10. за жовтень
1937.

СЛУЖБОВИК, місячний орган СУПРУГА. Р. XV,
ч. 10 за жовтень 1937.

НОТИ:

„ОЯ НЕ СВИТИ МІСЯЧЕНЬКУ“... Народні пісні на
сопрано соло в супроводі мішаного хору ука. Яр.
Смерчанського. Друк. „Зоря“ Песельчука, Заліщики.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Заліський Театр:
Неділя 24. X. год. 8.30 попол. „Завтра
наділя“; год. 7.30 веч. „Завтра наділя“.
Поведілок 25. X. год. 7.30 веч. „Завтра
наділя“. Вистава закуплена.
Вівторок, 26. X. год. 7.30 веч. „Завтра
наділя“. Вистава закуплена.
Середа 27. X. год. 7.30 веч. „Завтра
наділя“.

Театр Річкордностей:
Неділя 24. X. год. 8.30 попол. „Жа-
бонька“; год. 7.30 веч. „Жабонька“.
Поведілок 25. X. год. 7.30 веч. „Жа-
бонька“. Вистава закуплена.
Вівторок, 26. X. год. 7.30 веч. „Жа-
бонька“.
Середа, 27. X. год. 7.30 веч. „Жабонька“

ВОВНИ — наймодніші гатунки і ко-
лор — ДИВОЛІЧКИ — Львів,
ул. Сикстуська ч. 2 (побіч брами).
безплатна наука, найновіші журнали.

Український Нар. Театр ім. І. Тобіле-
вця.

ПІРАТИНЦІ:
24. X. Добуш.

БЕРЕЖАНИ:
25. X. Шарфа.
26. X. Ніч під Івана Купала.
27. X. Пуд куретелею.
28. X. Орліна.
29. X. Клякша чардаша.
30. X. Шалашут.
31. X. Добуш.
8 Березані їде театр до Золотова.

Український Народний Театр ім. М.
Садорського.

СУДОВА ВИПІШКА:
24. X. Ніч під Івана Купала.

ГУСАКІВ:
25. X. Хмара.
26. X. Маруся Богуславка.
27. X. Гейша.
28. X. Воскресіння.

Шкільна лектура і книжки

для молоді: випозичає
„Vita“ пл. Марійська ч. 8
(гмаз Шпрехера)

КІНА.

АПОЛЬО: „Країна кохання“.
АТЛАНТИК: „Гра життя“.
ВАНДА: „Останній поганин“, „Клопо-
ти спортсмена“.
ГРАЖІНА: „Мелодія закоханих сер-
дця“, „Отрадіварія“.
ЕВРОПА: „Львівська трійка“.
КАСІНО: „Ескапада“ з Марл. Дітріх.
КОМЕРНІК: „Знахар“ на осн. пові-
сті Полоня-Мостовича.
МАРУСЕНЬКА: „Проминя загинів“.
МЕТРО: „Панна Лілі“ і додатки.
МІРАЖ: „Роз“ комедія з Патом і Пе-
трисом та Теодором Гальмашем.
МУЗА: „Камеліонка дама“.
ПАКО: „Домик на фронті“.
ПАЛАС: „Зоря Рів'єри“ з Ерною Зам.
РАЯ: „Клякша“.
РІАЛЬТО: „Збутована“.
СВІТ: „Легіа пропащих“ і „Вродиві
дів“.
СТИЛЕВ: „Давидо Бун“ і ревіл.
ТОН: „Віктор Тараза“.
УТКА: „Забуті ліни“ і ревіл.
УМІРА: „Анго зазавіани“

ФОТОПЛАСТИКОН:

(пл. Марійська 5).

„Теплиці, Шмекс, Піщани — славні жив-
ці Чехословаччини“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 24. жовтня 1937.

БЕРЛІН 19.10 Квінтет, 20.00, 21.00 „Ви-
градення із Сера“ оп. Моцарта; БІЛІ-
ГОРОД 19.00 Хор; ВУДАПЕШТ 12.30 Оп.
орх., 16.50 Сальон. музика, 18.00 Циг. му-
зика, 19.40, 20.00, 21.00 „Балетники“ оп.
Сірама; ВІДЕНЬ 12.55 Концерт бажань,
15.25 „La arg. пампасів“ гутірка, з гр. пл.,
17.55, 18.00 Концерт хору донських ко-
саків, 18.40 Форт., 19.35 Дрібні твори на
віол. і форт., 20.05, 21.00 Від Штрауса до
Легара; ДАВІШЛІАНДЗЕНДЕР 14.36 Не-
аполіс ошває — вар. йт. пісні, 17.00 Кон-
церт бажань; КОШІЦІ 18.00 Для Закар-
паття; МІЛІЯНО 17.45 Розр. музика, 21.00
22.00 23.00 „Ресурціоне“ оп. Альфана
на осн. Толстого; МІНХЕН 20.00, 21.00
„Ріголето“ оп. Верді; ПРАГА 17.00 Га-
ловий концерт із Інді, 19.10 „Далібор“
оп. Сметани, 20.05 21.00 Моцартовський
концерт, РАДІО ПАРІ 18.00 Орх. кон-
церт, 21.15 Пісні, 21.30, 22.00 Театр Улан,
комедія; РІМ 17.45 Розр. музика, 21.30
Розр. концерт.

Понеділок, 25. жовтня 1937.

БЕРЛІН 14.15 Розр. концерт, 17.00 Фін-
ська музика, 20.45, 21.00 Військ. орх.,
ВУДАПЕШТ 17.00 Циг. музика, 18.20
Опіа, 22.10 Окринка, ВІДЕНЬ 15.15 Су-
часна поезія, 17.30 Опів, 19.30 Симф.
концерт, 20.25 Розр. концерт, пісення,
куплети, акордеон, пуїзон, кларнет, 21.00
Ресіталь на гітарі, ДАВІШЛІАНДЗЕН-
ДЕР 14.00, 16.00 Музика, 22.30 Легка і
танцюва музика, КОШІЦІ 18.00 Для За-
карпаття, МІЛІЯНО 19.00 Розр. музика,
21.00, 22.00 „Люба Парк“ оп. Ломбарда
і Раніата, ПРАГА 20.50, 21.00 „Осіння
Симфонія“ Новака, РАДІО ПАРІ 21.15
Еспанські пісення, 21.30, 22.00, 23.00
„Вуш в Вуш“ оп. Івана, СТОКГОЛЬМ
20.40, 21.00 „Пар Віль“ ораторія Стран-
ського, ШТРАСБУРГ 21.30, 22.00, 23.00
„Пори року“ орат. Райдла.

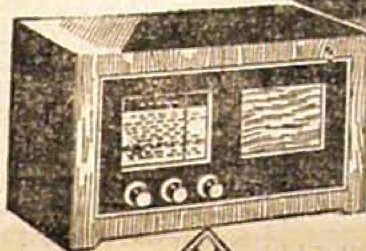

Вівторок, 26. жовтня 1937.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 20.10 Ме-
лодія з Півдня, ВУДАПЕШТ 12.05 Циг.
музика, 20.10 Концерт фільм. орх., ВІ-
ДЕНЬ 12.00 Розр. концерт, 15.00 Для ді-
тей, 17.35 Опів, Брайтер-Андрасові альти,
19.40 Вес. муз. айд., 21.05, 22.00 „Пир“
веселих радіообразки, ДАВІШЛІАНДЗЕН-
ДЕР 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Соната п-
моль Шуберта, 8.25 Квітня нар. пісе-
ньок, хор, орх., КОШІЦІ 18.00 Для За-
карпаття; ЛІВІНЦІ 19.35, 20.00, 21.00
„Макбет“ оп. Верді; МІЛІЯНО 17.15 Вок.
концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00 Кіме-

ФЕНОМЕН

ЯКОСТІ
І ЦІНИ

Radio

TELEFUNKEN

ГАРМОНІЯ ТОНІВ — СИМВОЛ ЯКОСТІ.

це супергетеродина ФЕНОМЕН-ТЕЛЕФУНКЕН
з величавим тоном, солодкістю і всіма до-
вожасними технічними удосконаленими до-
дощами в акустичній скрині на сонячній шаші
6 це єдина супергетеродина, що мало зуживає
струму — тільки 25 ватів (як мала жарівка)
при повній видаїності і світловій засягу. Ціна
доступна для всіх. ФЕНОМЕН — це суперге-
теродина, на яку всі чекали.

дів; ПРАГА 18.10 Концерт солістів, 22.15
Джеа; РАДІО ПАРІ 21.15 Пісні, 21.30,
22.00, 23.00 „Кармен“ оп. Бізета; РІМ
18.30, 19.35 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00
„Ресурціоне“ оп. Альфана; ШТРАС-
БУРГ 22.30, 23.00 „Райський город“ муз.
казка Сільвера.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 24. жовтня 1937.

8.00 Ран. айд., 8.15 Для села: Хліб,
газети, Про ґрунтові кооперативи, 8.40
Концерт хору, 9.00 Радіоїз днів Пере-
мишля: Пісня богослуження орх. кон-
церт; у перерві Старий і новий Пере-
мишля, 11.30 Репортаж із життя, 11.57
Сигнал часу, 12.08 Симф. поралок: орх.,
А. Сари сопр., 13.10 Фрагм. із книжки Ст.
Василевського про Шалецьк Ополюський,
13.30 Розр. концерт: Ст. Русоцький те-
нор, форт., 14.45 Для села: Огляд ринків
різних продуктів, Наші консерви з
овочів і городовина, Музика з пл., Сіль-
ські господарства змінюються, 15.45
Для молоді: Музей Перемишля, Пі-
сення, 16.05 „Анничка та життя“, 16.20
Підвечір'я при мікрофоні, орх. сол.; у
перерві в год. 17.00 Святковий концерт із
Голандської Інді, в год. 18.05 Хвиля
бюра студій, 19.00 Театр Улан: „Вабу-
шина скринька“ на осн. Вол. Пруса,
19.35 Транс. з Перемишля: Гутірка,
орх., спіл, 20.35, 21.00 Спорт, 20.50 Веч.
денник, 21.15 Веселий вечір, орх., Шел-
ко і Тонько, 20.00 Оповідання про Мо-
царта, 22.50 Ост. вістка, 23.00 Танцюва
музика а плант.

Понеділок, 25. жовтня 1937.

16.15—8.00 Радіоїз айд., 11.15 Для
шкіл: Як повстає літак, Тюрні Е. Мла-
нарського, гр. пл., 11.40 У хралецькій ро-
біні, 11.57 Сигнал часу, 12.08 Полудн.
айд., 12.20 Полудн. денник, 13.45 При-
чорній айд., пл., 14.15 Концерт дутої
орх., 14.55 Вірка, 15.00 Трохи пісні, тро-
хи слова: „Як повстала фіга“ ошов, Пі-
сення, Вибрані гр. пл., 15.20 Віжучі
вістки а міста і прованші, 15.30 Господ.

вістки, 15.45 8 пісенью по краю, 16.15
Розр. концерт, 16.50 Гутірка, 17.00 Пере-
можень вістки, 17.15 Форт. ресіталь Тео-
фана Дашеф, 17.50, 18.00 Спорт, 18.10 Як
поїти телата, 18.20 Счет: Навіщо ходити
навіщо шукати, 18.35 Літер. хвиля,
Нові поезії, 18.50 Спорт, 18.55 Програма
на завтра, 19.30 Фільм. айд., 19.50 Ак-
туальна гутірка, 20.00 Розр. концерт:
орх., сопран, реалізер, форт., у перерві
в год. 20.45 Веч. денник, Акт. гутірка,
21.35 Літер. вечір, 21.55 Архитвора
симф. музика у вик. орх., гутірка, 22.50
Ост. вістка, 23.00 Танцюва музика а пл.

Зол.
7.— Щасливі обручки
з 14 кар. золота
підля у Б. ГРІНБЕРГА, Сикстуська 4

Вівторок, 26. жовтня 1937.

3.15—8.00 Радіоїз айд., 11.15 Для
шкіл: „Про Янція-Мурау“ для молод-
ших дітей, 11.40 Оп. Лівішкі: Валюва
музика, 11.57 Сигнал часу, 12.08 Полудн.
айд., 13.45 Легка музика а пл., 14.15 Вер-
ді: І. дів з оп. „Транітта“ гр. пл.; у пе-
рерві в год. 14.45 Комуналіст НКО, 14.55
Вірка, 15.00 Ольбрахтові ліпери, Музика
а пл., 15.25 Віжучі вістки а міста та про-
ванші, 15.30 Госп. вістки, 15.45 При за-
траї: коли на дворі завірюха, для стар-
ших дітей, 16.05 Фін.-госп. актуальні, 16.15
Концерт орх. мандолініста, 16.50, 19.50,
20.55 Актуальна гутірка, 17.00 8 Тарнаїдо
до Риму, 17.15 Форт. твори та пісні, 17.50
Гіпотетам, 18.00, 18.30 Спорт, 18.10 Напо-
вальна справа у Совітних, гутірка а у
зраїнській мові айд. Евг. Вазаарович
18.20 Оп. арті у вик. С. Грібелд, сопран,
форт., 88.40 Із подорожі по Швейц., 18.55
Програма на завтра, 19.00 Вечірній
книжки: „Геродот“, 19.30 Конкурсна
айд.; перед мікрофоном артистки: Цік-
ліська, Аякхоріана Любелська, 20.00
Розр. концерт, орх., 20.45 Веч. денник,
21.00 Симф. концерт, 22.00 Танц. музика,
орх., рефрен, 22.50 Ост. вістка, 23.00
Балетні бажань.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТІ У ЛЬВОВІ

вул. ВАЛОВА ч. 7 і 9

та II Відділ при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадності почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу купцям і промисловцям помі-
стити денні торги в касі, урядові години у вклад-
ковім відділі щодня до год. 19:30.

За вклади та їх опроцентування ручить Громада
міста Львова цілим своїм майном. 143—?

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ЗБІРНИК Математично-Природописно-Лінійської
Секції Наукового Товариства ім. Шевченка. Том XXXI.
Наказом Наукового Тов. ім. Шевченка. Львів 1937.
Стр. 128, ф. 8. Вміст: М. К. Кудряков: Die Grundformen
der Integration der Gleichungen mit partiellen Ableitungen.

gen 1. u. 2. Ordnung mit mehreren abhängigen
und unabhängigen Variablen (dritter Teil). —
М. Заринський: Сучасні кореляції в теорії математич-
ної статистики. — З. Храпливий: Основні поняття е-
лектродинаміки в унітарній теорії поля. — О. Монібо-
вич: Елементи теорії SU Оудні. — J. Bohacevskyj: Transfor-
mation der Laplace'schen Differenzgleichung im
n. Dimensionalen auf generale Koordinaten. —

О. Стасів: Механізм переносу електричності в електро-
відниках. — Ю. Богачевський: Формалізм та інтуїці-
онізм у математиці. Р. Погольський: Філософські про-
блеми останньої доби. — В. Левинський: Еволюція ци-
вільної. — Errata.

ЖУРНАЛИ.

ТЕХНІЧНІ ВІСТІ, орган У. Т. Т. Львів, жовтень
1937. Р. XIII. Ч. 8. Вміст: Техніка і організація. — І. Ко-
пур: Роль книговодства в підприємстві. — Азбука органі-
заційної науки. — Інж. Е. Врецьона: Сировини і зарод-
ки господарства України. — М.р. М. Тимошак: Паралелі-
зм. — Техніко-господарський огляд. — Бібліографія.
— З життя У. Т. Т.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС, орган Т.зв. "Учитель-
ська Громада" в Ужгороді. Р. VIII, ч. 10. за жовтень
1937.

СЛУЖБОВИЙ, місячний орган СУПРУГА. Р. XV,
ч. 10 за жовтень 1937.

НОТИ:

"Ой не світи місяченьку..." народна пісня на
супроводі солю в супроводі мішаного хору укр. Яр.
Смерчанського. Друж. "Воля" Песельчука, Залішки.

ОГОЛОШЕННЯ

за оголошення редакції не відповідає.

Театри.

Львівський Театр:

Неділя 24. X. год. 8.30 попол. "Завтра
неділя"; год. 7.30 веч. "Завтра неділя".
Повітрянок 25. X. год. 7.30 веч. "Завтра
неділя". Вистава закуплена.
Вівторок, 26. X. год. 7.30 веч. "Завтра
неділя". Вистава закуплена.
Середа 27. X. год. 7.30 веч. "Завтра
неділя".

Театр Річностірностей:

Неділя 24. X. год. 8.30 попол. "Жа-
бонька"; год. 7.30 веч. "Жабонька".
Повітрянок 25. X. год. 7.30 веч. "Жа-
бонька".
Вівторок, 26. X. год. 7.30 веч. "Жа-
бонька".
Середа, 27. X. год. 7.30 веч. "Жабонька"

ВОВНИ — наймодніші гатунки і ко-
ліри — **ДИМВОЛІЧКИ** — Львів,
ул. Сикстуська ч. 2 (побіч брами).
Результат наука, найновіші журнали.

Український Нар. Театр ім. І. Тобіле-
вича.

ІСТІТІВНИЦІ:

24. X. Добуш.

БЕРЕЖАНІ:

25. X. Шарма.
26. X. Ніч під Івана Купала.
27. X. Пуд курателею.
28. X. Орлеан.
29. X. Казимир чардаша.
30. X. Шалалут.
31. X. Добуш.
32. X. Воскресення.

Український Народний Театр ім. М.
Сидорського.

СУДОВА ВИШНЯ:

24. X. Ніч під Івана Купала.

ГУСАКІВ:

25. X. Хмара.
26. X. Маруся Богуславка.
27. X. Гейша.
28. X. Воскресення.

Шкільна лектура і книжки

для молоді випозичає

"Vita" пл. Марійська ч. 8
(гмах Шпрехера)

КІНА.

АПОЛЬО: "Країна кохання".
АТЛАНТИК: "Гра життя".
ВАНДА: "Останній поганин", "Клопо-
ти спортсмена".
ГРАЖІНА: "Мелодія захоплених сер-
ця", "Стрепет".
ЕВРОПА: "Галльська тріада".
КАСІНО: "Ескапада" з Марл. Дітріх.
КОПЕРНИК: "Знахар" на осн. пові-
сті Довженка-Мостовича.
МАРУСЕНЬКА: "Приманка загибелі".
МЕТРО: "Лянка Лілі" і додатки.
МІРАЖ: "Рай" комедія з Патом і Па-
нелом та Тібором Галімазом.
МУЗЯ: "Камеліон дама".
ПАКО: "Лодка на фронті".
РАДІО: "Зоря Рів'єри" з Ерною Зал.
РАДІО: "Казка".
РІДЛІТО: "Зустріч".
СЕНТ: "Лодка прощання" і "Бродвей
Бі".
СТИЛІВ: "Давид Бун" і ревія.
ТОН: "Вітра Таразан".
УТІХА: "Забуті літа" і ревія.
УТІХА: "Лодка прощання" і "Бродвей
Бі".

ФОТОПЛАСТИКОН:

(пл. Марійська 5).

"Теплиці, Шмекс, Піщани — славі жив-
ці Чехословаччини".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 24. жовтня 1937.

БЕРЛІН 19.10 Контраст, 20.00 "Ви-
крадення із Сераю" оп. Мопарта; **БІЛІ-
ГОРОД** 19.00 Хор; **БУДАПЕШТ** 12.30 Оп.
орх., 16.50 Сальон. музика, 18.00 Циг. му-
зика, 19.40, 20.00, 21.00 "Балетниця" оп.
Сірані; **ВІДЕНЬ** 12.55 Концерт бажань,
15.25 "Із арх. пам'яток" гутірка, з гр. пл.,
17.55, 18.00 Концерт хору донських ко-
ваків, 18.40 Форт., 19.35 Дрібні твори на
віол. і форт., 20.05, 21.00 Від Штрасса до
Легара; **ДАВІШЛЯНДЗЕНДЕР** 14.30 Не-
аполь опіває — нар. йт. пісні, 17.00 Кон-
церт бажань; **КОШІЦІ** 18.00 Для Закар-
паття; **МІЛАН** 17.45 Розр. музика, 21.00
22.00 23.00 "Ресурціоне" оп. Альфана
на осн. Толстого; **МІНХЕН** 20.00, 21.00
"Рігелот" оп. Верді; **ПРАГА** 17.00 Га-
лельський концерт із Інді, 19.10 "Далібор"
оп. Сметани, 20.05 21.00 Моцартівський
концерт, **РАДІО ПАРІ** 18.00 Орх. кон-
церт, 21.15 Пісні, 21.30, 22.00 Театр Улан,
комедія; **РИМ** 17.45 Розр. музика, 21.30
Розр. концерт.

Понеділок, 25. жовтня 1937.

БЕРЛІН 14.15 Розр. концерт, 17.00 Фін-
ська музика, 20.45, 21.00 Вісьм. орх.,
БУДАПЕШТ 17.00 Циг. музика, 18.20
Опі, 22.10 Оперетка, **ВІДЕНЬ** 15.15 Су-
часна поезія, 17.30 Опі, 19.30 Симф.
концерт, 20.25 Розр. концерт, пісенські,
куплети, акордеон, п'яно, кларнет, 21.00
Ресіталь на гітарі, **ДАВІШЛЯНДЗЕН-
ДЕР** 14.00, 16.00 Музика, 22.30 Легка і
танкова музика, **КОШІЦІ** 18.00 Для За-
карпаття, **МІЛАН** 19.00 Розр. музика,
21.00, 22.00 "Ліана Парк" оп. Ломбарда
і Рашігата, **ПРАГА** 20.50, 21.00 "Осення
Симфонія" Новала, **РАДІО ПАРІ** 21.15
Естонські пісенські, 21.30, 22.00, 23.00
"Бун в Бун" оп. Івана, **СТОКГОЛЬМ**
20.40, 21.00 "Пар Еліп" ораторія Стравін-
ського, **ШТРАСБУРГ** 21.30, 22.00, 23.00
"Пори року" оп. Гайдна.

Вівторок, 26. жовтня 1937.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 20.10 Ме-
лодія з Падіи, **БУДАПЕШТ** 12.05 Циг.
музика, 20.10 Концерт філарм. орх., **ВІ-
ДЕНЬ** 12.00 Розр. концерт, 15.00 Для ді-
тей, 17.35 Опі, Брайтор-Андрасі альта,
19.40 Вес. муз. авд., 21.05, 22.00 "Пир"
веселі радіообрази, **ДАВІШЛЯНДЗЕН-
ДЕР** 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Соната ц-
моль Шуберта, 8.25 Кіттица нар. пісе-
ньок, хор, орх., **КОШІЦІ** 18.00 Для За-
карпаття; **ЛІЯНЦІ** 19.35, 20.00, 21.00
"Манбет" оп. Верді; **МІЛАН** 17.15 Вок.
концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00 Кіме-

це супергетеродина ФЕНОМЕН-ТЕЛЕФУНКЕН
з величезним тоном, селективністю і всіма до-
вочасними технічними удосконаленнями збу-
дована в акустичній скрині на солідній сталі
Б це одна супергетеродина, що мало зуживає
струму — тільки 25 ватів (як мала жарівка)
при повній надійності, світловій ассягу. Ціна
доступна для всіх. ФЕНОМЕН — це супер-
гетеродина, на яку всі чекали.

Radio TELEFUNKEN

ГАРМОНІЯ ТОНІВ — СИМВОЛ ЯКОСТІ.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.
Неділя, 24. жовтня 1937.
8.00 Ран. авд., 8.15 Для села: Хліб,
газети, Про грунтової кооператива, 8.40
Концерт хору, 9.00 Радісна дзв. Пере-
мишля: Після богослуження орх. кон-
церт, у перерві Отарій і новий Пере-
мишля, 11.30 Репортаж із життя, 11.57
Сигнал часу, 12.08 Симф. поранок: орх.,
А. Сарі опер., 13.10 Фрагм. із книжки От.
Василевського про Шлезьк Опольський,
13.30 Розр. концерт: Ст. Руссопійський те-
нор, форт., 14.45 Для села: Огляд ринків
різних продуктів, Наші консерви з
овочів і городовини, Музика з пл., Сіль-
ські господарства змінюються, 15.45
Для молоді: Музей Перемишля, Пі-
сенські, 16.05 "Анічка та життя", 16.20
Підмечток при мікрофоні, орх., сол.; у
перерві в год. 17.00 Світловий концерт із
Голландської Індії, в год. 18.05 Хваліла
бора студія, 19.00 Театр Улан: "Бабу-
сина свинька" на осн. Вол. Пруса,
19.35 Транс. з Перемишля: Гутірка,
орх., спіл., 20.35, 21.00 Спорт, 20.50 Веч.
денний, 21.15 Веселий вечір, орх., Шен-
ко і Тонько, 20.00 Оповідання про Мо-
парту, 22.50 Ост. вістки, 23.00 Танкова
музика з пл.

вістки, 15.45 З п'яною по краю, 16.15
Розр. концерт, 16.50 Гутірка, 17.00 Пере-
мишля вістки, 17.15 Форт. ресіталь Тео-
фана Дашеф, 17.50, 18.00 Спорт, 18.10 Яз
поїти телета, 18.30 Скеч: Найшо ходити
навіщо шукати, 18.35 Літер. хвилини.
Нові поезії, 18.50 Спорт, 18.55 Програма
на завтра, 19.30 Фільм: вірки, 19.50 Ак-
туальна гутірка, 20.00 Розр. концерт:
орх., сопран, реперсон, форт., у перерві
в год. 20.45 Веч. денний, Акт. гутірка,
21.35 Літер. новини, 21.55 Архитектор
симф. музика у вкл. орх., гутірка, 22.50
Ост. вістки, 23.00 Танкова музика з пл.

Зол. Щасливі обручки
з 14 кар. золота
підляк у Б. ГРИНБЕРГА, Сикстуська 4

Вівторок, 26. жовтня 1937.

8.15—8.00 Ранішня авд., 11.15 Для
дитя: "Про Якіша-Мурау" для молод-
ших дітей, 11.40 Оп. Любимі: Балетова
музика, 11.57 Сигнал часу, 12.08 Полудн.
авд., 13.45 Легка музика з пл., 14.15 Вер-
ді: І. дін з оп. "Травіта" гр. пл.; у пе-
рерві в год. 14.43 Комунізм ККО, 14.53
Бірка, 15.00 Ольбрахтові ліній, Музика
з пл., 15.25 Віснукі вістки з міста та про-
вінції, 15.30 Госп. вістки, 15.45 При за-
трапі: коли на дворі завірюха, для стар-
ших дітей, 16.05 Фін.госп. актуальні, 16.15
Концерт орх. мажорності, 16.50, 19.50
20.55 Актуальна гутірка, 17.00 З Тарнією
до Раму, 17.15 Форт. твори та пісні, 17.50
Гіпногам, 18.00, 18.50 Спорт, 18.10 Напо-
вільна справа у Совітах, гутірка в у-
країнській мові авд. Евг. Вазааревич,
18.20 Оп. арії у вкл. С. Гріфелі, сопран
форт., 88.40 Із подорожі по Шаней, 18.55
Програма на завтра, 19.00 Веселітні
книжки: "Геролот", 19.50 Конкурсове
авд.: перед мікрофоном артистки: Цай-
ліська, Ахлорфана Любенька, 20.00
Розр. концерт, орх., 20.45 Веч. денний,
21.00 Симф. концерт, 22.00 Тан. музика,
орх., рефрени, 22.50 Ост. вістка, 23.00
Концерт бажань.

Шкіряні каганці

ремні для пояса в найкращій гатунку, кожана величина по дов. 140, довжина по шир. 80 см., герани по 1,50 — продає Рабін Риндман-Галітерійна Н. Б. А. Р. Е. Р. Львів, Спектуса 2, побіч фірми „Сод-мандра“ 519

БІРЖА.

Львів, 23. жовтня 1937.

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89-48, 99-5, Долари американські 5,29-00, 5,28-30, долари канад. 5,29-00—5,28-30. Франки фр. 18-14—18-16, Франки швейцарські 12,20—12,14, фунти англ. 26-25—26-10, Гульдени данн. 10,72—99-80, Крони ч. 17-50—16-50, Кор. дан. 117-29—116-45 Кор. норв. 131-98—131-00, Крони шв. 135-43—134-43, Ліри, італ. 1200—1190, Марки фінлянд. 11-62—11-50, Марки нім. 121-00—119-00, Шиллінги австр. 98-00—97-00, Тел. нм. 26-20—25-30, Марки нм. срібні 125-00—124-00

Лини.

4 і шн. пром. внутр. 55-13, 55-38, 55-38 4 пов. шн. 1 см. немот. 2 см. 68-00, серія 83-30, 5 шн. 60-00, 4 пром. дов. 38-90, ковсаз. 38-70, 5-25, 5-70, дні ост. др.

Папери.

Банк Польський 106-50, Цукор 34-00, Буголь 23-25, 23-00, Лінопол 21-25, Мод. жей 10-00, Островець 23-00, Габербум 11-24

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Львів, 23. жовтня 1937 р.
1 кг. масла десерт. білого без оп. 2-93 зол.
1 кг. масла бочков. нм. з опак. 3-00 зол.
1 кг. масла есп. нм. з опак. 3-00 зол.
молоко 15—16 сот.
сир (сир) 4-45 зол.
Гондони на масло знижова, на молоко та шн. адекватна.

ОПОВІСТКИ.

Замічайні Загальні Збори Круга Рідної Школи ім. Т. Шевченка відбудуться 31. жовтня 1937 год. 17 в домі шк. орі ауд. Оуєнського 23 в античний порядком нарад. — Отаршів Круга.

МЕШКАННЯ

ТРИКІМНАТНЕ повнокомфортне сонячне гараж хорватське мешкання до ви-хайму. Длугоша 37. 1921 2—2

ДВІ КІМНАТИ, передпокої, кухня, осамі-шні, повний комфорт, два входи, бал-кон, поверх, Остроландська 17, рг. По-гоцького. 1911 1—8

КІМНАТА умебльована, нова, з окремим входом (вент. дві) з обслугов. саніт. з опалом гараж до вихайму. Зголоси-вати: вул. Галова (кін. Листопада) ч. 44. 1925 1—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ АПЛІКАНТ з правом суботування, пише на машині, мети-присутній організатор, шукає прак-тики за гірською платою або 8 м у-тралляції. Зголосити під „Пресста-ти“ 1913 2—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

НЕМА лишніх заробітків, які опрощу-ються! Нашими артикулами кожний може заробити! Wytwórnia „Nowości Praktyczne“, Warszawa, Oddział 7, Ziota 37. 1—1

КУПНО - ПРОДАЖА

ПРОДАМ оказійно фортепіан першоряд-ний і півний 74, доброї марки на догод-них умовах, Робітня фортепіан, Ра-йонська, Львів, Фридриха 10. 1839 4-30

МУРОВАНИЙ дім у Львові коло голо-вого двору оказійно на продаж. Зголо-снити до „Діло“ під „7000 зол.“ 3-3

ДЕРЕВЦЯ І КОРЧІ ОВОЧЕВІ, деревця до приросту, шпелі боксиди та ш. в Фред-реських шкільц. Продажа вже розпоча-ла при вул. Коперника 20 в подвір'ї Ма-гдольського Риндман-Галітерійна. Тел. 200-55. 1904 3—3

МІЩАНСЬКА КАСА

кооп. з обм. пор.

в ПЕРЕМИШЛІ, ВУЛ. КОСТЮШНА Ч. 3.

ВЛАСНА КАМ'ЯНИЦЯ. — БІЖУЧІ РАХУНКИ: П.К.О. Ч. 507.452. ПРОМ-БАНК, ЛЬВІВ, „ВІРА“ ПЕРЕМИШЛЬ

Приймає вклади та переводить усі банкові чинно-сти в місці і на провінції.

„ЦЕНТРО-РИБА“ Торговля оселедців

сирів, всіляких маринат, помідорів, огірків і капуст

М. ГАТАЛІН, Львів, вул. Блхарська ч. 22. Тел. 228-99.

РІЗНІ

ШАФГАВЗЕН, ЛЬОНЖІН, ЗЕНІТ, ОМЕ-ГА, ДОНСА та ін. годинники найпре-цизніше наплавлять фірма П. Карпінюк, Домініканська 7. Купує золоті, срібні.

ТЕПЛЕ ВЗУТТЯ: палтофлі, валуці, бер-дячі на черевики, чоботи фільцові пору-чає і виконує єдина виробня „Ібіс“ Львів, вулиця Галицька 5. І. пов. 1896 2-10

НАЯМОДНІША адібничка галітерія як гуданки, клятери, цаги на біжучий се-зон і карнавал дістанете дешево у фірмі І. Гал, Львів, Галицька 13. 1895 2—3

УВАГА! Найдешевше купите всяку бі-жучерію: як плісний обручки, напірсини-ти, годинники, столове накривки і пр. в новоідкритій фірмі: Ф. Домбровський, Львів, вул. Рутівська 4. 1888 3—15

ХРИСТІАНСЬКА ВИРІБНА КОРСЕТІВ „Крайонемиса“, Львів, Воїмів 1, анко-нує: корсети, нагрудники, гігієнічні о-паски, солідно, дешево. Приймає нап-рави і чистення. 1848 5—6

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, че-реві, киркові, проти усування матиш з3 гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕ-ДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УТРИЛА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 97-10

ІЛЬКІВ МИХАЙЛО, управлений буди-вельний майстер виконує аска будови домі, перерізки, відновлення фасад. Компторис безлатно, Львів, ул. Сварб-ківська 1. Тел. 118-61. 1864 2—3

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЗМІНА МЕШКАННЯ ОКУЛІСТ

Радник Др. ТЕОДОР БАЛЛАБАН

ординує тепер Валога 11.

Д-р Ігнатій Левенгек

в недугах міхура і сечового органу та венеричних і шкірних

Львів, ТРИБУНАЛЬСЬКА 4. Тел. 248-11 6—10

Косметичний Інститут і Лабораторія

Д-ра О. тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3. Тел. 295-25

УСУВАЄ: анюмаї пери, зрогові-тіння, пігменту волосся, близна, дряблості по шкірі і пліжні. Масажі, триває усування морщин, жилаків і відкорекції власною методою. Триває усування оводосіння піг-ментафорозом. Стаді рум'яні під-шкірні запускання краски (та-туування). Урядово затверджені косметичні курси закордонної про-грами.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІР-МАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШО-МУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИ-КУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

НОВИНА! АПАРАТИ безлампові з си-лою голосу однолампові, найчутливіші детекторні голосини та радісний наряд найдешевше у фірмі

ЕЛЕКТРОМАТ Словацького 8, Казимира Великого 47.

ДЕШЕВО

свєтери, білля, рукавички, панчохи, парасолі і т. п.

продає

„ГАЛЯНТЕРІЯ“

С. ДУЧИНСЬКА ПЕРЕМИШЛЬ, КАЗИМИРІВСЬКА 26.

Дивани, мебелі матеріали, та-пчани, матраци, ролези, тапети, фі-ранки і т. п.

Проектування і виконання комп'ютного лухра дому у власних заведених тапіцерських і столярських

Т. Кисяк і сини

Львів, пл. Смольки 4

Тел. 24009 і 21985 12—40

ПЕРЕДОВА

Фабрика фортепіанів і піані

Т. Беттінг і С-ка

лешно познанське

поручає інструменти недосконалої якості — Найдешевше купити безпосередньо у фабриці.

1687 11-30

ТОРГОВЕЛЬНЕ БЮРО „ДНІСТЕР“

приймає адібних агентів в провінції до продажі товарів: бавовняних, ве-теринарних, галітерійних і косме-тичних. Високий заробіток. Замойського 6. Відповідно на за-1724 лучону марку. 9 10

КІР

Львів, Уєйського 6

Тел. 280-38

Станіславів, 3-го Маг 4

П Л Я Н И

КОШТОРИСИ

Б У Д О В И

Тільки оголошуючись у „ДІЛО“ можете успішно продати, купити або замкнути реальність.

ЕПІЛЕПСІЯ І ПЕРВОНІХ НЕ ДУГАХ ВИЖИВАЄТЬСЯ З Е Л А

ПРОТІ НЕДУГ ПЕРВОНІХ ЕПІЛЕПСІЯ І СЛОВНИМ ЗНАКОМ

ЕРІЛОВІН

Оскара Войновського

Можна дістати в аптеках і аптечних складах по ціні зол. 5—. Адреса для безпосередніх замовлень: Oskar Wojnowski, Warszawa, ul. Wojciecha Góreckiego 3 m. 4

Всім П. Т. Гостям, що приїжджають до ПЕРЕМИШЛЯ — поручаємо ПЕРШОРЯДНИЙ РЕСТОРАН

М. Кузишина

ПЛ. НА БРАМІ Ч. 9. Тел. 15-76

Мебелі покриття і дивани, дивани, перати, дво-сезон, капи і намітки, в найбільшій виборі

ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР

Львів, Листопа 29, в подвір'ї, тел. 206-38.

Модні й дешеві

матеріали на осінні вбрання, плащі, костюми, покриття фу-тра — у великому виборі ко-лірів дістанете в

МАНУФАКТУРІ

Е. Ф. Борис і Ска

Перемишль, сир. пошт. 185.

Надайте безплатних зразків.

ТІЛЬКИ — РИНОК 33.

На біжучий сезон — Найбільший вибір мужеських і жіночих повзи. Найліпші то-варі. Найнижчі ціни — у відомій гурто-вим складі сука і воєнних товарів ф-ка

ЯН ВАЛЛЯХ і СИН

Львів — РИНОК Ч. 33.

Тел. 247-16. Християнська фірма. Різ о-сонування 1841. Жадних філій не маємо.

ЯК БУТИ ЩАСЛИВИМ У ЩО-ДЕННОМУ ЖИТТІ З ЖІНКОЮ? Надайте брошури (безплатно) „Дністер“, Львів, Замойського 6, 1827 Тел. 217-04. 3—10

А) Вийшов з друку Підручник жіночого крою

автора і власника курсів крою Я. Сера-повського, 138 сторін друку, 152 рисун-ків у тексті. Підручник затверджений М. В. Р. і О. П. до шкільного вжитку. Ціна підручника зол. 8.—

Дістанете: Варшава, Мавоєвська 2, або в книгарнях. 1—4

БРАТИ ДМИТЕРКИ

єдине українське кооп. підпр. самог-перезавоє

Львів, Ринок 43, тел. 272-48

виконує всякі перекази до всіх і усіх місцевостей в краю — дешево, скоро і солідно. Спеціальні анта для пере-казу меблів, з відповідною квалифі-кацією обслуговує — дають гарантію 1425 найкращої достави. 20—40

ЦІКНИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти

1 м. одношпальтовий або його місце в руб-риці оголошень зол. 0,35
1 м. одношпальтовий в тексті і новинах зол. 0,60
1 м. одношпальтовий на першій сторінці зол. 0,50

Дрібні оголошення від слова: матримоніальні і приват. кореспонденція по зол. 0,15
купо, продаж, вишам і т. п. зол. 0,10
шукаючи прені зол. 0,05
слова тобто і друзем подвійно.

Остання сторінка 1/1 зол. 480.—
Остання сторінка 1/2 зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 зол. 130.—
Остання сторінка 1/8 зол. 70.—

Шкіряні каганці

і режани для пош з найбільшим татунку. коштов. величина по зол. 1.40, дитячі по 80 сот., гарати по 1.50 — продає Робітня Римарсько-Галицька Н. Б. А. Р. Е. Р. Лівія, Сикотувська 2, побіч фірми „Одеса-мандра“.

БІРЖА.

Лівія, 23. жовтня 1937.

Гроші.

Купно-продаж: Бельгі белг. 89.48, 89.95, Доляри американські 5.2900, 5.2650, 10 дол. канад. 5.2900—5.2650, Фальорени гол. 293.32—291.60, Франки фр. 18.14—17.64, Франки швейцарські 121.20—121.40, Фунти англ. 26.26—26.10, Гудальєн дан. 16.22—99.80, Корони ч. 17.50—16.50, Кор. дан. 117.29—116.45, Кор. норв. 131.98—131.00, Корони шв. 135.43—134.45, Лари, італ. 2.00—1.20, Марки фінлянд. 11.62—11.20, Марки нім. 121.00—115.00, Шилінги австр. 98.00—97.00, Тел. лів. 26.20—25.90, Марки нім. срібні 128.00—122.00

Акції.

4 і шв. пром. внутр. 35.13, 35.38, 35.38 з поз. лив. 1 шв. немот. 2 шв. 68.00, серія 35.50, 3 вадів, 60.00, 4 прем. доз. 38.90, консол. 38.70, 38.25, 38.70, дві ост. др.

Папери.

Банк Польський 106.30, Цукор 34.00, Буголь 23.25, 23.00, Ліванон 21.25, Мол. кефі 10.00, Островець 23.00, Габербум 17.30.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Лівія, 23. жовтня 1937 р.
1 кг. масла десерт. без ош. 2.95 зол.
1 кг. масла бочков. нид. з ошак. 3.00 зол.
1 кг. масла експ. нид. з ошак. 3.00 зол.
400.00 15—16 сот.
4.45 зол.
1 тенденція на масло знижова, на масло та яйця здержима.

ОПОВІСТКИ.

Зачайні Загальні Збори Кругжа Рідної Школи ім. Т. Шевченка відбудуться 31. жовтня 1937 год. 17 в домі школи при вул. Сулицького 28 в анімальним порядком нарад. — Остеринна Кругжа.

МЕШКАННЯ

ТРИКІМНАТНЕ повнокомфортне сонне гарне лоритерне мешкання до вайтму, Длугоша 87. 1921 2—2

ДВІ КІМНАТИ, передовий, кухня, соняшні, повний комфорт, два входи, балкон, поверх, Остролонська 17, ріг Потоцького. 1911 1—3

КІМНАТА укомплектована, вода, в окремому вхідному (вент. дні) в обслугову, світлом і опалом парад до вайтму. Зголосити: вул. Гізова (біля Листопада) ч. 44. 1928 1—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ АПЛІКАНТ в правом суботитуті, пише на машині, метай просвітницький організатор, шукає практик за гірською платою або в утримавці. Зголосити під „Прогноз-тін“. 1913 2—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

НЕМА лишніх зарібків, але окропентування! Нашими артикулами кожний зможе заробити! Wytwórnia „Nowości Praskie“, Warszawa, Oddział 7, Ziemia 37. 1—1

КУПНО - ПРОДАЖА

ПРОДАМ оказію фортепіано першорядної лінійки 77, доброї марки на доцільних умовах. Робітня фортепіано, Радомський, Лівія, Фредриха 10. 1839 4—30

МУРОВАННИЙ дім у Лівії коло головного двору оказію на продаж. Зголо. шення до „Діла“ під „7000 зол.“ 3—5

ДЕРЕВЦЯ І КОРЧІ ОВОЧЕВІ, дерева до прикрас, шепелі бондрок та ш. в Фредровській школі. Продаж вже розпочався при вул. Коперника 20 в подвір'ї М. Золотського Різдвяного Товариства. Тел. 200-88. 1904 3—3

МІЩАНСЬКА КАСА

кооп. з обм. пор.

в ПЕРЕМИШЛІ, ВУЛ. КОСТЮШКА Ч. 3.

ВЛАСНА КАМ'ЯНИЦЯ. — БІЖУЧІ РАХУНКИ: П.Н.О. Ч. 507.432. ПРОМ-БАНК. ЛЬВІВ, „ВІРА“ ПЕРЕМИШЛЬ

Приймає вкладки та переводить усякі банкові чинності в місці і на провінції.

„ЦЕНТРО-РИБА“ Торговля оселедців

сирів, асалах жаренат, помідорів, огірків і закуски

М. ГАТЯН, Львів, вул. Бляхарська ч. 22. Тел. 220-99.

РІЖНІ

ШАФГАВЗЕН, ЛЬОНЖІН, ЗЕНІТ, ОМЕГА, ДОНСА та ін. годинники найкращіше заправити форма П. Карпінець, Домініканська 7. Купує золото, срібло.

ТЕПЛЕ ВЗУТТЯ: пантофлі, панучі, борлячі на черв'яки, чоботи фільцові поручас і виконує єдина вирібня „Юбі“ Лівія, вулиця Галицька 5. І. пов. 1896 2—30

НАЙМОДНІША адіонічна галітерія як гудення, аляри, цити на біжучий сезон і жарнават дістанете дешево у ф.мі І. Гак, Лівія, Галицька 18. 1895 2—3

УВАГА! Найдешевше купите волю бі. жутерію: як шлюбні обручки, папіросники, годинники, столове накриття і пр. в нововідкритій фірмі: Ф. Домбровський, Лівія, вул. Рутівського 4. 1886 3—15

ХРИСТІАНСЬКА ВИРІБНЯ КОРСЕТІВ „Крайоштемиса“, Лівія, Боліва 1, виконує: корсети, нагрудники, гіг'єнічні о-паски, солідно, дешево. Приймає направи і чищення. 1848 5—6

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, широкі, проти усування матиці з-за гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИЛА, Лівія, вул. Вірменська ч. 15. 2946 97-10

ІЛЬКІВ МИХАЙЛО, управлений будівельний майстер виконує всіля будови домів, перерібки, відновлення фасад. Котиториси безплатно. Лівія, ул. Скарбівська 1. Тел. 118-61. 1864 2—3

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЗМІНА МЕШКАННЯ

ОКУЛІСТ

Радник Др. ТЕОДОР БАЛЛАБАН

ордиує тепер Валога 11.

Д-р Ігнатій Левенгек

в недугах міхура і сечового органу та венеричних і шкірних

Львів, ТРИБУНАЛЬСЬКА 4. Тел. 248-11 6—10

Косметичний Інститут і Лабораторія

Д-ра О. тушицького

Лівія, вул. св. Сефії ч. 3. Тел. 295-25
УСУВАЄ: аномалії щери, арогонатини, пігменту волосся, блишки, дзьоби по місці і пали. Масаж, тривале усування морщин, жилак і відморозів власною методою. Тривале усування оволодінь міг катафорезом. Сталі рум'яні підшкірним запусканням краски (та-туваннями). Урядово затверджені косметичні курси закордонної програми.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІР-МАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИ-КУВАТИСЯ НА ОГОЛОШЕННЯ.

НОВИНА! АПАРАТИ безлампові з силою голосу однолампові, найчутливіші детекторів голосини та радісний наряд найдешевше у фірмі

ЕЛЕКТРОМАТ Словачького 8, Казимира Великого 47.

ДЕШЕВО

свєтери,
бїлля,
рукавички,
панчохи,
парасолі і т. п.

продає

„ГАЛЯНТЕРІЯ“

С. ДУЧИНСЬКА ПЕРЕМИШЛЬ, НАЗИМИРІВСЬКА 26.

Дивани, мебелі матеріали, тапчани, матраци, ролети, тапети, фіранки і т. п.

Проектування і виконання комп'ютного нутра дому у власних заводських тапіцерських і столярських

Т. КИЯК і сини

Львів, пл. Смольки 4

Тел. 24009 і 21985 12—40

ПЕРЕДОВА

Фабрика фортепіано і пали

Т. Беттінг і С-на

ЛЕШНО ПОЗНАНСЬКЕ

поручає інструменти недосконалої якості — Найдешевше купити безпосередньо у фабриці.

1687 11-30

ТОРГОВЕЛЬНЕ БЮРО „ДНІСТЕР“

приймає злібних агентів з провінції до продажі товарів: блазетних, ветеринарних, галітерійних і зоометичних. Високий заробіток. Замойського 6. Відповідаємо на за-лучену марку. 9 10

КІР

Лівія, Усінського 6

Тел. 280-88

Станіславів, 3-го Мая 4

П Л Я Н И

КОШТОРИСИ

Б У Д О В И

Тільки оголошуючись у

„ДІЛО“ можете успішно продати, купити або замінити реальність.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 м. одношпальтовий або його місце в руб.

річч оголошеня зол. 0.35

1 м. одношпальтовий в тексті і новинах зол. 0.60

1 м. одношпальтовий на першій сторінці зол. 0.80

Дрібні оголошення від слів:

матримоніальні і приват. кореспонденції по зол. 0.15

купо, продаж, вишам і т. п. зол. 0.10

шукають пречі зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 зол. 480—

Остання сторінка 1/2 зол. 280—

Остання сторінка 1/4 зол. 180—

Остання сторінка 1/8 зол. 70—

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видає Видавничя Спілка „Діло“.

В друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

при
нервиці серця

ЕПІЛЕПСІЯ І ПЕРВОВИХ
НЕДУГАХ ВИЖИВАЄТЬСЯ
З Е Л А
ПРОТИ НЕДУГ ПЕРВОВИХ
ЕПІЛЕПСІЯ І СЛОВНИК ЗНАКОМ

ЕРІЛОВІН

Оскар Войновського

Можна дістати в аптеках і аптечних складах по ціні зол. 5.—. Адреса для безпосередніх замовлень: Оскар Wojnowski; Warszawa, ul. Wojciecha Góreckiego 3 m. 4

Всім П. Т. Гостям, що приїжджають до ПЕРЕМИШЛЯ — поручаємо ПЕРШОРЯДНИЙ РЕСТОРАН

М. Кузишина

ПЛ. НА БРАМІ Ч. 8. Тел. 15-78

Мебелі покриття дивани, дивани, цєрати, диван-дум, кили і намітки, в найбільшій виборі

ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР

Лівія, Legionia 29, в подвір'ї, тел. 206-38.

Модні й дешеві

матеріали на осінні вбрання, плащі, костюми, покриття футра — у великому виборі копіїв дістанете в

МАНУФАКТУРІ

Е. Ф. Борис і Ска

Перемисьль, сир. пошт. 183.

Ждайте безплатних зразків.

ТІЛЬКИ — РИНОК 33.

На біжучий Сезон — Найбільший вибір мужських і жіночих новин. Найліпші товари. Найнижчі ціни — у відомій гуртовій складі сунна і новинних товарів ф-ки

ЯН ВАЛЛАХ і Син

Львів — РИНОК Ч. 33.

Тел. 247-16. Християнська фірма. Різ о-сунання 1841. Жалюзи філій не маємо.

ЯК БУТИ ЩАСЛИВИМ У ЩОДЕННОМУ ЖИТТІ З ЖІНКОЮ?

Ждайте брошури (безплатно) „Дністер“, Львів, Замойського 6, 1827 Тел. 217-04. 3—10

Вийшов з друку Підручник жіночого крою

автора і власника курсів крою Я. Сераковського. 153 сторіч друку, 152 рисунків у тексті. Підручник затверджений М. В. Р. і О. П. до шкільного вжитку.

Ціна підручника зол. 8.—

Дістанете: Варшава, Мамонтова 2, або в книгарнях. 1—4

БРАТИ ДМИТЕРКИ

єдине українське кооп. підприємство

Львів, Ринок 43, тел. 272-48

виконує всіля першови до всіх і усіх місцевостей в краю — дешево, скоро і солідно. Спеціальні акти для перовоу меблів, в відповідному кваліфікованому обслугову — дають гарантію 100% найкращої доставки. 20—10